

2015
BİRİNCİ ÇEYREK

OCAK - ŞUBAT - MART - NİSAN - MAYIS - HAZİRAN - TEMMUZ - AĞUSTOS - EYLÜL - EKİM - KASIM - ARALIK

K.K.T.C. MERKEZ BANKASI
SAYI: 2015 - 1

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

ÜÇ AYLIK BÜLTEN

Sayı: 2015-I

I: ÖNSÖZ

2015 yılı birinci çeyrek döneminde de küresel para politikalarındaki farklılaşmanın devam ettiği, finans piyasalarındaki belirsizlik ve oynaklığın gelişmekte olan ülkelere yönelik portföy akımlarını olumsuz etkilediği görülmektedir. Kriz sonrası dönemde ekonomik büyümenin ivme kazanmasına destek olmak amacıyla harekete geçirilen genişletici para politikaları, özellikle toparlanma süreci uzayan Avrupa Birliği'nde, 2015 yılının ilk üç aylık döneminde artarak devam etmiştir. Geride bıraktığımız üç aylık dönemde küresel büyüme zayıf seyrini sürdürmüş, özellikle gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızlarında ciddi bir ivme kaybı yaşanmıştır. Gelişmiş ekonomiler arasında ABD'nin büyümesinde yaşanan olumlu gelişmelere rağmen, Avrupa Bölgesi'nde ekonomik aktivite halen sıkıntılı günler geçirmektedir. Bu bölgede özellikle bazı ülkelerde artan sıkıntılar, Avro Bölgesi'nin 'optimal para alanı' teorisinde öngörülen kriterlere uymadığı yönündeki tartışmaları ve parasal birliğin etkinliğinin zayıfladığını gündeme taşımaktadır.

Emtia fiyatlarında 2014 yılı ortalarından itibaren petrol fiyatlarının gerilemesine bağlı olarak devam eden düşüş eğilimi, 2015 yılı birinci çeyreğinde de devam etmiştir. Düşen emtia fiyatları gelişmekte olan ülke ekonomilerindeki enflasyon üzerinde aşağı yönlü baskı yapmakta, ancak FED para politikalarının etkisiyle hızla değer kaybeden para birimleri bu baskının etkisini ortadan kaldırmaktadır. Bu bağlamda gelişmekte olan ülkelerin enflasyon oranlarının artmaya devam ettiği gözlemlenmektedir.

Öte yandan, 2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla ABD ve Avro Bölgesi ekonomilerinde yayımlanan makro verilere göre şekillenen beklentiler ve para politikası kararları, sermaye hareketlerine göre pozisyonlarını belirleyen gelişmekte olan ülke ekonomilerinin dengeleyici para politikası kararlarıyla karşılanmaya devam etmektedir. Küresel politikaların doğrudan ortak sonuçları kısa vadede döviz kurları ve faiz oranlarındaki dalgalanmalarda gözlenirken, dolaylı fakat uzun vadeli ve daha kalıcı etkileri zayıf büyüme oranlarıyla düşük küresel dış ticaret hacminde kendisini göstermektedir. İstikrarlı büyümenin göstergesi olan hem ihracat hem de ithalat hacimlerinde, yani üretim ve talep ayaklarında canlanma gözlenmeden ve küresel dış ticaretin büyüme trendi kriz öncesi döneme gelmeden tam bir toparlanmadan bahsetmek mümkün olmayacaktır. Uluslararası göstergeler, 2016 yılsonunda dahi küresel büyüme hedefinin altında kalınmaya devam edileceğine işaret etmektedir.

Serbest piyasa ekonomisi ve küreselleşen dünyada, dalgalı kur rejimi uygulaması ile birlikte kurların aşağı veya yukarı yönlü hareketleri normaldir. Bu hareketlerin boyutunu ve zamanını önceden bilmek ya da kontrol etmek mümkün değildir. Döviz kurlarındaki oynaklığın artarak devam ettiği günümüz konjonktürü, yüksek dış ticaret açığı sebebiyle dışa bağımlılığı da yüksek olan KKTC ekonomisi açısından değerlendirildiğinde, döviz fiyatlarının aşağı yönlü hareket ettiği dönemlerin, döviz cinsinden geliri olmayanların döviz risklerinin artırılması için değil, tam tersine azaltılması için fırsat pencereleri olarak algılanması ve değerlendirilmesi daha doğru olacaktır.

Bankamızca, bankacılık sektöründe istikrarın sürdürülmesini teminen gerekli mevzuat çalışmalarına devam edilmektedir. Bu çerçevede Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bankalar Yasası altında mevcut "Bankaların Birleşme ve Devir Tebliği" güncel hale getirilmiş ve yeni Tebliğ yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğ ile devir süreçlerinin netleştirilmesi ve ölçek ekonomileri etkisiyle maliyetlerin azaltılıp, verimliliğin artırılmasına hizmet etmek üzere bankaların birleşmelerinin teşvik edilmesi için ilave istisna ve muafiyetler getirilmiştir. Ayrıca "Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği" altında "Sızma Testleri" ve "Bilgi Güvenliği Politikası" konularıyla ilgili iki yeni genelge yayımlanmıştır. 'Sızma Testleri Genelgesi' ile bankaların bilgi sistemlerine yetkisiz erişim sağlanmasına veya hassas bilgilere ulaşılmasına neden olabilecek güvenlik açıklarının istismar edilmeden önce tespit

edilmesi ve düzeltilmesi amacıyla bankaların düzenli aralıklarla sızma testleri yaptırması ve test sonucunda tespit edilen bulguları belirli bir plan çerçevesinde çözmeleri zorunlu hale getirilmiştir. 'Bilgi Güvenliği Politikası' ile ilgili genelgenin yayınlanma amacı ise, bankaların kendilerine ait bilgi varlıklarının gizliliğini, bütünlüğünü ve erişilebilirliğini temin etmek ve bu bilgi varlıklarının kullanım süreçlerinin güvenliği için uyulması gereken kuralları belirlemek, kurallara uyum için izlenmesi uygun olan yöntemlerin açıklanması amacıyla uluslararası standartlara uygun bilgi güvenliği politikasının oluşturulmasını sağlamaktır.

Yılın birinci çeyreğinde toplam 22 bankanın 222 şube ve 2.883 personel ile hizmet verdiği KKTC bankacılık sektörünün bilanço büyüklüğü, bir önceki çeyreğe göre yüzde 3,5 ve geçen yılın aynı dönemine göre ise yüzde 15,52 oranında büyüyerek 15.349,8 milyon TL'ye ulaşmıştır. Mevduat toplamı bir yılda yüzde 14,47 artışla 12.258,1 milyon TL, brüt krediler yüzde 17,9 artışla 9.969,9 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı Mart ayı itibarıyla bankacılık sektörü Sermaye Yeterlilik Standart Rasyosu (SYSR) bir önceki çeyrek dönem sonuna göre 0,22 puan artarak yüzde 17,75 oranına yükselmiş olup riskleri yönetebilecek seviyededir. Aynı dönemde brüt kredilerin toplam mevduat ve toplam aktifler içerisindeki payı sırasıyla yüzde 81,33 ve yüzde 64,95 düzeyindedir. Öte yandan tahsili gecikmiş alacakların (TGA) toplamı, bu yılın ilk çeyreğinde de artarak 645,8 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2015 yılının ilk çeyreği itibarıyla dünya ekonomilerine ve KKTC ekonomisine dair güncel temel göstergelerin yer aldığı ve KKTC bankacılık sektörünün genel görünümünün ayrıntılı şekilde yansıtıldığı bu bültenin hazırlanmasında emeği geçen mesai arkadaşlarıma teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Dr. Bilal San
Başkan

KKTC Merkez Bankası, 2015 / I

Adres

Bedreddin Demirel Caddesi,
Lefkoşa - KKTC

Yazışma Adresi

P.K. 857, Lefkoşa-KKTC

Telefon

0392 - 611 5000

Fax

0392 - 228 5240

0392 - 228 2131

World Wide Web Home Page

<http://www.mb.gov.ct.tr>

E-mail

ileti@kktcmerkezbankasi.org

Bu bültende yayımlanan istatistiki bilgilerin bir kısmı geçici verilerden derlenmiştir. Önceki bültenler ve/veya internet sitemizdekiler ile karşılaştırıldığında farklılıklar görmek mümkün olup, kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla hazırlanan bu bülten kanıt gösterilmek suretiyle KKTC Merkez Bankası'ndan herhangi bir hak veya değişiklik talebinde bulunulamaz.

Bu yayının tüm hakları saklıdır. Sadece, ticari amaçlı olmayan eğitim, araştırma vb. çalışmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir.

II: KISALTMALAR

AB	Euro Bölgesi
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AMB/ECB	Avrupa Merkez Bankası
BoE	İngiltere Merkez Bankası
DPÖ	Devlet Planlama Örgütü
FED	Amerika Merkez Bankası
GSMH	Gayri Safi Milli Hâsıla
GSYH	Gayri Safi Yurt İçi Hâsıla
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
IMF	Uluslararası Para Fonu
İAB	İstanbul Altın Borsası
KGF	Kredi Garanti Fonu
KKTCMB/Banka	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası
KOBİ	Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
LTRO	Uzun Vadeli Kredi İmkânı (Long Term Financing Operation)
MB	Merkez Bankası
MDC	Menkul Değerler Cüzdanı
MMK	Mevduat Munzam Karşılıkları
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
PMI	Satın Alma Endeksi (Purchasing Managers' Index)
SYSR/SYR/SYSO	Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TL/TP	Türk Lirası
TGA	Tahsili Gecikmiş Alacaklar
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
UBB	Uluslar Arası Bankacılık Birimi
YP	Yabancı Para
\$/Dolar	Amerikan Doları, ABD Doları
€	Euro, Avro
£	Sterlin, GBP

III: TANIMLAR

Brüt Krediler: Krediler + Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Likit Aktifler: Nakit Değerler + MB'den Alacaklar + Bankalardan Alacaklar + BPP İşlemlerinden Alacaklar

İÇİNDEKİLER

I: ÖNSÖZ	i
II: KISALTMALAR	iv
III: TANIMLAR	iv
IV: TABLO LİSTESİ	vii
V: GRAFİK LİSTESİ	ix
1: ULUSLARARASI GELİŞMELER	1
1.1: Genel Görünüm ve Güncel Gelişmeler	1
1.2: Seçilmiş Ülkelerdeki Ekonomik ve Finansal Görünüm	2
1.2.1: Büyüme	2
1.2.2: Enflasyon	2
1.2.3: Politika Faizleri	3
1.2.4: İşsizlik	4
1.2.5: Döviz Kurları	5
2: İSTİHDAM VE FİYATLAR	6
2.1: İstihdam	6
2.2: Enflasyon	7
3: DIŞ TİCARET VE TURİZM	11
3.1: İhracat ve İthalat Gelişmeleri	11
3.2: Turizm	13
4: BÜTÇE GELİŞMELERİ	15
4.1: 2014 - 2015 Yılları Birinci Çeyrek Karşılaştırmaları	15
4.2: Gelirler	15
4.3: Giderler	16
4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları	17
4.5: Finansman Dengesi	17
5: PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER	19
5.1: Bankacılık Sektörü Genel Görünümü	19
5.1.1: Finansal Derinleşme	19
5.1.2: KKTC Bankacılık Sektörü Performans Rasyoları	19
5.1.3: Bankacılık Sektörünün Gelişimi	20
5.1.4: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	20
5.1.5: Banka, Şube ve Personel Sayısı	21
5.2: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu	22
5.2.1: Aktif / Pasif Yapısındaki Gelişmeler	23
5.2.2: Likit Varlıklar	25
5.2.3: Krediler	26

5.2.4:	Menkul Değerler Cüzdanı.....	28
5.2.5:	Mevduat.....	29
5.2.6:	Özkaynaklar.....	32
5.2.7:	Para Arzı.....	33
5.3:	Bankalararası Para Piyasası Genel Görünüm.....	34
5.4:	Kredi Kartları Azami Faiz Oranları.....	36
6:	<i>FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ</i>.....	37
6.1:	Sermaye Yeterliliği.....	37
6.2:	Tahsili Gecikmiş Alacaklar.....	38
6.3:	Finansal Sağlık Endeksi.....	41
6.3.1:	Aktif Kalitesi Endeksi.....	41
6.3.2:	Likidite Endeksi.....	42
6.3.3:	Kârlılık Endeksi.....	42
6.3.4:	Sermaye Yeterliliği Endeksi.....	42
6.3.5:	Finansal Sağlık Endeksi.....	43
EK A.	<i>EKONOMİK KARARLAR</i>.....	45
EK B.	<i>İSTATİSTİK TABLOLARI</i>.....	47
EK C.	<i>NOTLAR</i>.....	99

IV: TABLO LİSTESİ

Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım.....	6
Tablo 2.2: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm	6
Tablo 2.3 Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü	6
Tablo 2.4: Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100) Değişim Oranları.....	9
Tablo 3.1: İhracat ve İthalat.....	11
Tablo 3.2: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay).....	12
Tablo 3.3: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)	13
Tablo 3.4: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı	13
Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL).....	15
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL).....	15
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL).....	16
Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)	17
Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)	17
Tablo 5.1: Performans Rasyoları (%).....	19
Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma	20
Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler.....	21
Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi	21
Tablo 5.5: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)	22
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Yüzde Dağılımı	23
Tablo 5.7: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi	24
Tablo 5.8: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL).....	25
Tablo 5.9: Kredilerin (Net) Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL).....	26
Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Brüt Kredilerin Gelişimi (Milyon TL)	27
Tablo 5.11: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)	29
Tablo 5.12: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)	31
Tablo 5.13: Mevduatın Vade Dağılımı (%)	31
Tablo 5.14: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	32
Tablo 5.15: Para Arzı Verileri (Milyon TL)	33
Tablo 5.16: Gerçekleşen İşlem Hacmi ve Adedi.....	34
Tablo 5.17: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x 1.000)	35
Tablo 5.18: Ortalama Faiz Oranları (%)	35
Tablo 5.19: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%).....	36
Tablo 6.1 Risk Ağırlıklı Varlıklar	37
Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre TGA'lar, Özel Karşılıklar, Toplam Aktifler ve Brüt Krediler Gelişimi (Milyon TL)	39
Tablo 6.3 : Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları	40
Tablo 6.4: Finansal Sağlık Endeksi Değişkenleri.....	41
Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası.....	45
Tablo A.2: Ekonomik Kararlar - KKTC Cumhuriyet Meclisi	46
Tablo B.1: KKTCMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)	48
Tablo B.2: KKTCMB Likit Varlıklar (TL)	49
Tablo B.3: KKTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullanılan Krediler (TL)	50
Tablo B.4: KKTCMB Nezdindeki Mevduat (TL)	51
Tablo B.5: KKTCMB Döviz Kurları	52
Tablo B.6: Çapraz Kurlar	53
Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%).....	54
Tablo B.8: KKTCMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%).....	55
Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%).....	56
Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%).....	57
Tablo B.11: Karşılıksız Çekler.....	58

Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL).....	59
Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	60
Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	61
Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	62
Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL).....	63
Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayrımı (Milyon TL).....	64
Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)	65
Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL).....	66
Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)	67
Tablo B.21: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)	68
Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	69
Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	69
Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)	70
Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)	70
Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	71
Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)	72
Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL).....	73
Tablo B.29: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar	74
Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler	75
Tablo B.31: Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)	76
Tablo B.32: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı	77
Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	78
Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%).....	78
Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)	79
Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	79
Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL).....	80
Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)	80
Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi).....	81
Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)	81
Tablo B.41: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları.....	82
Tablo B.42: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları	83
Tablo B.43: Tüketici Fiyatları Endeksi (2008 = 100 Temel Yılı)	83
Tablo B.44: Asgari Ücret Gelişmeleri	84
Tablo B.45: Akaryakıt Satışı (Ton).....	85
Tablo B.46: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları	86
Tablo B.47: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre).....	87
Tablo B.48: Hane halkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri	88
Tablo B.49: 2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması.....	89
Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)	90
Tablo B.51: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)	91
Tablo B.52: KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$).....	92
Tablo B.53: KKTC'nin Önemli İthal Malları (\$).....	93
Tablo B.54: Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri	94
Tablo B.55: KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı	95
Tablo B.56: Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı	96
Tablo B.57: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı.....	97

V: GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1.1: GSYH Büyüme Oranları.....	2
Grafik 1.2: Enflasyon Oranları.....	3
Grafik 1.3: Gelişmiş Ülkeler MB Faiz Oranları.....	4
Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti.....	4
Grafik 1.5: İşsizlik Oranları.....	5
Grafik 1.6: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100).....	5
Grafik 2.1: Başvurular - Münhaller – Yerleştirilenler.....	6
Grafik 2.2: Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100) Temel Yılı Verileri.....	7
Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları.....	7
Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı.....	8
Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Enflasyon Oranı (TÜFE).....	8
Grafik 2.6: Ana Mal ve Hizmet Gruplarında Meydana Gelen, Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Endeks Değişim Oranları.....	8
Grafik 3.1: İthalat ve İhracat.....	12
Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi ve Dengesi - Aylık (ABD Doları).....	12
Grafik 3.3: 2015 yılında Gelen Yolcu Sayısının 2014 yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarla Karşılaştırılması.....	14
Grafik 3.4: Yatak Kapasitesi.....	14
Grafik 3.5: Aylar İtibarıyla Doluluk Oranı.....	14
Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL).....	15
Grafik 4.2: Bütçe Gelirleri Dağılımı (Milyon TL).....	16
Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL).....	16
Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%).....	19
Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi.....	20
Grafik 5.3: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi.....	22
Grafik 5.4: Bankacılık Sektörü Aktif Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim.....	23
Grafik 5.5: Banka Gruplarının Sektör Aktifindeki Payları (%).....	24
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi.....	25
Grafik 5.7: Banka Gruplarına Göre Likit Aktif Payları (%).....	25
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim.....	26
Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Krediler (Net) TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim.....	26
Grafik 5.10: Kredi Büyüklüklerinin Toplam Krediler İçindeki Payı.....	27
Grafik 5.11: Kredilerde (Net) Vade Yapısı (Milyon TL).....	27
Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Brüt Krediler Payları (%).....	28
Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL).....	28
Grafik 5.14: Menkul Değerler Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim.....	28
Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Payları (%).....	29
Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi.....	30
Grafik 5.17: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi.....	30
Grafik 5.18: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark.....	32
Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı.....	32
Grafik 5.20: M2'nin Yapısı.....	33
Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı.....	34
Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu.....	37
Grafik 6.2: Özkaynaklar, Risk Ağırlıklı Varlıklar ve Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu.....	37
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktifler.....	38
Grafik 6.4: Bankacılık Sektörü Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı.....	38
Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi.....	38

<i>Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı</i>	39
<i>Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Karşılık/TGA</i>	40
<i>Grafik 6.8: Aktif Kalitesi Endeksi</i>	41
<i>Grafik 6.9: Likidite Endeksi</i>	42
<i>Grafik 6.10: Kârlılık Endeksi</i>	42
<i>Grafik 6.11: Sermaye Yeterliliği Endeksi</i>	42
<i>Grafik 6.12: Finansal Sağlık Endeksi</i>	43

1: ULUSLARARASI GELİŞMELER

1.1: GENEL GÖRÜNÜM VE GÜNCEL GELİŞMELER

2014 yılında ılımlı bir toparlanma süreci geçiren dünya ekonomisinin, 2015 yılı ilk çeyreğine ilişkin küresel PMI verilerine bağlı olarak, 2015 yılında da aynı seyrine devam etmesi beklenmektedir. Talep yetersizliğinin büyüme üzerindeki olumsuz etkileri devam etmekte, düşük petrol fiyatları tek başına küresel aktivitenin ivmelenmesi için yeterli olmamaktadır. FED'in para politikasında başlatmış olduğu normalleşme sürecinin ise özellikle gelişmekte olan ekonomiler açısından ciddi riskler oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Dünya Bankası'nın Ocak 2015 tarihinde yayınlamış olduğu Küresel Ekonomik Beklentiler Raporunda, 2014 yılı haziran ayında yapılan tahminlere göre, 2015 yılı büyüme beklentisi 0,4 puan aşağı yönlü revize edilmiş ve yüzde 3 olarak güncellenmiştir. IMF'in 19 Ocak 2015 tarihli raporunda da dünya büyüme oranları aşağı yönlü revize edilmiş, 2014 yılında yüzde 3,3 büyüyen Dünya ekonomisinin 2015 yılında yüzde 3,5 ve 2016 yılında yüzde 3,7'lik büyüyeceği öngörülmüştür. Yine aynı raporda, 2015 yılı için ABD ekonomisinin yüzde 3,6, Avro bölgesi ve Japonya'nın ise sırasıyla yüzde 1,2 ve binde 6 oranında büyüyeceği tahmin edilmiştir. Gelişmekte olan ülkelerden Çin ve Hindistan'ın sırasıyla yüzde 6,8 ve yüzde 6,3 oranında büyüyeceğinin öngörüldüğü raporda Türkiye'nin yüzde 3,5 oranında büyüme kaydedeceği öngörülmektedir. Bu beklentilerin aksine, OECD tarafından hazırlanan 18 Mart 2015 tarihli Ekonomik Görünüm Ara Değerlendirme Raporunda ise dünya ekonomisinin olumlu sinyaller verdiği belirtilmiş ve küresel büyüme beklentisi 0,1 puan artışla yüzde 4'e çıkartılmıştır.

ABD Merkez Bankası (FED) 4 trilyon ABD Dolarına varan tahvil alım programını 2014 Ekim ayında sonlandırmış ve 2008 yılından beri %0-0,25 aralığında tuttuğu politika faizini 2015 yılında artıracığı beklentilerini güçlendiren ifadeler kullanmaya başlamıştır. Diğer taraftan FED büyüme ve enflasyon tahminlerini aşağı yönlü revize etmiş ve böylece düşük faiz politikasından çıkışın çok da kolay olmayacağını sinyalini vermiştir.

Avrupa Merkez Bankası (AMB) ise, 22 Ocak 2015 tarihli toplantısında Avro Bölgesinin ekonomik toparlanmasına yönelik yeni bir "Genişletilmiş Varlık Alım Programı" açıklamış ve alımlara 9 Mart 2015 tarihi itibarıyla başlanmıştır. Bu kapsamda kamu ve özel kesimin "yatırım yapılabilir" notuna sahip varlığa dayalı menkul kıymet, teminatlı tahvil, kamu kesimi veya mortgage borçlarının nakit akımları üzerine çıkarılmış kâğıtların alımının gerçekleştirileceği, alımların her ay 60 milyar avro ve toplamda 1,1 trilyon avro seviyesinde olacağı ve alımların 2016 yılının Eylül ayına kadar süreceği duyurulmuştur. Diğer yandan, Yunanistan ve Rusya ile ilgili devam eden endişeler Avro bölgesindeki aşağı yönlü risklerin başında gelmektedir.

Japonya ekonomisinde 2014 yılı ikinci ve üçüncü çeyreğinde meydana gelen daralmaların ardından devreye sokulan genişleyici para politikasının etkisiyle toparlanma devam etmektedir. 2015 yılı Mart ayında gerçekleştirilen OECD Japonya Economic and Development Review Committee (EDRC) toplantısında Japonya'nın yüksek kamu borçları, düşük enflasyon ve düşük büyüme sorunlarının aşılması ve ülkenin uzun dönemde daha yüksek bir potansiyel büyüme hızına erişebilmesi için yapısal reformları acil olarak hayata geçirmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Bu gerçekler ışığında OECD Japonya'nın 2015 yılında yüzde 1, 2016 yılında ise yüzde 1,4 oranında büyüyeceği öngörüsünde bulunmuştur.

2014 yılı ortalarından itibaren düşük seyreden petrol fiyatları, küresel talepte meydana gelen yavaşlama ve 2015 Ocak ayı sonrasında hızla değer kazanan dolar kuru gelişmekte olan ülke ekonomileri büyüme performansını olumsuz yönde etkilemiştir. Bunlara ek olarak Çin ekonomisindeki yavaşlama, Rusya, Brezilya ve Arjantin ekonomilerindeki olumsuzluklar da gelişmekte olan ekonomiler için ciddi bir aşağı yönlü risk olarak görülmektedir. Bu çerçevede, IMF Ocak 2015 tarihli raporunda gelişmekte olan ekonomilerin 2015 yılı büyüme tahminini 0,4 puan düşürmüş ve yüzde 4,3 olarak güncelleştirilmiştir.

1.2: SEÇİLMİŞ ÜLKELERDEKİ EKONOMİK VE FİNANSAL GÖRÜNÜM

1.2.1: BÜYÜME

2014 yılında olduğu gibi 2015 yılında da Dünya ekonomisinin ılımlı bir şekilde toparlanmaya devam etmesi beklenmektedir. Düşük petrol fiyatlarının büyüme yönünde sağlamış olduğu olumlu hava gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin içsel sorunları nedeniyle gölgede kalmaktadır. FED'in para politikası ile ilgili son dönemde almış olduğu karar ise özellikle gelişmekte olan ülkeleri ciddi anlamda sıkıntıya sokmaktadır. IMF'in 19 Ocak 2015 tarihli raporuna göre Dünya ekonomisi 2014 yılında yüzde 3,3 oranında büyümüş, 2015 yılında yüzde 3,5 ve 2016 yılında yüzde 3,7 oranında büyüyeceği tahmin edilmiştir.

İngiltere ekonomisi, yılın son çeyreğinde binde 5, 2014 yılının tamamında ise yüzde 2,7 büyüyerek son yedi yılın en güçlü büyümesini gerçekleştirmiştir. 2015 yılı birinci çeyreğinde, beklentilerin altında yüzde 0,3 büyüyen İngiltere ekonomisi 2012 yılının son çeyreğinden bu yana en düşük büyümeyi kaydetmiştir.

2014 yılı birinci çeyreğinde yüzde 2,1 daralan ABD ekonomisi, yılın ikinci çeyreğinde beklentileri de aşarak yıllık bazda yüzde 4,6, yılın üçüncü çeyreğinde ise büyüme trendini sürdürerek yüzde 5 oranında büyümüştür. Yılın son çeyreğinde gözlenen yüzde 2,6 büyüme oranıyla birlikte ABD ekonomisi 2014 yılında yüzde 2,5 genişlemiştir. İhracattaki gerileme ve tüketici harcamalarındaki daralmaya bağlı olarak ABD ekonomisi 2015 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı çeyrek dönemine göre yüzde 0,2 büyümüştür.

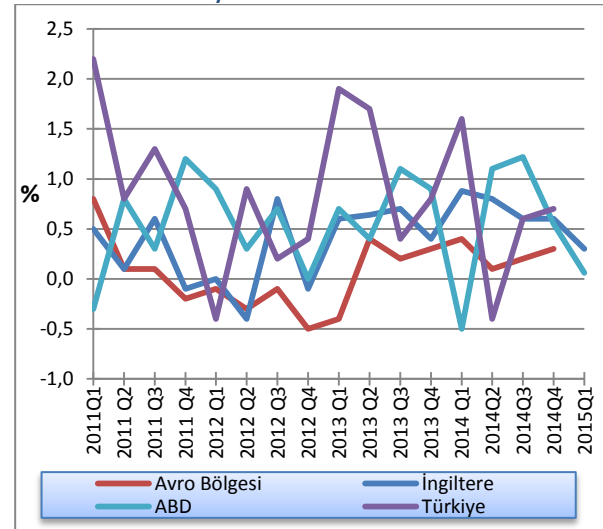
Avro Bölgesi GSYH büyümesi, 2014 yılının son çeyreğinde binde 3, yılın tamamında ise binde 9 oranında büyümüş, büyümenin itici gücünü yüzde 0,7 ile Almanya oluşturmuştur. Avrupa'nın en büyük ekonomisi olan Almanya'nın kaydettiği yıllık yüzde 1,6 oranında büyüme, Avro bölgesi büyümesine önemli katkı sağlamıştır. 2015 yılı birinci çeyreğinde beklentileri aşan sanayi üretim verisine bağlı olarak aynı çeyrek dönemde ekonominin yüzde 0,3 oranında büyüdüğü tahmin edilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan verilere göre, GSYH 2014 yılının son çeyreğinde yıllık bazda yüzde 2,6 büyümüştür. 2014 yılında büyüme ise Orta Vadeli Program'da (OVP) öngörülen yüzde 3,3'lük hedefinin gerisinde kalarak yüzde 2,9 oranında gerçekleşmiştir. 2015 yılında özellikle Avrupa Birliği

ülkelerine yönelik ihracatta düşüş olması ile toplam ihracat hacminde düşüş eğiliminin oluşması ihracatın büyümeye katkısının azalacağı yönünde sinyaller vermiş ve 2015 yılının ilk çeyreğinde büyümenin zayıf bir seyir izlediği yönünde tahminleri güçlendirmiştir.

Gelişmekte olan ülkelerin büyüme performansı ivme kaybetmiştir. Petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle petrol ihraç eden ülkelerin büyüme beklentileri de olumsuz etkilenmiştir. Diğer yandan küresel talebin zayıf seyri ve 2015 yılı Ocak ayından itibaren doların birçok gelişmekte olan ülke para birimine karşı hızlanarak değer kazanmaya devam etmesi gelişmekte olan ekonomilerde büyümeye ciddi anlamda zarar vermiştir. Bu gerçekler ışığında IMF Ocak 2015'te güncellediği raporunda gelişmekte olan ekonomilerin 2015 yılı büyüme tahminini yüzde 4,9'dan yüzde 4,3'e düşürmüştür.

Grafik 1.1: GSYH Büyüme Oranları

Kaynak: OECD

1.2.2: ENFLASYON

Türkiye İstatistik Kurumu'nun verilerine göre, 2015 yılı ilk üç aylık döneminde tüketici fiyatlarındaki artış yüzde 3,03'e yükselmiş, Mart sonu itibarıyla yıllık enflasyon ise yüzde 7,61 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde en belirgin artış, gıda fiyatlarından kaynaklanmış, Mart ayında yüzde 2,7 oranında artan gıda fiyatlarında yıllık yüzde 14,12 artış kaydedilmiştir.

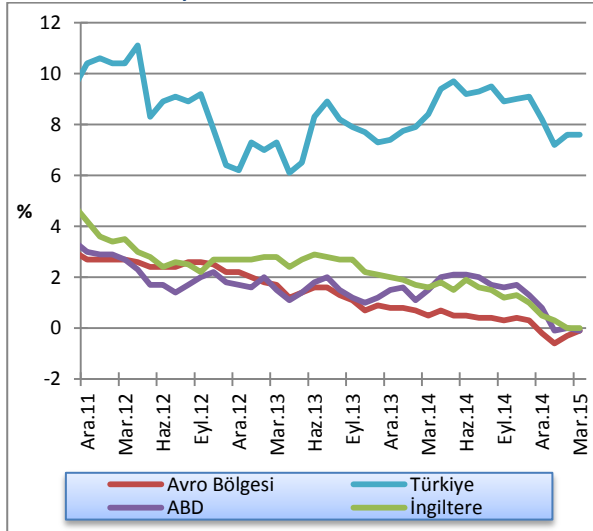
AB istatistik kurumu Eurostat'ın verilerine göre 2014 yılı Aralık ayında deflasyona giren Avro Bölgesi'nde, 2015 yılının ilk üç aylık döneminde de deflasyon devam etmiştir. 2015 Ocak ayında yıllık binde -6 olan yıllık enflasyon, Şubat ayında binde -3, Mart ayında ise binde -1 oranında gerçekleşmiştir. Bu çerçevede Avrupa Merkez Bankası (AMB) tarafından yayımlanan

yılın ikinci çeyreğine ilişkin raporunda, Avro Bölgesi 2015 yılı enflasyon beklentisi güncellenmiş ve yüzde 0,3'ten yüzde 0,1 seviyesine çekilmiştir.

ABD'de enflasyon oranı petrol fiyatlarındaki ani düşüş ve 2014 yılında ABD dolarının tüm para birimlerine karşı değer kazanmasının etkisiyle Kasım ayından itibaren sert düşüşler göstermiş, 2015 yılı ilk çeyrek döneminde ise yıllık bazda deflasyonla karşı karşıya kalmıştır. 2014 yılsonu itibarıyla binde 8 seviyesinde olan yıllık enflasyon, 2015 yılı Ocak ve Mart aylarında yıllık binde -1 oranında gerçekleşmiştir. Çekirdek enflasyon ise yılın ilk çeyreğinde yüzde 1,6 civarlarında seyretmiştir.

İngiltere yıllık enflasyon oranı Aralık 2014'te sert bir düşüşle binde 5 seviyesine gerilemiştir. 2015 yılında da gerilemeye devam eden yıllık enflasyon Ocak ayında binde 3, Şubat ve Mart aylarında ise binde 0 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 1.2: Enflasyon Oranları

Kaynak: Thomson Reuters Eikon

1.2.3: POLİTİKA FAİZLERİ

FED 2015 yılının ilk toplantısında normalleşmeye geçiş için henüz tüm koşulların sağlanmadığı gerekçesiyle mevcut para politikasında herhangi bir değişikliğe gidilmemiş, faiz artırımını konusunda ise daha temkinli olunacağına vurgu yapılmıştır. Enflasyonun, hedef olan yüzde 2'nin çok altında seyretmesi parasal sıkılaştırma konusunda FED'in elini ciddi anlamda zayıflatmaktadır. Buna rağmen FED yetkililerinin Ocak ve Şubat aylarında yaptıkları açıklamalarında ifade ettikleri "para politikasının normalleşmesinde sabırlı" davranılacağı ifadelerine Mart ayı Federal Açık Piyasa Komitesi toplantı tutanaklarında yer verilmemesi kayda değer bir gelişme olarak değerlendirilmiştir. Faiz

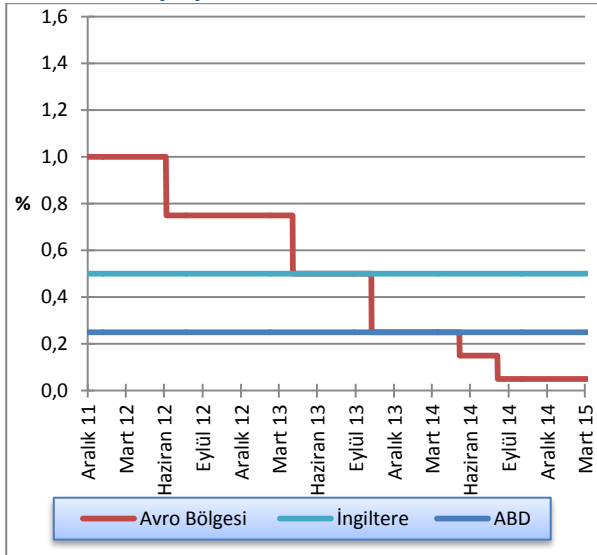
artırımı ile ilgili istihdam ve enflasyon hedefleri belirleyen FED, ancak bu ikili hedefe ulaştıktan sonra faiz artırımına gidileceğini belirtmiştir. Buna ek olarak, söz konusu dönemde büyüme ve enflasyon tahminleri FED tarafından aşağı yönlü revize edilmiş ve piyasaya faiz artırımını hususunda aceleci davranılmayacağı sinyali verilmiştir. FED yetkililerinin 2015 yıl sonuna ilişkin politika faizi beklentilerini yüzde 0,625 oranına indirmesi de piyasalar tarafından olumlu karşılanmıştır.

İngiltere Merkez Bankası, küresel ekonomik kriz döneminde ekonomiyi canlandırmak amacıyla Mart 2009'da binde 5'e indirdiği politika faiz oranını, Nisan 2015'deki toplantısında da değiştirmeyerek rekor düşük seviyede tutma politikasına devam kararı almıştır. Ayrıca, aynı toplantısında varlık alım programının büyüklüğünü de değiştirmeyerek 375 milyar sterlinde bırakmıştır.

Avrupa Merkez Bankası (AMB) Yönetim kurulu, Eylül 2014'deki toplantısında ekonomiyi canlandırma ve enflasyonu artırma yönünde kararlar almış ve bu kapsamda binde 1,5 olan politika faizini binde 0,5'e, binde 4 olan marjinal borç verme faizini binde 3'e ve binde -1 olan mevduat faizini binde -2'ye indirmiştir. Kurul, 2015 yılı Nisan ayında yapmış olduğu toplantıda da bu oranlarda herhangi bir değişikliğe gitmemiştir. Daha önceki toplantılarda alınan karar çerçevesinde piyasalardaki para arzını artırmak üzere harekete geçmiş, 9 Mart itibarıyla varlık alım programı adı altında piyasadan 60 milyar Avro tutarında devlet tahvili alımı yapılmıştır. Mart 2015- Eylül 2016 döneminde uygulanacak olan varlık alımlarının her ay 60 milyar Avro olmak üzere toplam 1,1 trilyon Avro tutarında gerçekleşeceği açıklanmıştır.

FED para politikası normalleşme sürecine bağlı olarak oluşan belirsiz ortam, özellikle gelişmekte olan ülkelerin Merkez Bankaları üzerinde farklı etkiler yaratmıştır. Buna ek olarak petrol fiyatlarındaki düşüşün de etkisiyle 2015 yılı birinci çeyrek dönem içerisinde Rusya, Hindistan ve Türkiye merkez bankaları 2'ser kez olmak üzere 13 ülke merkez bankası faiz indirimine gitmiş, Brezilya ise politika faizini söz konusu dönemde 2 kez artırmıştır.

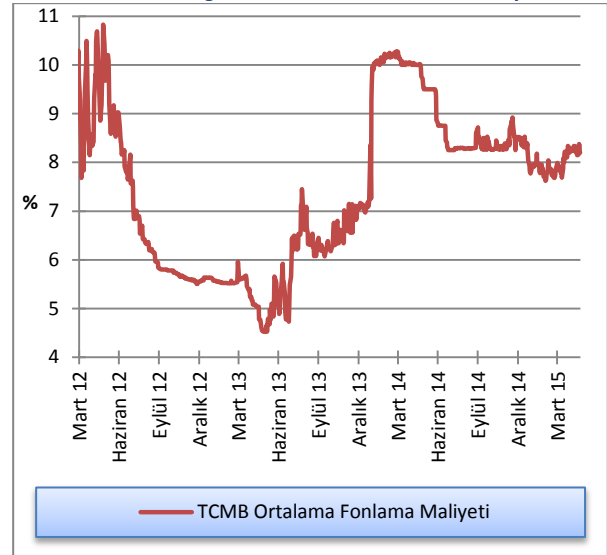
Grafik 1.3: Gelişmiş Ülkeler MB Faiz Oranları

Kaynak: FED, ECB, BoE

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK) 2015 yılının Ocak ve Şubat ayı toplantılarında politika faizi olarak kullanılan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını değiştirmiş ve yüzde 7,5'e indirmiştir. Şubat ayı itibarıyla marjinal fonlama oranı yüzde 10,75, açık piyasa işlemleri çerçevesinde piyasa yapıcısı bankalara repo işlemleri yoluyla tanınan borçlanma imkanı faiz oranını yüzde 10,25, Merkez Bankası borçlanma faiz oranı yüzde 7,25 olarak belirlenmiştir. Geç Likidite Penceresi uygulaması çerçevesinde, Bankalararası Para Piyasası'nda saat 16:00-17:00 arası gecelik vadede uygulanan Merkez Bankası borçlanma faiz oranı ve borç verme faiz oranları ise sırasıyla yüzde 0 ve yüzde 12,25'tir. 2015 yılı Nisan ve Mayıs aylarında TCMB Para Politikası Kurulu yapmış olduğu toplantılarda faiz oranları ile ilgili herhangi bir değişiklik yapmaya ihtiyaç duymamış, söz konusu oranların sabit tutulmasına karar vermiştir. Bu gelişmeler ışığında TCMB ağırlıklı ortalama fonlama maliyeti 30 Nisan 2015 tarihinde yüzde 8,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 1.4: TCMB Ağırlıklı Ortalama Fonlama Maliyeti

Kaynak: TCMB

1.2.4: İŞSİZLİK

ABD'de faiz artırımının zamanlaması için önemli bir veri olarak kabul edilen tarım dışı istihdam, 2015 yılı Nisan ayı itibarıyla beklentilere de uyumlu olarak 223 bin kişi artmış, ülkedeki işsizlik oranı ise işgücüne katılımın artması ve iş bulması ile birlikte yüzde 5,4 ile 2008'den bugüne en düşük düzeye gerilemiştir. 2015 Ocak ayında 257 bin, Şubat ayında 266 bin ve Mart ayında 85 bin kişilik tarım dışı istihdam artışı ile yılın ilk dört aylık ortalaması 194 bin kişi olmuştur. İstihdama katılım oranlarındaki azalmanın devam ettiği ve yüzde 62,8 seviyesinde olduğu dikkat çekmektedir.

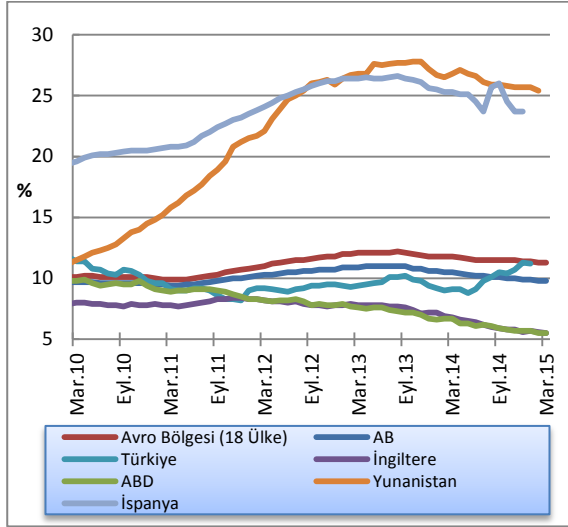
2014 yılı sonunda yüzde 11,4 olan Avro Bölgesi mevsimsel etkilerden arıtılmış işsizlik oranı, bölge ekonomisini canlandırmaya yönelik alınan tedbirler neticesinde Şubat 2015 sonunda yüzde 11,3 oranla 2012 Mayıs ayından sonra en düşük seviyesine gerilemiştir. Birlik içerisinde işsizlik oranının en düşük olduğu ülkeler yüzde 4,8 ile Almanya ve yüzde 5,3'lük oran ile Avusturya olmuştur. Söz konusu dönemde en yüksek işsizlik oranına sahip üyeler ise yüzde 25,4 ile Yunanistan ve yüzde 23,7 ile İspanya'dır. Kıbrıs Rum kesiminde 2014 yılsonu itibarıyla yüzde 16,4 olan işsizlik oranının Mart 2015 sonunda yüzde 16 seviyesine gerilediği görülmektedir.

Türkiye'de 2014 yılı Ocak ayında mevsim etkilerinden arındırılmış işsizlik oranı, bir önceki döneme göre 0,1 puanlık azalış ile yüzde 10,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,4 puan artarak yaklaşık beş yılın en yüksek seviyesinde, yüzde 11,3 oranında gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde 15-24 yaş grubunu içeren genç

işsizlik oranı 2,3 puanlık artışla yüzde 20 seviyesine yükselmiştir.

Grafik 1.5: İşsizlik Oranları

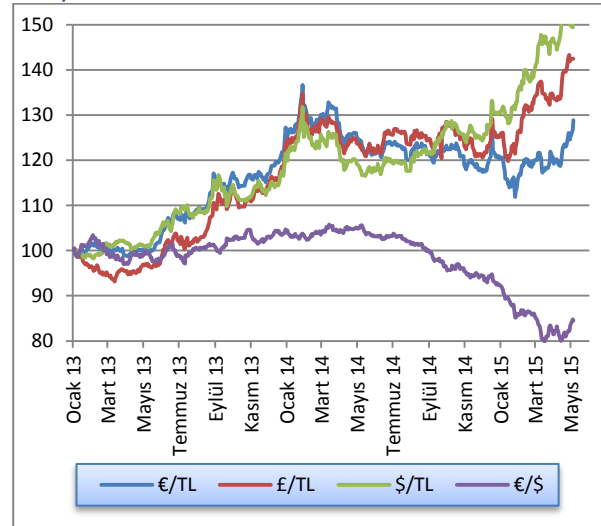
Kaynak: TÜİK ve Eurostat, Mevsimsellikten Arındırılmış(m.a.)

1.2.5: DÖVİZ KURLARI

Grafik 1.6'da döviz kurlarının 2 Ocak 2013 tarihine göre değişimleri verilmektedir.

2013 yılından itibaren döviz karşısında ciddi kayıplar veren Türk Lirası'nın 2015 yılında da artan küresel belirsizlikler ve Türkiye'de seçimlerin yaklaşması nedeniyle ortaya çıkan siyasi risklere bağlı olarak değer kaybetmeye devam etmiştir. ABD ekonomisinin diğer gelişmiş ülkelere kıyasla daha güçlü toparlanmaya başlaması ve Avro Bölgesi genelinde halen devam eden yavaş büyüme ve düşük enflasyon, 2014 Mart ayında 1,37 seviyelerinde olan euro/dolar paritesinin 2015 Nisan ayı itibarıyla 1,05'e gerilemesine neden olmuştur. FED'in 2015 yılı ortasından itibaren faiz artırımına gideceği beklentisinin artması ile birlikte birçok ülkenin para birimi ABD Doları karşısında değer kaybetmiştir.

Grafik 1.6: Döviz Kurları Değişim Oranları (2 Ocak 2013 =100)

Kaynak: KKTCCMB

2: İSTİHDAM VE FİYATLAR

2.1: İSTİHDAM

KKTC Çalışma Dairesi Müdürlüğü tarafından hazırlanan işsizlik verilerine göre; 2014 yılı birinci çeyreğinde toplam 927 kişi olan kayıtlı işsiz sayısı, 2015 yılı aynı döneminde yüzde 32,8 oranında artmış ve 1.231 kişiye yükselmiştir. Bu yılın birinci çeyrek dönemi işsizlik verileri cinsiyet kompozisyonuna göre incelendiği zaman, aktif kayıtlı işsizlerin yaklaşık yüzde 46'sı erkeklerden, yüzde 54'ü kadınlardan oluşmaktadır.

Tablo 2.1: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Dönemsel Dağılım

İş İsteğiyle Bekleyen Aktif Kayıtlı İşsizlerin Dağılımı					
	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1
Erkek	424	352	395	486	569
Kadın	503	566	639	540	662
Toplam	927	918	1.034	1.026	1.231

Kaynak: Çalışma Dairesi

Tablo 2.2'de Çalışma Dairesi'nde kayıtlı aktif işsizlerin genel görünümü verilmektedir. 2014 yılının dördüncü çeyreğinde iş isteğiyle bekleyen kişi sayısı 1.026 iken, 2015 yılının birinci çeyreğinde iş isteğiyle yeni müracaat eden kişi sayısı 2.006 olmuştur. 2015 yılı birinci çeyreğinde kayıttan düşen ve işe yerleştirilen toplam 1.801 kişi dikkate alındığında çeyrek sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenlerin sayısı 1.231'e yükselmiştir.

Tablo 2.2: Kayıtlı Aktif İşsizlik - Genel Görünüm

	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1
Bir önceki dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	841	927	918	1.034	1.026
Dönem içinde iş isteğiyle başvuranlar	1.046	1.067	1.134	1.180	2.006
Dönem içinde işe yerleştirilenler	161	211	158	204	846
Dönem içinde kayıttan düşenler	799	865	860	984	955
Dönem sonu itibarıyla iş isteğiyle bekleyenler	927	918	1.034	1.026	1.231

Kaynak: Çalışma Dairesi

Aktif münhal kayıtları incelendiğinde, Aralık 2014 sonu itibarıyla toplam 91 iş münhalinin 2015 yılına aktarıldığı, ilgili dönem içerisinde ise toplam 1.087 yeni münhal açıldığı görülmektedir. 846 adet doldurulan ve 248 adet iptal edilen münhal neticesinde, 2015 birinci çeyreği itibarıyla toplam 84 münhal 2015 yılının ikinci çeyreğine aktarılmıştır.

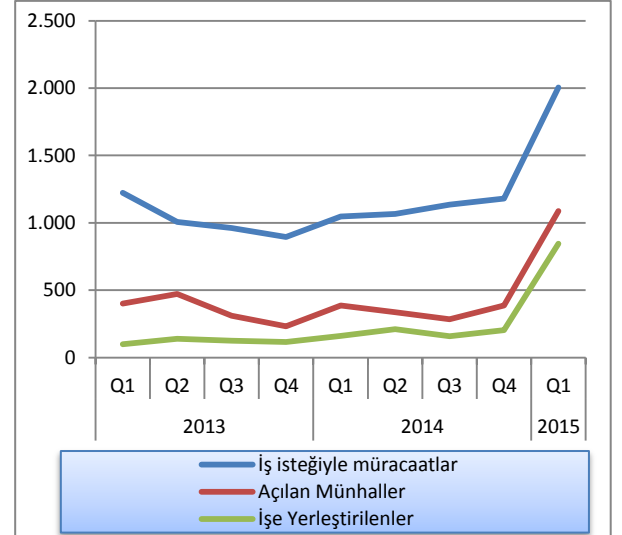
Tablo 2.3 Aktif Münhal Kayıtlarının Genel Görünümü

	2014 Q1	2014 Q2	2014 Q3	2014 Q4	2015 Q1
Geçen dönemden devreden iş münhalleri	42	106	66	65	91
Dönem içinde alınan iş münhalleri	387	337	284	387	1.087
Dönem içinde doldurulan iş münhalleri	161	211	158	204	846
Dönem içinde iptal edilen iş münhalleri	162	166	127	157	248
Ertesi döneme devreden iş münhalleri	106	66	65	91	84

Kaynak: Çalışma Dairesi

Grafik 2.1'de, 2013 yılından bu yana çeyrek dönemler itibarıyla iş isteğiyle yeni başvuru, açılan yeni münhal ve işe yerleştirilenlerin hareketleri görülmektedir.

Grafik 2.1: Başvurular - Münhaller - Yerleştirilenler

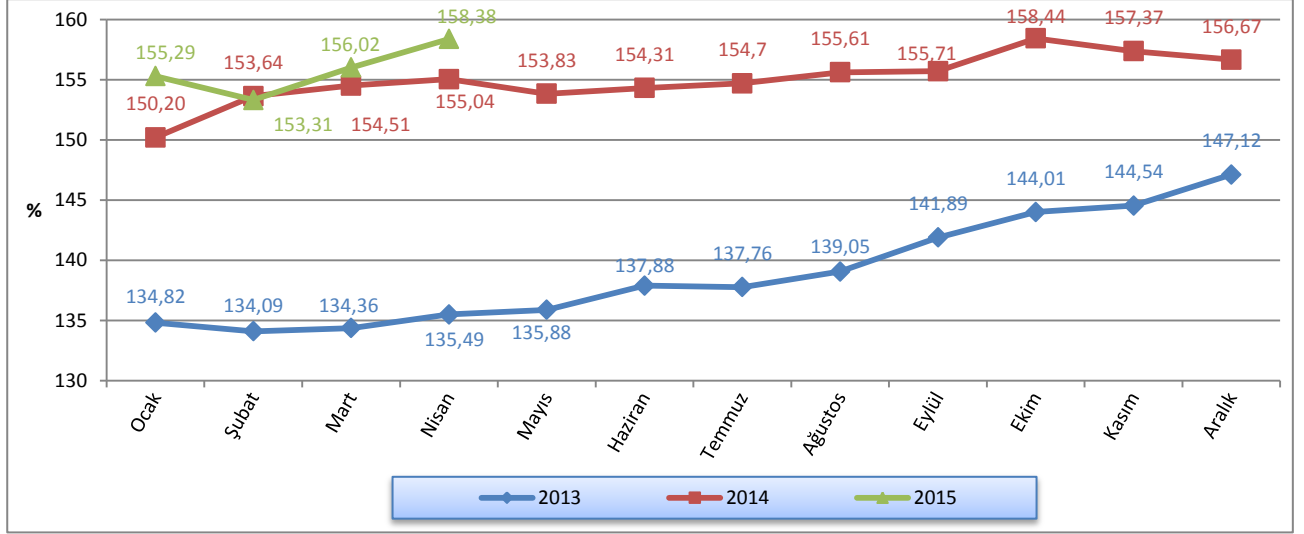
Kaynak: Çalışma Dairesi

2.2: ENFLASYON

Grafik 2.2'deki değerler 2008 fiyatları (2008=100) baz alınarak hazırlanmıştır ve 100 endeksinin üzerindeki

değerler 2008'e kıyasla gerçekleşen fiyat artışlarını ifade etmektedir.

Grafik 2.2: Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100) Temel Yılı Verileri

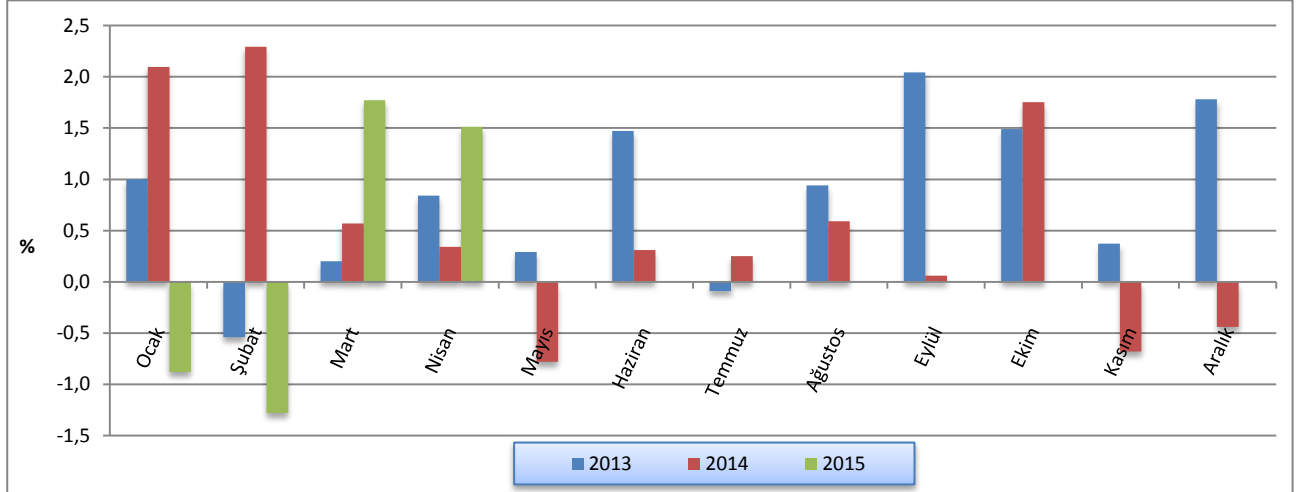

Kaynak: DPÖ

2015 yılı birinci çeyreğinde bir önceki aya göre gerçekleşen enflasyon oranlarını, 2014 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2014 yılının Ocak ayında yüzde 2,09, Şubat ayında yüzde 2,29, Mart

ayında binde 5,7 olan enflasyon oranları, 2015 yılının aynı aylarında sırasıyla binde -8,8, yüzde -1,28 ve yüzde 1,77 olarak gerçekleşmiştir.

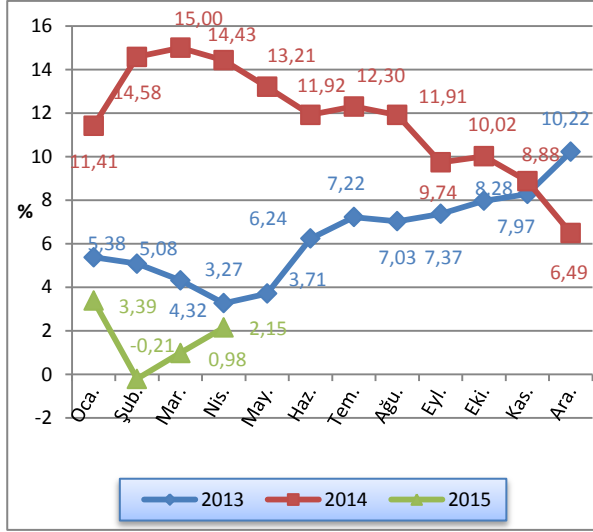
Grafik 2.3: Bir Önceki Aya Göre Gerçekleşen Enflasyon Oranları

Kaynak: DPÖ

2014 yılı Mart ayında yüzde 15, Haziran ayında 11,92, Eylül ayında yüzde 9,74 ve Aralık ayında yüzde 6,49 olan yıllık enflasyon oranı, 2015 yılı Mart ayında binde 9,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

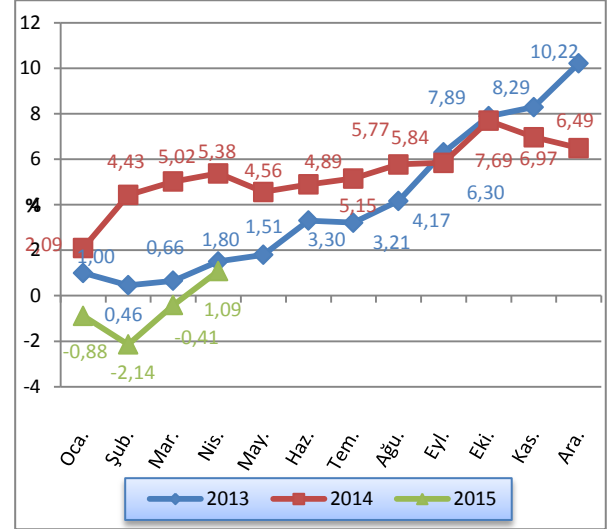
Grafik 2.4: Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Enflasyon Oranı

Kaynak: DPÖ

2015 yılı birinci çeyreğinde bir önceki yılın Aralık ayına göre gerçekleşen enflasyon oranlarını 2014 yılının aynı dönemleri ile kıyaslayacak olursak; 2014 yılının Ocak ayında yüzde 2,09, Şubat ayında yüzde 4,43, Mart ayında yüzde 5,02 olan enflasyon oranlarının, 2015 yılının aynı aylarında sırasıyla yüzde -0,88, -2,14 ve -0,41 olduğu görülmektedir.

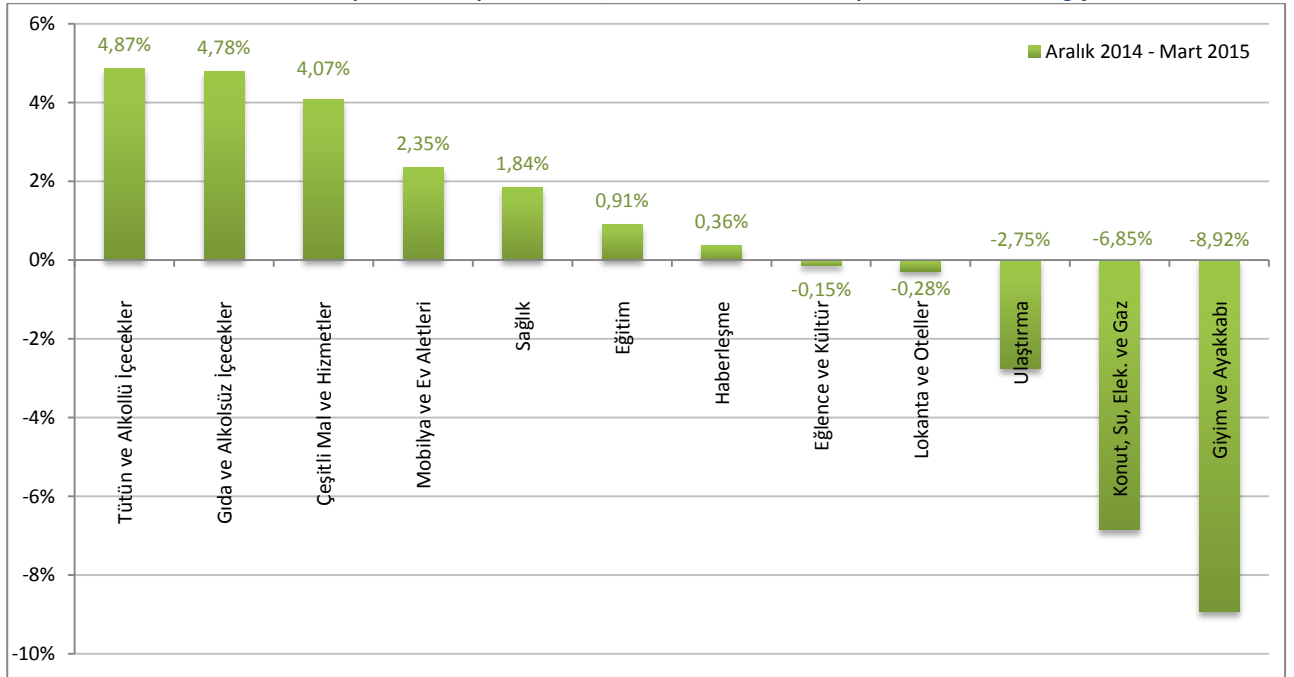
Grafik 2.5: Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Enflasyon Oranı (TÜFE)

Kaynak: DPÖ

2015 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla ana harcama grupları tüketici fiyatlarının, bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranları Grafik 2.6'da gösterilmektedir. Buna göre, 2015 yılı birinci çeyrek dönemi sonunda tütün ve alkollü içeceklerde yüzde 4,87, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 4,78, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 4,07, mobilya ve ev aletlerinde yüzde 2,35, sağlıkta yüzde 1,84, eğitimde binde 9,1 ve haberleşmede binde 3,6 oranlarında fiyat artışı, eğlence ve kültürde binde -1,5, lokanta ve otellerde binde -2,8, ulaşımda yüzde -2,75, konut, su, elek. ve gazda yüzde -6,85 ve giyim ve ayakkabıda yüzde -8,92 oranlarında fiyat düşüşü gerçekleşmiştir.

Grafik 2.6: Ana Mal ve Hizmet Gruplarında Meydana Gelen, Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Endeks Değişim Oranları

Kaynak: DPÖ

2012, 2013 ve 2014 yıllarına ait Tüketici Fiyat Endeksi değişim oranları aylık, bir önceki yılsonuna kıyasla ve yıllık olarak Tablo 2.4'te verilmektedir.

Tablo 2.4: Tüketici Fiyat Endeksi (2008=100) Değişim Oranları

	Aylar	Aylık	Yılsonuna Göre	Yıllık
2013	Ocak	1,00	1,00	5,38
	Şubat	-0,54	0,46	5,08
	Mart	0,20	0,66	4,32
	Nisan	0,84	1,51	3,27
	Mayıs	0,29	1,80	3,71
	Haziran	1,47	3,30	6,24
	Temmuz	-0,09	3,21	7,22
	Ağustos	0,94	4,17	7,03
	Eylül	2,04	6,30	7,37
	Ekim	1,49	7,89	7,97
	Kasım	0,37	8,29	8,28
	Aralık	1,78	10,22	10,22
2014	Ocak	2,09	2,09	11,41
	Şubat	2,29	4,43	14,58
	Mart	0,57	5,02	15,00
	Nisan	0,34	5,38	14,43
	Mayıs	-0,78	4,56	13,21
	Haziran	0,31	4,89	11,92
	Temmuz	0,25	5,15	12,30
	Ağustos	0,59	5,77	11,91
	Eylül	0,06	5,84	9,74
	Ekim	1,75	7,69	10,02
	Kasım	-0,68	6,97	8,88
	Aralık	-0,44	6,49	6,49
2015	Ocak	-0,88	-0,88	3,39
	Şubat	-1,28	-2,14	-0,21
	Mart	1,77	-0,41	0,98
	Nisan	1,51	1,09	2,15
	Mayıs			
	Haziran			
	Temmuz			
	Ağustos			
	Eylül			
	Ekim			
	Kasım			
	Aralık			

Kaynak: DPÖ

3: DIŞ TİCARET VE TURİZM

3.1: İHRACAT VE İTHALAT GELİŞMELERİ

Ticaret Dairesi tarafından açıklanan ihracat ve ithalat verileri incelendiğinde, KKTC'nin birinci çeyrekte toplam ihracatının 40,3 milyon ABD doları, Ocak ayı ithalat hacminin ise 106,6 milyon ABD doları olduğu görölmektedir. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracat yüzde 1,27 oranında artmış, Ocak ayı ithalat

toplamı 2014 yılının aynı ayı ile kıyaslandığında, ithalat yüzde 20,73 oranında azalmıştır. Bir önceki yılın aynı ayı ile mukayese edildiğinde; ihracatta Ocak, Şubat ve Mart aylarında sırasıyla yüzde -13,62, yüzde -1,25 ve yüzde 16,95 oranlarında değişim olduğu görölmektedir.

Tablo 3.1: İhracat ve İthalat

	İhracat (ABD Doları)			İthalat (ABD Doları)		
	2014	2015	Yüzde Değişim	2014	2015	Yüzde Değişim
Ocak	12.519.803	10.814.990	-13,62	134.468.167	106.600.287	-20,73
Şubat	13.231.262	13.065.913	-1,25	117.132.882		
Mart	14.005.983	16.380.607	16,95	146.211.412		
I. Çeyrek	39.757.048	40.261.510	1,27	397.812.461		
Nisan	15.816.609			159.319.867		
Mayıs	16.070.741			155.696.261		
Haziran	12.045.788			150.814.234		
II. Çeyrek	43.933.138			465.830.362		
Temmuz	7.574.833			156.659.848		
Ağustos	8.696.222			135.527.532		
Eylöl	8.611.759			179.123.229		
III. Çeyrek	24.882.814			471.310.609		
Ekim	6.528.173			124.452.226		
Kasım	7.532.902			168.200.070		
Aralık	7.973.738			156.662.515		
IV. Çeyrek	22.034.813			449.314.811		
Yıl Toplamı	130.607.814			1.784.268.243		

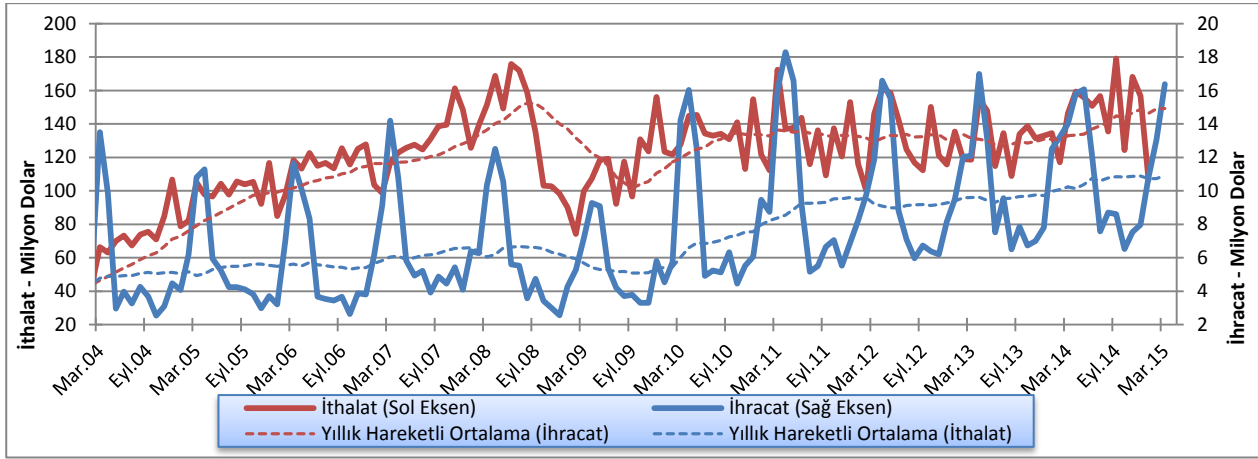
Not: 1) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.
2) Hidrokarbon ithalatı dâhil değildir.
3) İthalat rakamları kesin olmayan geçici rakamlardır.

Kaynak: Ticaret Dairesi

Grafik 3.1'de KKTC'nin ihracat ve ithalatının 2004 ve 2015 yılları arasındaki gelişimi gösterilmektedir. Grafikten de görüldüğü üzere, her yılın ilk yarısında artan ihracat hacmi, ikinci altı ayda düşmektedir. Buna karşılık ihracat yıllık hareketli ortalaması 2010 sonrası dönemde istikrarlı bir artış eğilimi sergilemektedir. Ayrıca ihracat hacminin volatilitesi ile ihracatın zirve ve

dip yaptığı dönemler arasındaki fark yavaş da olsa azalmaktadır. İthalatta ise, 2009 yılının Temmuz ayından itibaren gerçekleşen en düşük seviye, 2015 yılının Ocak ayında 106,6 milyon ABD doları ile kaydedilmiştir. İthalat yıllık hareketli ortalamasına baktığımızda, son bir yıl içerisinde yükseliş eğilimine girdiğini görmekteyiz.

Grafik 3.1: İthalat ve İhracat

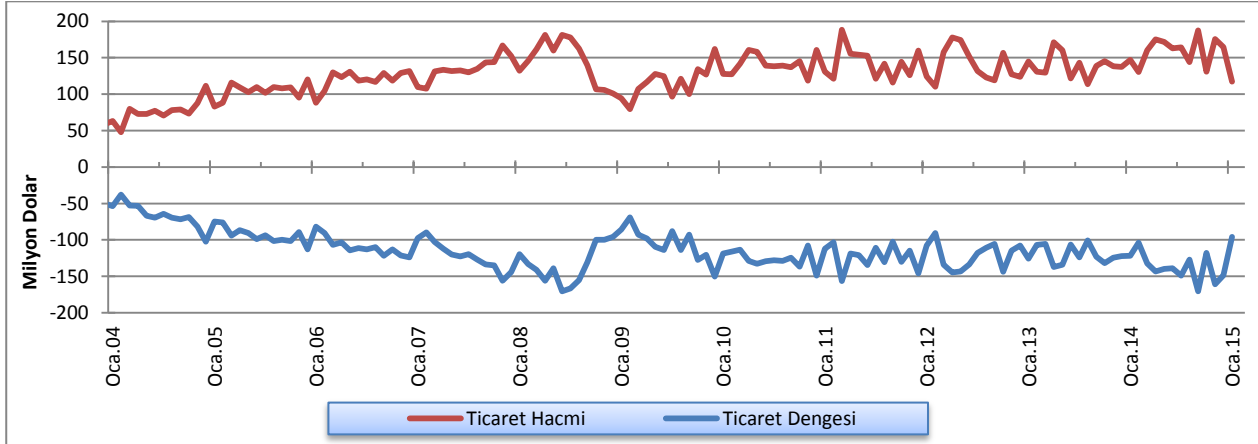

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'de ihracatın ithalatı karşılama oranının düşük olması nedeni ile, KKTC'nin dış ticaretinin artması dış ticaret açığının artması anlamına gelmektedir. Grafik 3.2'de açıkça görülen bu durum ülke ekonomisinin dışa bağımlılığına işaret etmektedir. Bununla birlikte, bir önceki yıla kıyasla 2015'de ihracatın ithalatı karşılama oranında görülen artış, dış ticaret açığının 2015 Ocak ayında 95,8 milyon ABD dolarına kadar gerilemesini

sağlamıştır. Ocak 2014 – Ocak 2015 döneminde ticaret hacmi 147 milyon ABD dolarından 117,4 milyon ABD dolarına, ticaret dengesi ise -122 milyon ABD dolarından -95,8 milyon ABD dolarına gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı Ocak 2014 ayında yüzde 9,31 iken, Ocak 2015 ayında yüzde 10,15'e yükselmiştir.

Grafik 3.2: Dış Ticaret Hacmi ve Dengesi - Aylık (ABD Doları)

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ürünlerini ihraç ettiği başlıca ülke ve ülke gruplarıyla, bunlara yapılan ihracatın yıllar itibarıyla dağılımları Tablo 3.2'de gösterilmektedir. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere, 2015 yılında tüm ülke

gruplarının toplam ihracat içindeki paylarında bir önceki yıla kıyasla düşüş kaydedilirken, diğer Avrupa ülkelerine yapılan ihracat 7,7 puan artarak yüzde 8,3 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 3.2: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler
2006	47,6	15,0	15,1	17,8	4,5
2007	58,4	15,8	8,8	11,6	5,4
2008	49,9	20,5	5,9	17,0	6,7
2009	54,2	18,5	1,7	19,5	6,1
2010	46,4	12,2	3,6	32,3	5,5
2011	53,3	8,3	1,3	32,0	5,1
2012	51,0	7,7	1,0	35,7	4,6
2013	52,2	7,6	2,3	31,9	6,0
2014	58,5	6,2	0,6	30,3	4,4
2015 Ocak-Mart	57,3	2,3	8,3	29,8	2,3

Kaynak: Ticaret Dairesi

KKTC'nin ithalat yaptığı başlıca ülke ve ülke gruplarıyla, bunlardan yapılan ithalatın dağılımı Tablo 3.3'te verilmektedir. Söz konusu tablodan da görüleceği üzere, toplam ithalat içinde en büyük paya sahip olan lke Türkiye olmakla birlikte, Türkiye'nin payı 2015 yılının Ocak ayı itibarıyla yüzde 56,1'e gerileyerek 2006'dan itibaren görülen en düşük seviyeyi

kaydetmiştir. Öte yandan toplam ithalatımız içindeki payı 2014 yılında yüzde 4,4 oranında azalan AB ülkelerinden yapılan ithalatın payı, 2015 yılının Ocak ayı itibarıyla yüzde 21,2 oranında artarak yüzde 18,3'e yükselmiştir. Aynı dönemde Türkiye dıŐındaki tüm ülke grupları ile yapılan ithalatın payları artmıştır.

Tablo 3.3: KKTC'nin lke Gruplarına Göre İthalatı (yüzde pay)

Yıllar	Türkiye	AB	Uzak Doğu lkeleri	Diğer Avrupa lkeleri	Orta Doğu ve Arap lkeleri	Diğer lkeler
2006	68,8	18,0	6,0	1,2	4,8	1,2
2007	67,9	16,1	7,3	2,6	4,3	1,8
2008	69,8	14,0	6,5	4,7	3,4	1,6
2009	69,6	15,5	6,6	2,3	4,0	2,0
2010	70,9	15,6	5,7	1,9	4,3	1,6
2011	68,6	16,8	4,9	2,5	5,2	2,0
2012	72,4	14,5	4,8	1,7	4,8	1,8
2013	66,7	15,8	6,6	3,8	5,4	1,7
2014	66,5	15,1	7,7	4,1	4,6	2,0
2015 Ocak	56,1	18,3	7,9	4,2	10,7	2,8

Not: İthalat rakamları kesin olmayan geçici rakamlardır.
Kaynak: Ticaret Dairesi

3.2: TURİZM

Tablo 3.4'te 2015 yılında KKTC'ye gelen yolcu sayıları üçer aylık dönemler itibarıyla karşılaştırmalı olarak verilmiştir. 2015 yılının birinci çeyreğinde 298.345 olan toplam gelen yolcu sayısı, 2014 yılının aynı dönemine göre yüzde 17,7 oranında artmıştır.

Bu artıŐın büyük oranda 3. lke uyruklu yolcu sayısındaki artıştan kaynaklandığı görülmektedir. Birinci eyrekte KKTC'ye gelen T.C. uyruklu yolcu sayısı bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 11,3, 3. lke uyruklu yolcu sayısı ise yüzde 45,1 oranlarında artmıştır.

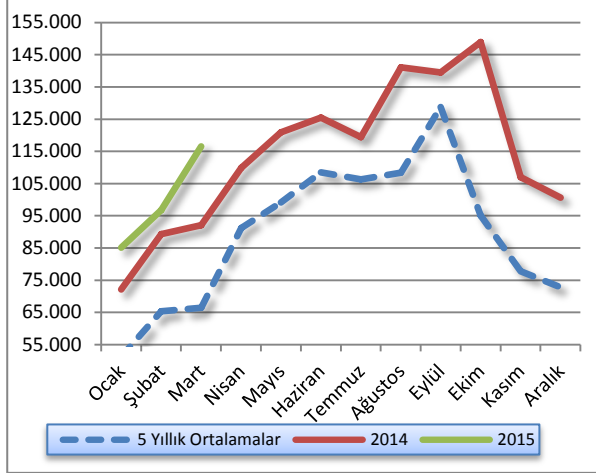
Tablo 3.4: KKTC'ye Gelen Yolcu Sayısı

Dönem	T.C. Uyruklu			3. lke Uyruklu			Toplam		
	2014	2015	Yüzde Değişim	2014	2015	Yüzde Değişim	2014	2015	Yüzde Değişim
Ocak	62.015	72.276	16,5	10.097	12.812	26,9	72.112	85.088	18,0
Şubat	74.318	76.226	2,6	14.947	20.532	37,4	89.265	96.758	8,4
Mart	69.337	80.484	16,1	22.750	36.015	58,3	92.087	116.499	26,5
I. eyrek	205.670	228.986	11,3	47.794	69.359	45,1	253.464	298.345	17,7
Nisan	84.413			25.405			109.818		
Mayıs	94.649			26.205			120.854		
Haziran	91.815			33.659			125.474		
II. eyrek	270.877			85.269			356.146		
Temmuz	76.685			42.686			119.371		
Ağustos	97.800			43.305			141.105		
Eylül	98.201			41.308			139.509		
III. eyrek	272.686			127.299			399.985		
Ekim	113.080			35.845			148.925		
Kasım	77.869			29.120			106.989		
Aralık	80.395			20.173			100.568		
IV. eyrek	271.344			85.138			356.482		
Toplam	1.020.577			345.500			1.366.077		

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Grafik 3.3'te 2015 yılında gelen yolcu sayısı bir önceki yıllara ve son beş yılın ortalamalarıyla karşılaştırılmaktadır. 2015 yılının ilk çeyreğinde gelen toplam yolcu sayısının 2014 yılının ve son 5 yılın ortalamalarının oldukça üzerinde olduğu görülmektedir.

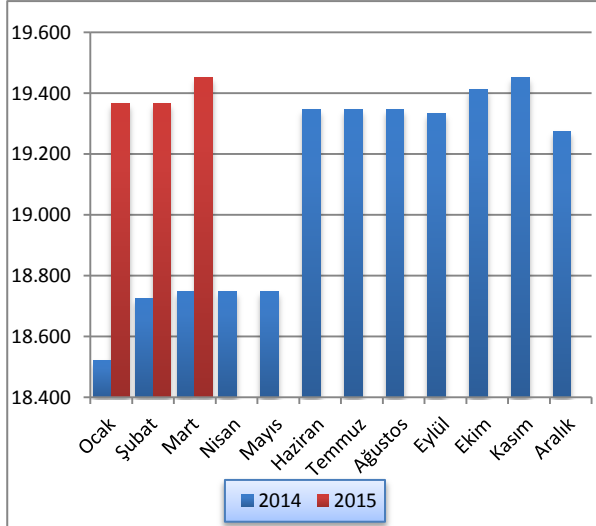
Grafik 3.3: 2015 yılında Gelen Yolcu Sayısının 2014 yılıyla ve Son 5 Yıllık Ortalamalarıyla Karşılaştırılması

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Sektörün toplam yatak kapasitesindeki gelişimin 2014 ve 2015 yılları itibarıyla karşılaştırmalı olarak gösterimi Grafik 3.4'te sunulmaktadır. 2014 yılsonunda 19.276 olan yatak kapasitesi 2015 yılı birinci çeyreği sonu itibarıyla 19.452 olmuştur.

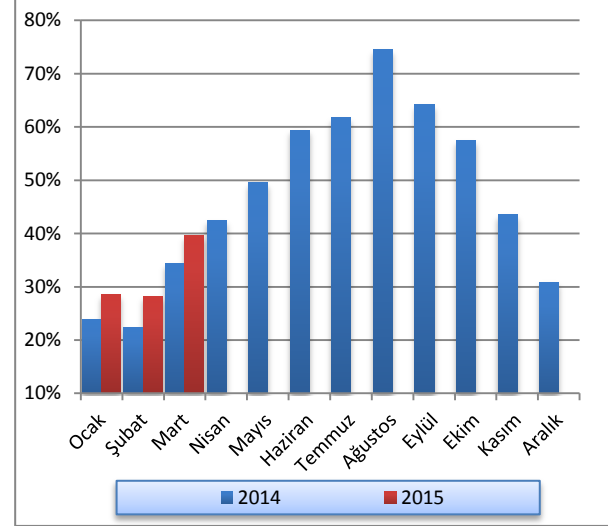
Grafik 3.4: Yatak Kapasitesi

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

KKTC'de bulunan turistik tesislerin 2014 ve 2015 yılları itibarıyla doluluk oranları, Grafik 3.5'te karşılaştırmalı olarak sunulmaktadır. Buna göre doluluk oranı 2015 yılının Ocak, Şubat ve Mart aylarında 2014 yılının aynı aylarından yüksek gerçekleşmiştir.

Grafik 3.5: Aylar İtibarıyla Doluluk Oranı

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

4: BÜTÇE GELİŞMELERİ

4.1: 2014 - 2015 YILLARI BİRİNCİ ÇEYREK KARŞILAŞTIRMALARI

2015 mali yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla, KKTC bütçe gelir toplamında binde 2, gider toplamında ise yüzde 8,1 oranında artış olmuştur. Bu değişimlerin ardından bütçe gelirleri ve bütçe giderleri 2015 yılı birinci çeyreğinde 780,6 ve 789,2 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2014 yılının birinci çeyreğinde 48,3 milyon TL fazla veren kamu maliyesi, 2015 yılının aynı döneminde 8,6 milyon TL açık vermiştir.

Tablo 4.1: Bütçe Dengesi (Milyon TL)

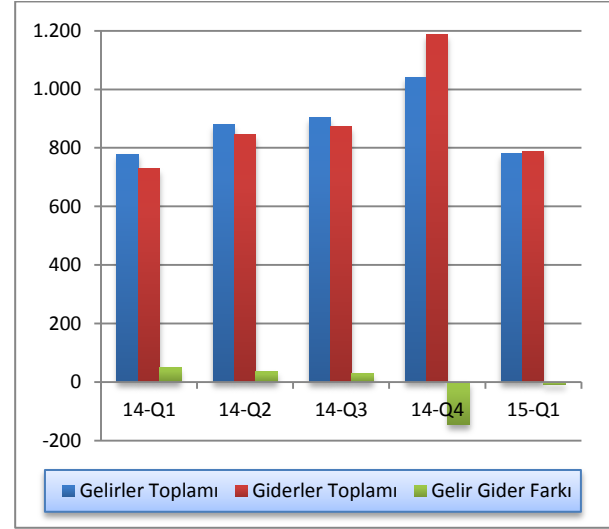
Açıklama	2014		2015		Yüzde Değişim
	Yıllık Gerçekleşme	Q1 Gerçekleşme	Yıllık Öngörülen	Q1 Gerçekleşme	
Bütçe Gelirleri	3.603,1	778,7	3.779,8	780,6	0,2%
Bütçe Giderleri	3.635,6	730,4	4.102,9	789,2	8,1%
Bütçe Dengesi	-32,5	48,3	-323,1	-8,6	-117,8%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2014 yılının tamamında elde edilen 3.603,1 milyon TL tutarındaki bütçe gelirleri toplamının yüzde 21,6'sı birinci çeyrek içinde tahsil edilmiştir. 2015 yılının aynı döneminde öngörülen toplam bütçe gelirlerinin yüzde 20,7'si tahsil edilmiştir. 2015 yılı içinde hizmet ve faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılacağı tahmin edilen 4.102,9 milyon TL'nin yüzde 19,2 oranı birinci çeyrek içinde kullanılmıştır. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 20,1 olarak gerçekleşmiştir.

Bütçe gelir ve gider gerçekleştirmeleri aşağıdaki grafikte çeyrek dönemler itibarıyla verilmiştir.

Grafik 4.1: Bütçe Gerçekleştirmeleri (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.2: GELİRLER

2015 mali yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre 1,9 milyon TL artış göstererek 780,6 milyon TL olmuştur. Bütçe gelirleri içerisinde en büyük paya sahip vergi gelirleri kalemi toplamı 2015 yılı birinci çeyreği içinde 433 milyon TL olmuştur. Vergi gelirleri toplamı 2014 yılının aynı döneminde 377,5 milyon TL idi. Bütçe gelirleri içinde ikinci en yüksek paya sahip olan alınan bağış, yardım ve krediler kalemi ise 2015 yılı birinci çeyreğinde önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 20,6 azalış göstermiş ve 167,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı birinci çeyreği içinde vergi dışı gelirler kalemi de 180,1 milyon TL olmuştur.

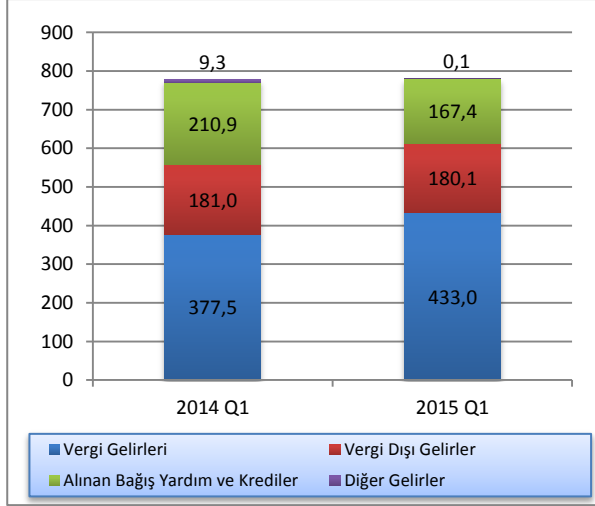
Tablo 4.2: Bütçe Gelirleri (Milyon TL)

Açıklama	2014 Q1	2015 Q1	Yüzde Değişim
Vergi Gelirleri	377,5	433,0	14,7%
Vergi Dışı Gelirler	181,0	180,1	-0,5%
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	210,9	167,4	-20,6%
Diğer Gelirler	9,3	0,1	-98,9%
Toplam	778,7	780,6	0,2%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

2014 yılının birinci çeyreğinde alınan bağış, yardım ve krediler kaleminin toplam bütçe gelirleri içindeki payı yüzde 27,1 iken, 2015 yılı aynı döneminde yüzde 21,4 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemler içinde vergi gelirleri kaleminin payı yüzde 48,5 iken yüzde 55,5, vergi dışı gelirler kaleminin payı ise yüzde 23,2 iken, yüzde 23,1 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4.2: Bütçe Gelirleri Dağılımı (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.3: GİDERLER

2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla bütçe giderleri toplamı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8 oranında artış göstermiş ve 730,5 milyon TL'den 789,2 milyon TL'ye yükselmiştir. Söz konusu dönemlerde, cari transferler, mal - hizmet alım giderleri ile personel giderleri kalemlerinde sırasıyla yüzde 10,7, 9,8 ve 6,5 oranlarında değişim olmuştur.

KKTC bütçesinin cari transferler gider kalemi, 2015 yılı birinci çeyreğinde 414,5 milyon TL olmuştur. Bu dönemde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 6,5 oranında artış gösteren personel giderleri kalemi, 298,3 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Sermaye giderleri ve transferler kalemi de aynı dönemler içinde yüzde -31,6 düşüş göstermiş ve 2015 yılı birinci çeyreğinde 12,1 milyon TL olmuştur.

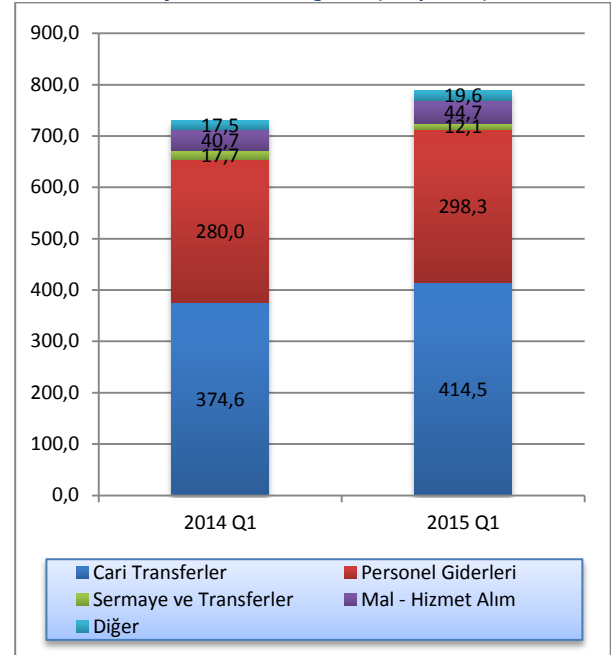
Tablo 4.3: Bütçe Giderleri (Milyon TL)

	2014 Q1	2015 Q1	Yüzde Değişim
Cari Transferler	374,6	414,5	10,7%
Personel Giderleri	280,0	298,3	6,5%
Sermaye Giderleri ve Transferler	17,7	12,1	-31,6%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	40,7	44,7	9,8%
Diğer Giderler	17,5	19,6	12,0%
Toplam	730,5	789,2	8,0%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Personel giderleri kaleminin toplam giderler içindeki payı, 2014 yılı birinci çeyreği içinde yüzde 38,3 iken, 2015 yılı birinci çeyreğinde yüzde 37,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılı birinci çeyreğinde bütçe giderleri toplamının yüzde 51,3'ünü oluşturan cari transferler kaleminin payı, 2015 yılı birinci çeyreğinde artış göstermiş ve yüzde 52,5 olmuştur. Aynı dönemlerde personel giderleri ile cari transferler kalemleri toplamının bütçe giderleri içindeki payı yüzde 89,6'dan yüzde 90,3'e yükselmiştir.

Grafik 4.3: Bütçe Giderleri Dağılımı (Milyon TL)

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.4: BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

2015 yılı birinci çeyreği sonunda, 2015 yılı için öngörülen toplam bütçe gelirlerinin yüzde 21,04'ü tahsil edilmiş, öngörülen toplam bütçe giderlerinin yüzde 19,26'sı harcama yapılmıştır.

2014 yılı ilk çeyreği itibarıyla yüzde 77,7 olan yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı 2015 yılsonu itibarıyla değişim göstermemiştir.

Tablo 4.4: Bütçe Uygulama Sonuçları (Milyon TL)

	2014 Yılı Gerçekleşme	2015 Bütçe Tahmini	2014- 2015 Değişim	2015 Yılı İlk Üç aylık Gerçekleşme	2015 Yılı İlk Üç Aylık Gerçekleşme Oranı
Gelirler					
Vergi Gelirleri	1.950,0	1.969,4	0,99%	433,00	21,99%
Vergi Dışı Gelirler	748,7	716,3	-4,33%	180,10	25,14%
Alınan Bağış Yardım Krediler	894,4	1.022,0	14,27%	167,40	16,38%
Diğer Gelirler	10,0	1,5	-85,00%	0,06	4,00%
Genel Toplam	3.603,1	3.709,2	2,94%	780,56	21,04%
Giderler					
Cari Transferler	1.708,0	1.733,50	1,49%	414,50	23,91%
Personel Gideri	1.342,7	1.344,20	0,11%	298,30	22,19%
Sermaye Giderleri ve Transferleri	239,1	323,00	35,09%	12,11	3,75%
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	265,3	295,40	11,35%	44,70	15,13%
Diğer Giderler	80,4	400,70	398,38%	19,60	4,89%
Genel Toplam	3.635,5	4.096,80	12,69%	789,21	19,26%

Kaynak: Maliye Bakanlığı

4.5: FİNANSMAN DENGESİ

Bütçe gelirlerinden T.C. kredileri ve iç borçlanma kalemlerinin çıkarılması suretiyle elde edilen toplam gelir rakamı ile bütçe giderleri arasındaki farka eşit olan finansman dengesi, 2015 yılı ilk çeyreğinde -108,6 milyon TL olmuştur. Bu çeyrekte gerçekleşen açığın kapatılması için finansman kaynağı olarak kullanılan T.C. kredileri toplamı ise, önceki yılın aynı dönemine göre düşmüş ve 139,5 milyon TL'den 100 milyon TL'ye gerilemiştir.

Vergi gelirleri kaleminde, 2015 yılının birinci çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre gerçekleşen 55,5 milyon TL artışa bağlı olarak, yerel gelirler kalemi yüzde 8,01 oranında yükselmiş ve 613,3 milyon TL'ye ulaşmıştır.

2015 yılı birinci çeyreği itibarıyla oluşan bütçe rakamlarına göre, yerel gelirlerimizle bütçe giderlerini karşılama oranı önceki yılın aynı dönemiyle aynı (yüzde 77,7) olmuştur.

Tablo 4.5: Finansman Dengesi (Milyon TL)

	2014 Q1	2015 Q1
Yerel Gelirler +Dış Yardımlar	639,2	680,6
1. Yerel Gelirler	567,8	613,3
Vergi Gelirleri	377,5	433,0
Vergi Dışı Gelirler	181,0	180,1
Diğer Gelirler	9,3	0,1
2. Dış Yardımlar	71,4	67,4
T.C. Yardımları	71,4	67,4
Bütçe Giderleri	730,5	789,2
Personel Giderleri	280,0	298,3
Cari Transferler	374,6	414,5
Sermaye Giderleri	17,7	12,1
Diğer Giderler	58,2	64,3
Finansman Dengesi	-91,3	-108,6
Finansman	139,5	100,0
T.C. Kredileri	139,5	100,0
İç Borçlanma	0,00	0,00

Kaynak: Maliye Bakanlığı

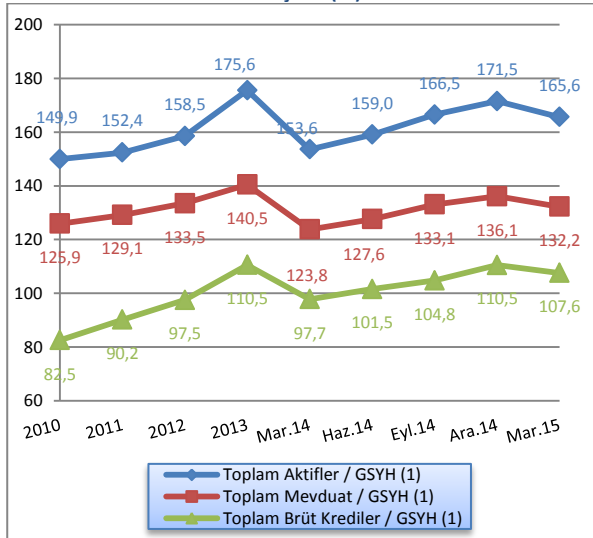
5: PARASAL VE FİNANSAL GELİŞMELER

5.1: BANKACILIK SEKTÖRÜ GENEL GÖRÜNÜMÜ

5.1.1: FİNANSAL DERİNLEŞME

2015 yılı birinci çeyrek finansal derinleşme rakamlarını incelediğimizde; toplam brüt krediler/GSYH oranı yüzde 110,5'den yüzde 107,6'ya, toplam mevduat/GSYH oranı yüzde 136,1'den yüzde 132,2'ye ve toplam aktiflerin GSYH'ye oranı yüzde 171,5'den yüzde 165,6'ya gerilemiştir. Finansal derinleşme oranlarındaki bu gerileme, GSYH tahmin rakamlarının revize edilmesi suretiyle gerçekleşen artıştan kaynaklanmaktadır.

Grafik 5.1: Finansal Derinleşme (%)

Not: (1) 2013 GSYH gerçekleşme, 2014 ve 2015 GSYH tahmin rakamları kullanılmıştır.

Kaynak: KKTCMB, DPÖ

5.1.2: KKTC BANKACILIK SEKTÖRÜ PERFORMANS RASYOLARI

Likit aktiflerin toplam aktifler içindeki payı 2015 yılı ilk çeyreğinde yüzde 22,02'ye gerilemiştir. Bu oran bir önceki yılın aynı döneminde yüzde 23,53 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Sermaye yeterlilik standart rasyosu (SYSR), 2014 Aralık ayına kıyasla 0,22 puan artarak yüzde 17,75'e yükselmiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde ise, yüzde 17,4 idi.

TGA'nın brüt krediler içindeki payı, Mart 2015 sonunda bir önceki döneme göre 0,02 puan artarak yüzde 6,48'e yükselmiştir. Söz konusu oran Mart 2014 – Mart 2015 döneminde 0,2 puan azalmıştır.

Mevduatın krediye dönüşüm oranını gösteren brüt krediler/mevduat, 2015 yılının birinci çeyreğinde bir önceki döneme göre 0,15 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 2,37 puan artmış ve yüzde 81,33 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Mart 2014'de yüzde 63,64 seviyesinde olan brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı, 2015 yılının birinci çeyreğinde yüzde 64,95 seviyesine yükselmiştir. Bir önceki çeyrek döneme göre ise 0,53 puan artmıştır.

Brüt kredilerdeki büyüme hızında, 2015 ilk çeyrekte bir önceki döneme göre yüzde 4,31 oranında artış gerçekleşmiştir. Bir önceki yılın aynı döneminde ise binde 6 oranında artış yaşanmıştır.

Bir önceki çeyrek dönemle mukayese edildiğinde, Aralık 2014 sonunda yüzde 2,29 oranında artan mevduat, 2015 yılının ilk çeyreğinde yüzde 4,11 oranında artış göstermiştir.

2014 yılsonu itibarıyla 8,87 olan finansal kaldıraç oranı, 2015 yılı ilk çeyrekte 8,81 düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 5.1: Performans Rasyoları (%)

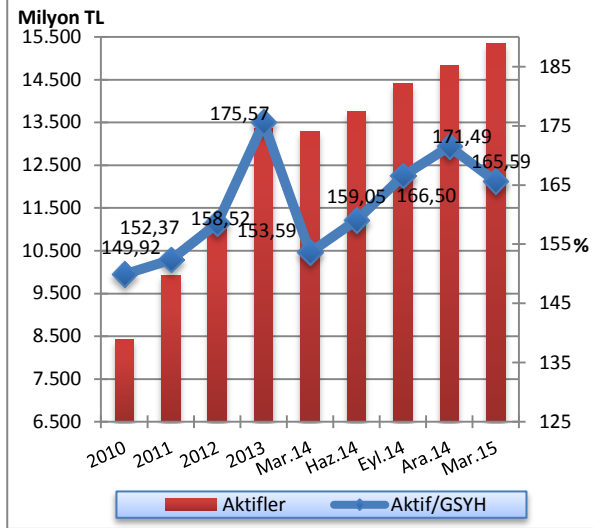
Açıklama	2014				2015
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Likit Aktifler / Top. Aktifler	23,53	23,88	24,56	22,31	22,02
SYSR	17,40	17,48	17,66	17,53	17,75
TGA / Brüt Krediler	6,68	6,53	6,48	6,46	6,48
Brüt Krediler / Top. Mevduat	78,96	79,57	78,74	81,18	81,33
Brüt Krediler / Top. Aktifler	63,64	63,83	62,92	64,42	64,95
Brüt Kredilerdeki Büyüme Hızı	0,60	3,86	3,20	5,46	4,31
Mevduattaki Büyüme Hızı	0,22	3,07	4,29	2,29	4,11
Finansal Kaldıraç ¹	8,88	8,89	8,85	8,87	8,81

Not: (1)Yabancı Kaynaklar / Toplam Özkaynaklar
Kaynak: KKTCMB

5.1.3: BANKACILIK SEKTÖRÜNÜN GELİŞİMİ

Aralık 2010 – Mart 2015 döneminde bankacılık sektörü bilanço büyüklüklerinin GSYH'ye oranı Grafik 5.2'de görülmektedir. 2015 Mart sonunda bankacılık sektörü bilanço büyüklüğünün GSYH'ye oranı yüzde 165,59'a gerilemiştir.

Grafik 5.2: Bankacılık Sektörünün Gelişimi

Not: 2013 GSYH gerçekleşme, 2014 ve 2015 GSYH tahmin rakamları kullanılmıştır.

Kaynak: KKTCCMB, DPÖ

5.1.4: BANKACILIK SEKTÖRÜNDE YOĞUNLAŞMA

Bankacılık sektöründe yoğunlaşma incelendiği zaman, 2015 yılı birinci çeyrekte aktif büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 54,18'den 54,06'ya, ilk on bankanın toplam aktifler içindeki payı ise yüzde 78,74'den yüzde 78,35'e gerilemiştir.

Aynı dönemde brüt krediler büyüklüğü açısından ilk beş bankanın sektör içindeki payı yüzde 59,7'den yüzde 58,05'e, ilk on bankanın payı ise, yüzde 80,13'den yüzde 79,47'ye inmiştir.

Mevduat büyüklüğü açısından en büyük beş bankanın toplam mevduatlar içindeki payı yüzde 55,83'den yüzde 55,78'e, ilk on bankanın payı ise yüzde 78,97'den yüzde 78,76'ya gerilemiştir.

En büyük ilk beş bankanın toplam bankalara borçlar kalemi içerisindeki payı yüzde 72,64'den 75,72'ye yükselirken, ilk on bankanın payı ise yüzde 96,51'den yüzde 95,7 seviyesine inmiştir.

Söz konusu dönemde özkaynaklar büyüklüğü açısından ilk beş bankanın toplam özkaynaklar içindeki payı yüzde 53,07'den 52,91'e gerilerken, ilk on bankanın payı ise yüzde 78'den yüzde 78,27'ye yükselmiştir.

Tablo 5.2: Bankacılık Sektöründe Yoğunlaşma

İlk Beş Banka	2014				2015
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Toplam Aktifler	54,23	53,89	54,09	54,18	54,06
Toplam Brüt Krediler	58,97	59,07	58,98	59,70	58,05
Toplam Mevduat	55,92	55,48	56,00	55,83	55,78
Toplam Bankalara Borçlar	64,60	73,45	75,71	72,64	75,72
Toplam Özkaynaklar	53,46	53,35	53,42	53,07	52,91
İlk On Banka					
Toplam Aktifler	79,07	79,06	78,89	78,74	78,35
Toplam Brüt Krediler	80,59	80,40	79,88	80,13	79,47
Toplam Mevduat	79,74	79,51	79,28	78,97	78,76
Toplam Bankalara Borçlar	93,03	95,27	96,97	96,51	95,70
Toplam Özkaynaklar	79,30	78,65	78,21	78,00	78,27

Kaynak: KKTCCMB

5.1.5: BANKA, ŞUBE VE PERSONEL SAYISI

Bankacılık sektöründe faaliyet gösteren banka sayısı 2015 Mart ayı sonunda 22'dir. Sektördeki 22 bankanın

2'si kamu bankası, 13'ü özel sermayeli banka ve 7'si şube bankasıdır.

Tablo 5.3: Banka Sayısındaki Gelişmeler

	2010	2011	2012	2013	Mar.14	Haz.14	Eyl.14	Ara.14	Mar.15
Kamu Bankaları	4	3	2	2	2	2	2	2	2
Özel Sermayeli Bankalar	12	12	13	13	13	13	13	13	13
Şube Bankaları	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Toplam	23	22	22	22	22	22	22	22	22

Kaynak: KKTÇMB

Sektörde hizmet sunum birimi olan banka şubesi sayısı, 2015 yılının ilk çeyreğinde 2 adet artmış ve 222 olarak gerçekleşmiştir. Şube sayılarının banka gruplarına göre dağılımına bakıldığında, toplam şube sayısının yüzde

63,51'inin özel sermayeli bankalara, yüzde 20,27'sinin şube bankalarına, yüzde 16,22'sinin kamu bankalarına ait olduğu görülmektedir.

Tablo 5.4: Şube ve Personel Sayılarının Gelişimi

Şube Sayısının Gelişimi									
	2010	2011	2012	2013	Mar.14	Haz.14	Eyl.14	Ara.14	Mar.15
Kamu Bankaları	34	35	34	38	38	37	36	36	36
Özel Sermayeli Bankalar	118	117	129	139	140	141	142	139	141
Şube Bankaları	40	44	45	47	48	48	47	45	45
Toplam	192	196	208	224	226	226	225	220	222
Personel Sayısının Gelişimi									
Kamu Bankaları	549	552	537	561	528	527	527	524	526
Özel Sermayeli Bankalar	1.437	1.459	1.669	1.780	1.752	1.746	1.751	1.781	1.816
Şube Bankaları	443	474	503	541	560	556	555	540	541
Toplam	2.429	2.485	2.709	2.882	2.840	2.829	2.833	2.845	2.883

Kaynak: KKTÇMB

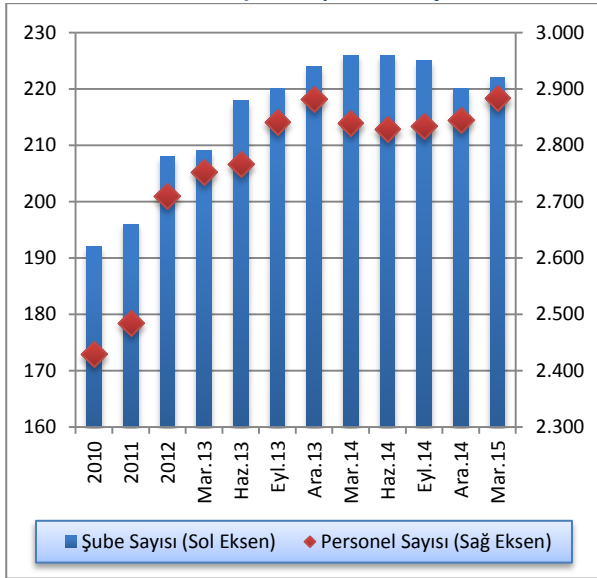
Sektörde istihdam edilen personel sayısı, Tablo 5.4 ve Grafik 5.3'den de görüldüğü üzere, Aralık 2014 – Mart 2015 döneminde 38 kişi artarak 2.845'den 2.883'e yükselmiştir. Söz konusu personelin 1.816'sı özel sermayeli bankalarda, 526'sı kamu bankalarında, 541'i şube bankalarında çalışmaktadır. Bu dönemde, özel sermayeli bankalardaki personel sayısının 1.781'den 1.816'ya, şube bankalarındaki personel sayısının 540'dan 541'e, kamu bankalarındaki personel sayısının ise, 524'den 526'ya yükseldiği görülmektedir.

sırasıyla 2 ve 19 kişi azaldığı, özel sermayeli bankalarda çalışan personel sayısının ise 64 kişi arttığı görülmektedir (Tablo 5.4).

Mart 2014'de sektörün toplam personel sayısının yüzde 18,59'una sahip olan kamu bankalarının payı Mart 2015 sonunda yüzde 18,25'e, şube bankalarının payı ise 19,72'den yüzde 18,76'ya gerilemiş, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 61,69'dan yüzde 62,99'a yükselmiştir.

Mart 2014 - Mart 2015 döneminde sektörde çalışan personel sayısı, 43 kişi artarak 2.840'dan 2.883'e yükselmiştir. Söz konusu personel sayısındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde; kamu bankaları ve şube bankalarında çalışan personel sayısının

Grafik 5.3: Personel ve Şube Sayısının Gelişimi

Kaynak: KKTCMB

5.2: BANKACILIK SEKTÖRÜ KONSOLİDE BİLANÇOSU

2014 yılı Aralık ayı sonunda 14.836,1 milyon TL seviyesinde olan bankacılık sektörünün aktif toplamı, 2015 Mart ayı sonunda yüzde 3,46 oranında artmış ve 15.349,8 milyon TL'ye yükselmiştir. İlgili dönemde likit aktiflerde yüzde 2,1, brüt krediler yüzde 4,31 ve diğer aktiflerde yüzde 14,38 oranlarında artış, menkul değerler cüzdanında ise yüzde 13,77 oranında azalış gerçekleşmiştir. Mart 2014 – Mart 2015 döneminde sektörün toplam aktifleri yüzde 15,52, likit aktifleri yüzde 8,11, brüt kredileri yüzde 17,9 ve menkul değerler cüzdanı yüzde 46,13 oranlarında artmıştır. Aynı dönemde mevduatta yüzde 14,47, özkaynaklarda ise yüzde 16,31 oranında artış olmuştur.

Sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, Aralık 2014 – Mart 2015 döneminde yüzde 4,11, özkaynaklar ise yüzde 4,02 oranında artmıştır.

Tablo 5.5: Bankacılık Sektörü Konsolide Bilançosu (Milyon TL)

	2014				2015	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2014-03/2015	03/2014-03/2015
Likit Aktifler	3.126,5	3.285,9	3.537,3	3.310,5	3.380,1	2,10	8,11
MDC	525,7	424,9	411,9	890,9	768,2	-13,77	46,13
Toplam Brüt Krediler	8.456,2	8.782,3	9.063,1	9.557,9	9.969,9	4,31	17,90
Diğer Aktifler	1.178,9	1.266,4	1.392,0	1.076,8	1.231,6	14,38	4,47
Aktif-Pasif Toplamı	13.287,3	13.759,5	14.404,3	14.836,1	15.349,8	3,46	15,52
Mevduat	10.708,9	11.037,3	11.510,8	11.773,9	12.258,1	4,11	14,47
Bankalara Borçlar	604,6	596,5	705,2	799,4	750,8	-6,08	24,18
Diğer Pasifler	629,0	734,6	726,2	759,1	776,8	2,33	23,50
Özkaynaklar	1.344,8	1.391,1	1.462,0	1.503,7	1.564,1	4,02	16,31

Kaynak: KKTCMB

5.2.1: AKTİF / PASİF YAPISINDAKİ GELİŞMELER

2015 yılının ilk çeyreğinde, sektörün aktif toplamı içerisindeki en büyük pay, yüzde 64,95 oran ile brüt kredilere aittir. Brüt kredileri sırasıyla yüzde 22,02 payla likit aktifler, yüzde 8,03 ile diğer aktifler ve yüzde 5'lik payla menkul değerler cüzdanı takip etmektedir.

Bankacılık sektörü Mart 2014 - Mart 2015 döneminde aktif/pasif yapısı yüzde dağılımı yönünden değerlendirildiğinde, likit aktifler ve diğer aktiflerde azalma, brüt kredilerde ve MDC'de ise genişleme olduğu görülmektedir.

Bu dönemde brüt kredilerin aktif toplamı içerisindeki payı yüzde 63,64'den yüzde 64,95'e, MDC yüzde

3,96'dan yüzde 5'e yükselirken, likit aktifler yüzde 23,53'den yüzde 22,02'ye, diğer aktifler yüzde 8,87'den yüzde 8,03'e gerilemiştir. Mart 2015 itibarıyla, toplam pasifin yüzde 79,86'sını mevduat, yüzde 10,19'unu özkaynaklar, yüzde 4,89'unu bankalara borçlar ve yüzde 5,06'sını diğer pasifler oluşturmaktadır.

Mart 2014 - Mart 2015 döneminde mevduatın toplam pasifler içindeki payı yüzde 80,6 düzeyinden yüzde 79,86 düzeyine gerilemiş, özkaynaklar yüzde 10,12'den yüzde 10,19'a, bankalara borçlar yüzde 4,55'den yüzde 4,89'a, diğer pasifler yüzde 4,73'den yüzde 5,06'ya yükselmiştir.

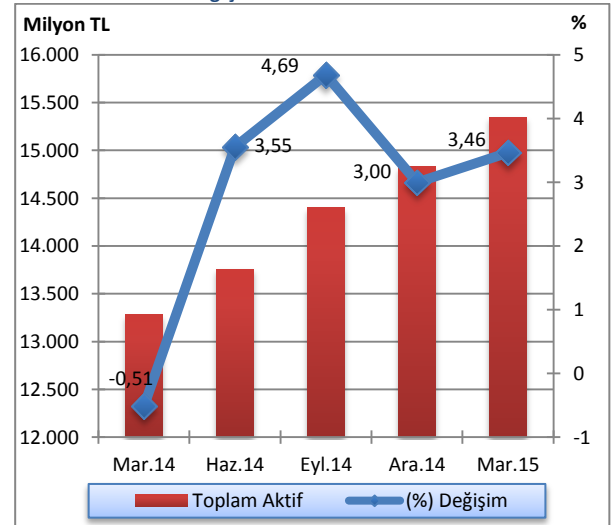
Tablo 5.6: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Yapısal Yüzde Dağılımı

Aktif	2014				2015
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Likit Aktifler	23,53	23,88	24,56	22,31	22,02
MDC	3,96	3,09	2,86	6,00	5,00
Toplam Brüt Krediler	63,64	63,83	62,92	64,42	64,95
Diğer Aktifler	8,87	9,20	9,66	7,27	8,03
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Pasif					
Toplam Mevduat	80,60	80,22	79,91	79,36	79,86
Bankalara Borçlar	4,55	4,34	4,90	5,39	4,89
Diğer Pasifler	4,73	5,33	5,04	5,11	5,06
Özkaynaklar	10,12	10,11	10,15	10,14	10,19
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00

Kaynak: KKTCMB

Bankacılık sektörü toplam aktifinin çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.4'e bakıldığında; toplam aktiflerin 2014 yılının birinci çeyreğinde yüzde 0,51 oranında azaldığı görülmektedir. Toplam aktifler, 2014 yılının ilk çeyreğinde yüzde 0,51 oranında azalmış, Haziran, Eylül ve Aralık 2014 itibarıyla ise sırasıyla yüzde 3,55, 4,69 ve 3 oranlarında artmıştır. 2015 yılının birinci çeyreğinde ise yüzde 3,46 seviyesinde artış göstermiştir.

Grafik 5.4: Bankacılık Sektörü Aktif Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCMB

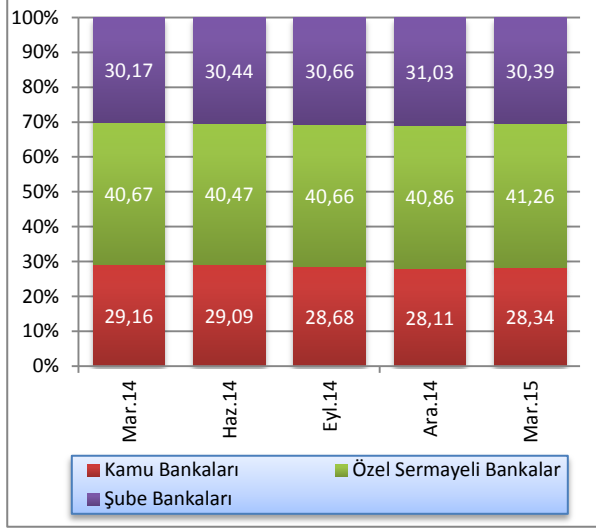

Sektörün toplam aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.5'e göre; 2015 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla, şube bankaları grubu yüzde 31,03'den yüzde 30,39'a gerilemiş, özel sermayeli bankalar grubu yüzde 40,86'dan yüzde 41,26 seviyesine, kamu bankaları grubu ise yüzde 28,11'den yüzde 28,34'e düzeyine yükselmiştir.

Mart 2014 – Mart 2015 döneminde ise, kamu bankaları grubunda küçülme, şube bankaları ve özel sermayeli bankalar grubunda büyüme görülmüştür.

Sektörün toplam aktif gelişiminin miktar bazında banka gruplarına göre gösterildiği Tablo 5.7'ye göre; 2015 yılının birinci çeyreğinde, bir önceki çeyrek döneme göre, kamu bankaları aktif toplamında yüzde 5,03, özel sermayeli bankalarda yüzde 4,48, şube bankalarında yüzde 1,35 oranlarında artış olmuştur. Bir önceki yılın aynı dönemine göre ise, aktif toplamı kamu bankalarında yüzde 13,06, özel sermayeli bankalarda yüzde 17,21, şube bankalarında yüzde 16,37 oranlarında artmıştır.

Grafik 5.5: Banka Gruplarının Sektör Aktifindeki Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

Tablo 5.7: Banka Grupları Bazında Toplam Aktiflerin Gelişimi

	2014				2015	Yüzde Değişim	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2014-03/2015	03/2014-03/2015
Kamu Bankaları	3.874,7	4.003,4	4.130,6	4.171,1	4.380,9	5,03	13,06
Özel Sermayeli Bankalar	5.403,5	5.567,9	5.857,0	6.061,6	6.333,4	4,48	17,21
Şube Bankaları	4.009,1	4.188,2	4.416,7	4.603,4	4.665,5	1,35	16,37
Toplam	13.287,3	13.759,5	14.404,3	14.836,1	15.349,8	3,46	15,52

Kaynak: KKTÇMB

5.2.2: LİKİT VARLIKLAR

Bankacılık sektörü likit aktiflerini oluşturan nakit değerler, bankalardan alacaklar, Merkez Bankası'ndan alacaklar ve BPP işlemlerinden alacaklar kalemlerinin toplamı, 2015 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,1 artarak 3.310,5 milyon TL'den 3.380,1 milyon TL'ye yükselmiştir.

Bu dönemde nakit değerler kaleminde 24,9 milyon TL ve BPP işlemlerinden alacaklar kaleminde 156 milyon TL artış gerçekleşirken, Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi 96,2 milyon TL ve bankalardan alacaklar 15,1 milyon TL azalmıştır.

2014 Mart sonunda 3.126,5 milyon TL olan likit aktifler, 2015 Mart sonunda 3.380,1 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Anılan dönemde, nakit değerler 132,9 milyon TL'den 137,1 milyon TL'ye, BPP işlemlerinden alacaklar kalemi ise 4,5 milyon TL'den 319,3 milyon TL'ye ve bankalardan alacaklar kalemi 1.421,1 milyon TL'den 1.555,4 milyon TL'ye yükselmiş, Merkez Bankası'ndan alacaklar kalemi ise 1.568 milyon TL'den 1.368,3 milyon TL'ye gerilemiştir.

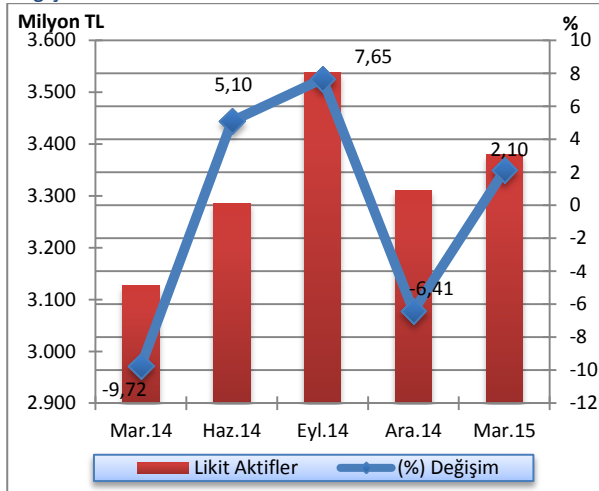
Tablo 5.8: Likit Aktiflerin Gelişimi (Milyon TL)

	2014				2015	Yüzde Değişim
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2014 - 03/2015
Nakit Değerler	132,9	136,4	136,8	112,2	137,1	22,19
Merkez Bankası'ndan Alacaklar	1.568,0	1.627,1	1.646,2	1.464,5	1.368,3	-6,57
BPP İşlemlerinden Alacaklar	4,5	145,6	199,4	163,3	319,3	95,53
Bankalardan Alacaklar	1.421,1	1.376,8	1.554,9	1.570,5	1.555,4	-0,96
Toplam	3.126,5	3.285,9	3.537,3	3.310,5	3.380,1	2,10

Kaynak: KKTCCMB

Likit aktiflerin çeyrek dönemler itibarıyla bir önceki çeyreğe göre yüzde değişiminin verildiği Grafik 5.6'dan da görüleceği üzere; likit aktiflerde 2014 yılının ilk çeyreğinde yüzde 9,72 oranında gerileme gerçekleşmiştir. Sektörün likit aktifleri 2014 Haziran ayı itibarıyla yüzde 5,1, Eylül ayı itibarıyla yüzde 7,65 oranlarında artmış, yılın son çeyreğinde yüzde 6,41 oranında azalmıştır. 2015 yılının ilk çeyreğinde ise sektör likit aktifleri yüzde 2,1 oranında artış göstermiştir.

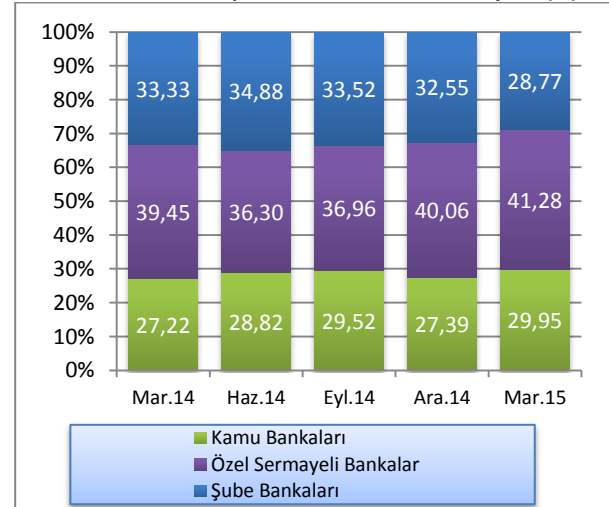
Grafik 5.6: Likit Aktiflerin Çeyrek Dönemlere Göre Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün likit aktiflerinin banka gruplarına göre dağılımı Grafik 5.7'de gösterilmiştir. 2015 yılının ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla, şube bankaları likit aktiflerinde gerileme, özel sermayeli bankalar ve kamu bankaları gruplarında ise yükselme görülmektedir. Mart 2014 - Mart 2015 dönemi incelendiğinde, kamu bankaları ve özel sermayeli bankalar gruplarında artış, şube bankaları grubunda azalış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.7: Banka Gruplarına Göre Likit Aktif Payları (%)

Kaynak: KKTCCMB

5.2.3: KREDİLER

Kredilerin türlerine göre dağılımı Tablo 5.9'da sunulmaktadır. 2015 yılı Mart ayı itibarıyla 4.990,3 milyon TL olan işletme kredileri, geçmiş dönemlerde olduğu gibi birinci sırada yer almaktadır. Bunu 2.936,3 milyon TL ile tüketici kredileri izlemektedir. Mart 2014

- Mart 2015 döneminde işletme kredileri 4.192,7 milyon TL'den 4.990,3 milyon TL'ye, tüketici kredileri ise, 2.601 milyon TL'den 2.936,3 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 5.9: Kredilerin (Net) Türlerine Göre Dağılımı (Milyon TL)

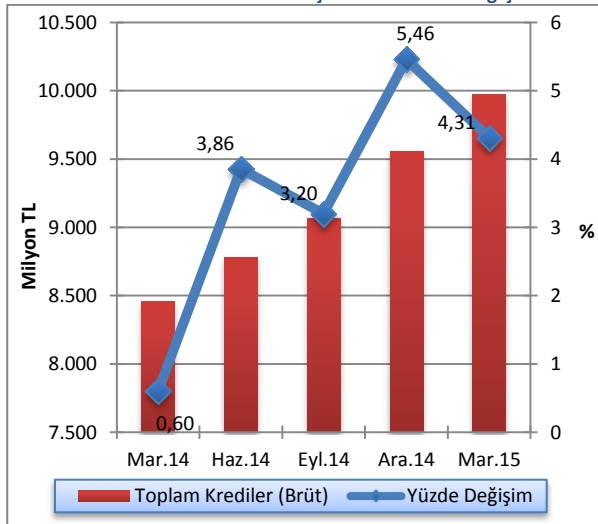
	2014				2015
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
İşletme Kredileri	4.192,7	4.317,3	4.425,5	4.802,6	4.990,3
Tüketici Kredileri	2.601,0	2.686,1	2.780,3	2.869,0	2.936,3
Kredi Kartları	208,3	219,1	225,8	229,1	251,4
İskonto ve İştirak Senetleri	99,6	110,4	102,8	95,9	98,5
Diğer Yatırım Kredileri	65,4	59,8	64,0	76,9	83,1
İthalat Kredileri	6,6	16,0	3,3	3,2	3,1
Fon Kaynaklı Krediler	12,2	13,1	13,5	13,8	14,8
İhtisas Kredileri	20,2	18,5	11,5	27,0	30,4
İhracat Kredileri	6,8	2,6	12,7	9,3	7,4
KKTCMB Kaynaklı Krediler	2,4	2,3	2,5	0,0	4,4
KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	2,1	0,5	2,3	0,1	0,1
İhracat Garantili Yatırım Kredileri	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diğer Krediler	673,9	763,2	831,2	813,5	904,3
Toplam Krediler	7.891,2	8.208,9	8.475,4	8.940,4	9.324,1

Not: TGA dâhil değildir.

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün brüt kredileri, Grafik 5.8'den de görüleceği üzere, 2014 Mart sonu itibarıyla bir önceki çeyrek döneme göre binde 6 oranında artmıştır. Brüt krediler Haziran 2014 itibarıyla yüzde 3,86, Eylül ayı itibarıyla yüzde 3,20, Aralık ayı itibarıyla yüzde 5,46 ve 2015 Mart ayı itibarıyla yüzde 4,31 oranlarında artış göstermiştir.

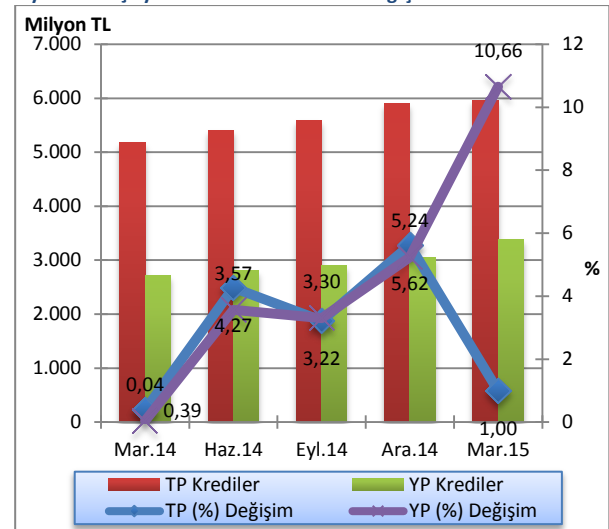
Grafik 5.8: Brüt Kredilerin Gelişimi ve Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün kredilerinin Türk Parası (TP) - Yabancı Para (YP) ayrımı ve bu ayrımın çeyrek dönemlik değişimi Grafik 5.9'da gösterilmektedir. 2015 yılının birinci çeyreğinde kredilerin 5.950,3 milyon TL'si TP cinsinden, 3.373,8 milyon TL'si YP cinsindedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden kredilerde yüzde 1, YP cinsinden kredilerde yüzde 10,66 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.9: Bankacılık Sektörü Krediler (Net) TP ve YP Ayrımı ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün brüt kredilerinin banka grupları bazında Türk Parası (TP) ve Yabancı Para (YP) ayrımı ve bu ayrımı bir önceki çeyrek döneme göre değişimi Tablo 5.10'da gösterilmektedir. 2015 yılının birinci çeyreğinde kamu bankaları brüt kredileri, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinde yüzde 0,15 azalmış, YP cinsinde ise

yüzde 3,1 oranında artmıştır. Özel sermayeli bankaların brüt kredileri TP cinsinde yüzde 0,7, YP cinsinde ise yüzde 14,97 oranında artış göstermiştir. Şube bankaların brüt kredileri söz konusu dönemde TP cinsinde yüzde 3,81, YP cinsinde yüzde 6,92 oranında yükselmiştir.

Tablo 5.10: Banka Grupları İtibarıyla Brüt Kredilerin Gelişimi (Milyon TL)

	Aralık 2014			Mart 2015			Yüzde Değişim 12/2014-03/2015		
	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam	TP	YP	Toplam
Kamu Bankalar	2.146,1	671,0	2.817,1	2.142,8	691,8	2.834,6	-0,15	3,10	0,62
Özel Sermayeli Bankalar	2.215,1	1.583,6	3.798,7	2.230,5	1.820,6	4.051,1	0,70	14,97	6,64
Şube Bankalar	1.973,6	968,5	2.942,1	2.048,7	1.035,5	3.084,2	3,81	6,92	4,83
Toplam Krediler	6.334,8	3.223,1	9.557,9	6.422,0	3.547,9	9.969,9	1,38	10,08	4,31

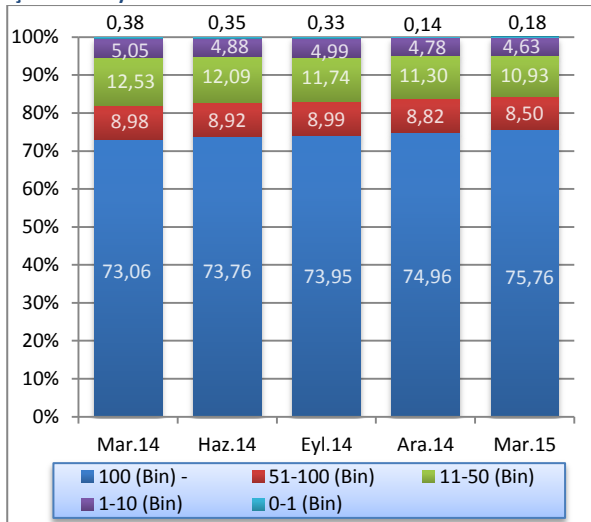
Kaynak: KKTCCMB

Sektörün kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki paylarına ilişkin Grafik 5.10'a bakıldığında, 2015 birinci çeyreği sonunda 100 bin TL'den büyük kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 75,76 oranında gerçekleşmiştir.

Söz konusu dönemde, kredi büyüklüklerinde ikinci sırayı yüzde 10,93'lük payla 11-50 bin TL dilimindeki krediler almaktadır. 51-100 bin TL ve 1-10 bin TL tutarlarındaki krediler ise, toplam kredilerin sırasıyla yüzde 8,5 ve yüzde 4,63'ünü oluşturmaktadır. Sektördeki en düşük kredi kullanımı ise, binde 1,8 payla bin TL'ye kadar olan krediler diliminde gerçekleşmiştir.

Mart 2014 - Mart 2015 döneminde; kredi büyüklüklerinin toplam krediler içindeki yüzdelik payı itibarıyla 100 bin TL'den büyük kredilerde artış, 51-100 bin TL, 11-50 bin, 1-10 bin TL ve 0-1 bin TL dilimindeki kredilerde ise azalış olmuştur.

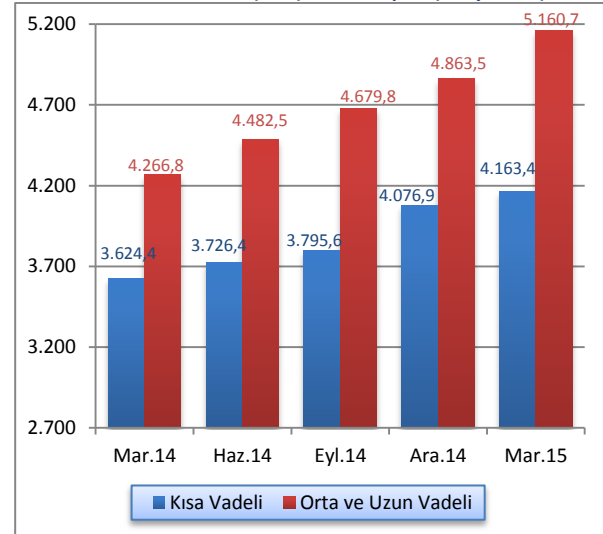
Grafik 5.10: Kredi Büyüklüklerinin Toplam Krediler İçindeki Payı

Kaynak: KKTCCMB

Grafik 5.11'den de görüleceği üzere; kısa vadeli krediler, 2015 yılının ilk çeyreğinde bir önceki döneme göre 4.076,9 milyon TL'den 4.163,4 milyon TL'ye yükselmiştir. Bu dönemde orta ve uzun vadeli krediler, 4.863,5 milyon TL'den 5.160,7 milyon TL seviyesine yükselmiştir. Mart 2014 - Mart 2015 döneminde kısa vadeli krediler ile orta ve uzun vadeli kredilerde sırasıyla yüzde 14,87 ve 20,95 oranlarında genişleme olmuştur.

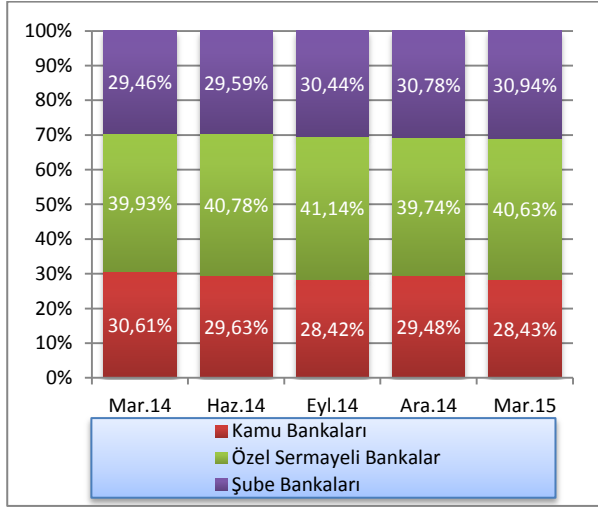
Grafik 5.11: Kredilerde (Net) Vade Yapısı (Milyon TL)

Kaynak: KKTCCMB

Sektörün brüt kredilerinin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.12'ye göre; 2015 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla şube bankalarının kullandığı kredilerin toplam krediler içindeki payı yüzde 30,78'den yüzde 30,94 düzeyine, özel sermayeli bankaların payı ise yüzde 39,74'den yüzde 40,63 düzeyine yükselmiştir. Kamu bankaları grubunun kullandığı krediler ise yüzde 29,48'den yüzde 28,43 seviyesine gerilemiştir. Mart 2014 – Mart 2015 döneminde kamu bankalarının kullandıkları kredilerin toplam krediler içindeki payında azalış, özel sermayeli bankalar ile şube bankalarının payında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.12: Banka Gruplarına Göre Brüt Krediler Payları (%)

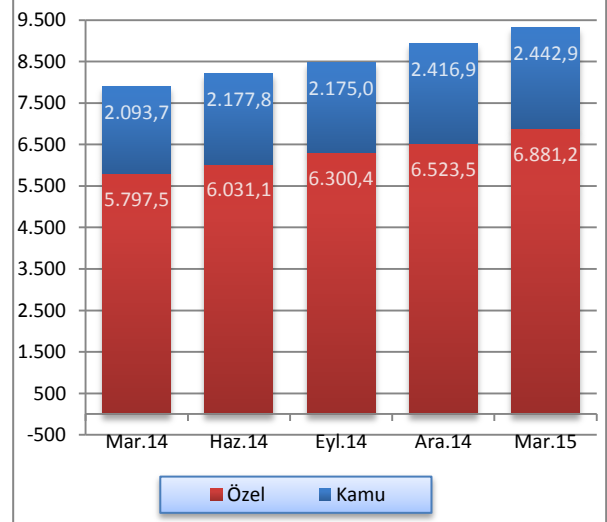

Kaynak: KKTÇMB

Kredilerin kamu ve özel sektör dağılımı Grafik 5.13'de gösterilmektedir. Mart 2015 itibarıyla bankacılık sektörü toplam kredilerinin yüzde 73,8'i özel sektöre, yüzde 26,2'si ise kamuya kullanılmıştır. Söz konusu dönemde kamu kesimi kredileri bir önceki çeyreğe göre 2.416,9 milyon TL'den 2.442,9 milyon TL'ye, özel kesim kredileri ise, 6.523,5 milyon TL'den 6.881,2 milyon TL'ye yükselmiştir.

Mart 2014 - Mart 2015 döneminde kamu tarafından kullanılan kredilerin artış oranı yüzde 16,68, özel kesime kullanılan kredilerin artış oranı ise yüzde 18,69'dur.

Grafik 5.13: Kredilerde Kamu ve Özel Sektör Dağılımı (Milyon TL)

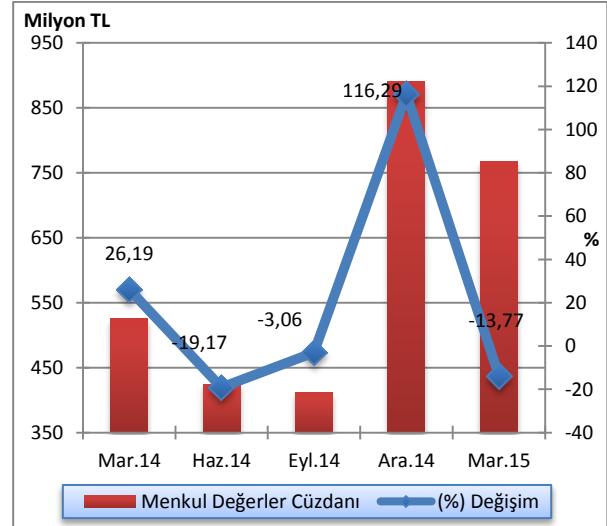

Kaynak: KKTÇMB

5.2.4: MENKUL DEĞERLER CÜZDANI

Bankacılık sektörü menkul değerler cüzdanı (MDC) çeyrek dönemlik yüzde değişimlerinin verildiği Grafik 5.14'e bakıldığında; 2014 Mart sonunda MDC bir önceki çeyrek döneme göre yüzde 26,19 oranında artmıştır. 2014 Haziran ayı itibarıyla ise yüzde 19,17, Eylül ayı itibarıyla yüzde 3,06 oranlarında gerilemiş, 2014 yılsonu itibarıyla ise yüzde 116,29 oranında artış göstermiştir. 2015 yılı Mart ayı itibarıyla MDC yüzde 13,77 oranında azalma göstermiştir.

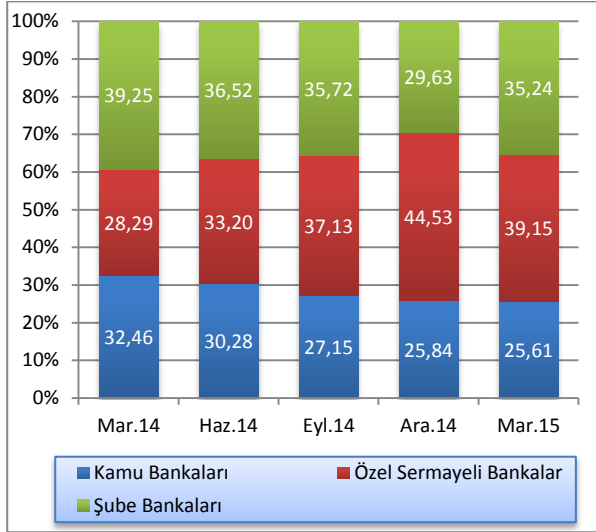
Grafik 5.14: Menkul Değerler Toplamları ve Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişim

Kaynak: KKTÇMB

MDC'nin banka gruplarına göre dağılımının gösterildiği Grafik 5.15'e göre; 2015 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla özel sermayeli bankaların toplam MDC'deki payı yüzde 44,53'den yüzde 39,15 düzeyine, kamu bankalarının payı yüzde 25,84'den yüzde 25,51'e gerilemiş, şube bankalarının payı ise yüzde 29,63'den yüzde 35,24 seviyesine yükselmiştir. Mart 2014 - Mart 2015 döneminde şube bankaları ve kamu bankaları gruplarında azalış, özel sermayeli bankalar grubunda ise artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.15: Banka Gruplarına Göre Menkul Değerler Payları (%)

Kaynak: KKTÇMB

5.2.5: MEVDUAT

Mevduatın türlerine göre gelişiminin gösterildiği Tablo 5.11'den de görüleceği üzere; sektörün en önemli fon kaynağı olan mevduat, bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,11 oranında artmıştır. Bir yıllık dönemde ise, yüzde 14,47 oranında artış göstermiş ve 2015 Mart sonunda 12.258,1 milyon TL olmuştur.

Aynı tabloda 2015 Mart sonu itibarıyla, geçmiş dönemlerde olduğu gibi, en büyük payın 9.366,3 milyon TL'lik meblağ ve yüzde 76,4'lük payla tasarruf mevduatına ait olduğu gözlenmektedir. Bunu sırasıyla 1.854,6 milyon TL ve yüzde 15,13'lük payla ticari mevduat, 746,3 milyon TL ve yüzde 6,1'lik payla resmi mevduat izlemektedir. Mart 2014 - Mart 2015 döneminde; tasarruf mevduatında yüzde 13,86, ticari mevduatta yüzde 32,54 oranlarında artış, resmi mevduatta ise binde 5 oranında azalış gerçekleşmiştir.

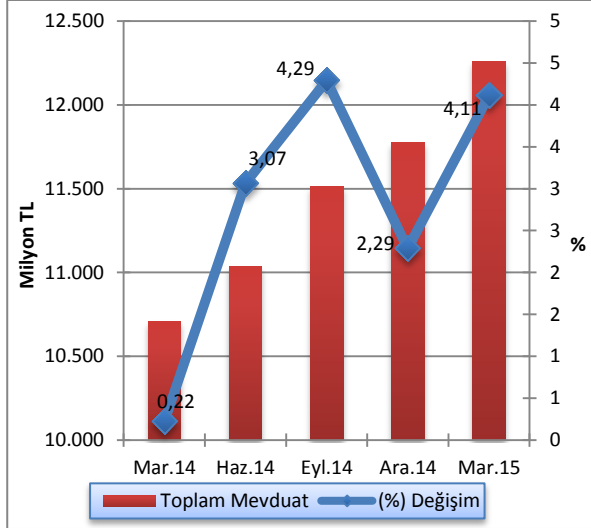
Tablo 5.11: Mevduatın Türlerine Göre Gelişimi (Milyon TL)

	2014			2015	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart
Tasarruf	8.225,9	8.544,2	8.850,1	9.016,1	9.366,3
Ticari	1.399,3	1.461,2	1.610,1	1.696,1	1.854,6
Resmi	750,0	760,6	766,9	760,5	746,3
Diğer	333,7	271,3	283,7	301,1	290,9
Toplam Mevduat	10.708,9	11.037,3	11.510,8	11.773,8	12.258,1
Bankalara Borçlar	604,6	596,5	705,2	799,4	750,8
Bankalara Borçlar dâhil Toplam Mevduat	11.313,5	11.633,8	12.216,0	12.573,2	13.008,9

Kaynak: KKTÇMB

Sektördeki toplam mevduatın gelişiminin gösterildiği Grafik 5.16'ya göre; toplam mevduatta 2014 yılının birinci çeyreğinde binde 2,2, ikinci çeyreğinde yüzde 3,07, üçüncü çeyreğinde yüzde 4,29, dördüncü çeyreğinde yüzde 2,29, 2015 Mart sonu itibarıyla yüzde 4,11 oranlarında artış kaydedilmiştir.

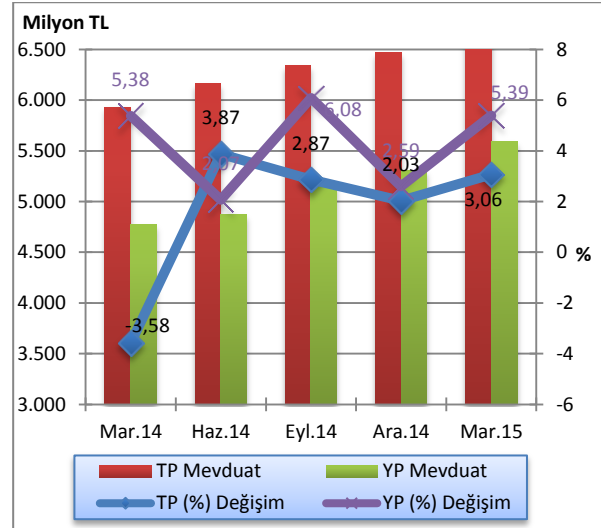
Grafik 5.16: Mevduatın Gelişimi ve Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCCMB

Sektör mevduatının TP - YP ayrımı ve bu ayrımın çeyrek dönemlik değişimi Grafik 5.17'de verilmektedir. 2015 yılının birinci çeyreğinde mevduatın 6.666,1 milyon TL'sinin TP cinsinden, 5.592 milyon TL'sinin ise YP cinsinden oluştuğu gözlemlenmektedir. Söz konusu dönemde, bir önceki çeyrek döneme göre TP cinsinden mevduatta yüzde 3,06, YP cinsinden mevduatta ise yüzde 5,39 oranlarında artış gerçekleşmiştir.

Grafik 5.17: Mevduatın TP-YP Ayrımı ile Çeyrek Dönemlik Yüzde Değişimi

Kaynak: KKTCCMB

Sektör mevduatının banka grupları bazında TP-YP ayrımı ve bu ayrımın bir önceki çeyrek döneme göre değişimi Tablo 5.12'de gösterilmektedir. Mart 2015 sonunda bir önceki çeyrek döneme göre kamu bankalarının TP mevduatı yüzde 2,16, YP mevduatı ise yüzde 6,07 artmıştır. Özel sermayeli bankaların TP mevduatında yüzde 2,99, YP mevduatında yüzde 6,26 oranında artış olmuştur. Aynı dönemde şube bankalarının TP mevduatında yüzde 4,41, YP mevduatında ise yüzde 3,42 oranında artış gerçekleşmiştir.

2015 yılı ilk çeyreği itibarıyla Mart 2014 sonuna göre sektör toplam mevduatındaki değişim banka grupları bazında incelendiğinde, kamu bankalarında yüzde 11,53, özel sermayeli bankalarda yüzde 17,47 ve şube bankalarında yüzde 13,03 oranlarında artış olduğu görülmektedir.

Tablo 5.12: Banka Grupları İtibarıyla Mevduatın Gelişimi (Milyon TL)

	2014								2015		Yüzde Değişim					
	Mart		Haziran		Eylül		Aralık		Mart		12/2014 - 03/2015		03/2014 - 03/2015			
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	Top	TP	YP	Top
Kamu Bankaları	2.128,9	1.065,4	2.182,4	1.099,7	2.256,4	1.150,4	2.305,5	1.138,3	2.355,3	1.207,4	2,16	6,07	3,45	10,63	13,33	11,53
Özel Sermayeli Bankalar	2.215,0	2.331,1	2.316,9	2.361,9	2.434,5	2.506,5	2.473,8	2.628,0	2.547,8	2.792,4	2,99	6,26	4,67	15,02	19,79	17,47
Şube Bankaları	1.588,6	1.379,9	1.662,9	1.413,5	1.648,2	1.514,8	1.688,6	1.539,6	1.763,0	1.592,2	4,41	3,42	3,93	10,98	15,39	13,03
Toplam Mevduat	5.932,5	4.776,4	6.162,2	4.875,1	6.339,1	5.171,7	6.467,9	5.305,9	6.666,1	5.592,0	3,06	5,39	4,11	12,37	17,08	14,47

Kaynak: KKTÇMB

Sektör mevduatındaki vade yoğunluğu, önceki dönemlerde olduğu gibi, yüzde 57,39'luk oranla bir ay vadeli mevduattadır. Bir ay vadeli mevduatı yüzde 16,67 oranla üç ay vadeli, yüzde 12,08 oranla vadesiz, yüzde 10,07'lik oranla bir yıl ve yüzde 3,81'lik oranla 6 ay vadeli mevduat izlemektedir.

Mevduatın vade dağılımı bir önceki çeyrek dönemle kıyaslandığında, vadesiz ve 6 ay vadeli mevduatta sırasıyla 0,4 ve 0,39 puan azalış, 1 ay, 3 ay ve 1 yıl

vadeli mevduatlarda sırasıyla 0,11, 0,45 ve 0,25 puan artış görülmüştür.

Mart 2014 - Mart 2015 döneminde vadesiz, 1 ay ve 1 yıl vadeli mevduatta 0,03, 0,16 ve 0,73 puan azalma olmuş, 3 ay ve 6 ay vadeli mevduatlar ise sırasıyla 0,78 ve 0,16 puan artmıştır.

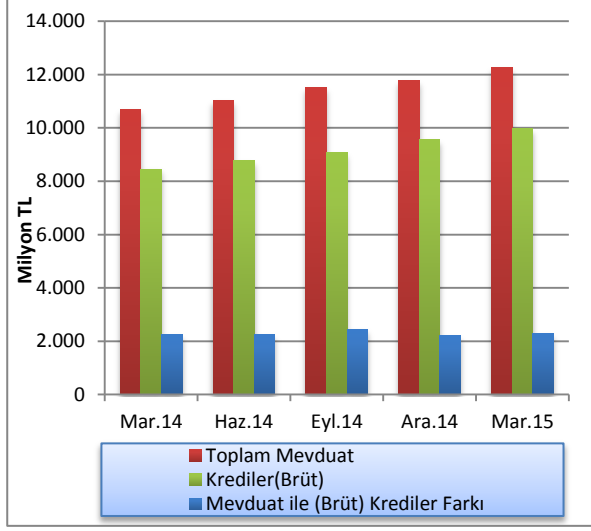
Tablo 5.13: Mevduatın Vade Dağılımı (%)

	2014				2015	Değişim (Puan)	
	Mart	Haziran	Eylül	Aralık	Mart	12/2014-03/2015	03/2014-03/2015
Vadesiz	12,11	12,56	12,51	12,48	12,08	-0,40	-0,03
1 Ay Vadeli	57,55	57,92	57,11	57,28	57,39	0,11	-0,16
3 Ay Vadeli	15,89	15,58	16,05	16,22	16,67	0,45	0,78
6 Ay Vadeli	3,65	3,49	4,03	4,20	3,81	-0,39	0,16
1 Yıl Vadeli	10,80	10,45	10,30	9,82	10,07	0,25	-0,73
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00			

Kaynak: KKTÇMB

Toplam mevduat ile brüt krediler arasında Aralık 2014 sonunda 2.215,9 milyon TL olan fark, 2015 Mart ayında 72,3 milyon TL artmış ve 2.288,2 milyon TL'ye yükselmiştir (Grafik 5.18).

Grafik 5.18: Mevduatlar, Brüt Krediler ve Fark

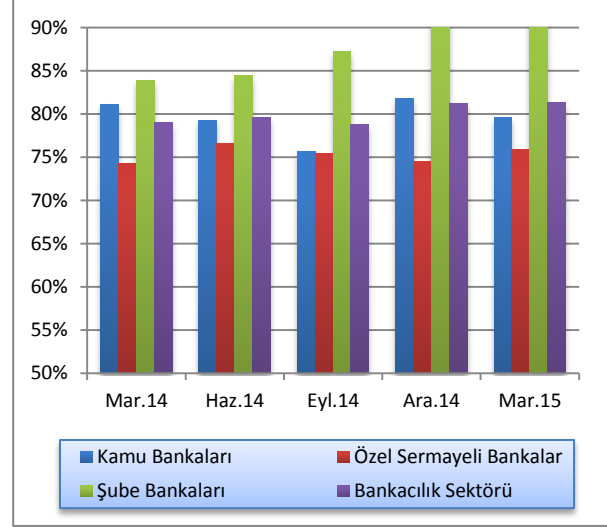

Kaynak: KTCMB

Bankacılık sektörünün derinliği ile aracılık fonksiyonunun göstergelerinden biri olan kredilerin toplam mevduata oranı, Aralık 2014 sonunda yüzde 81,18 oranında gerçekleşmiş ve Mart 2015 sonunda yüzde 81,33 seviyesine yükselmiştir. Kredilerin toplam mevduata oranı bir yıllık dönemde 2,37 puan artmıştır.

Mevduatın kredilere dönüşüm oranı bankalar bazında incelendiği zaman, şube bankaları yüzde 91,92 ile birinci sırada yer almaktadır. Şube bankalarını yüzde 79,57 oranla kamu bankaları takip etmektedir. Özel sermayeli bankalar ise yüzde 75,86 dönüşüm oranına sahiptir (Grafik 5.19).

Grafik 5.19: Banka Grupları Bazında Mevduatın Kredilere (Brüt) Dönüşüm Oranı

Kaynak: KTCMB

5.2.6: ÖZKAYNAKLAR

Sektörün istikrarı ve sağlıklı gelişmesi açısından büyük önem taşıyan özkaynaklar, bir önceki çeyreğe göre yüzde 4,02 oranında artarak 2015 yılının birinci çeyreği sonunda 1.564 milyon TL düzeyine gelmiştir.

Özkaynaklar Mart 2014 - Mart 2015 döneminde ise yüzde 16,31 oranında artış göstermiştir. Bir yıllık dönemde sektörün ödenmiş sermayesi 61,3 milyon TL, yedek akçeler 85,1 milyon TL artmıştır.

Tablo 5.14: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

	2014				2015
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Ödenmiş Sermaye	741,1	785,1	796,5	800,7	802,4
Yedek Akçeler	222,5	260,0	260,4	261,6	307,6
Sabit Kıymet Yeniden Değerleme Fonu	1,4	1,4	1,4	1,5	1,6
Menkul Değerler Değer Artış Fonu	11,8	13,5	13,5	13,5	13,5
Dönem Kârı (Zararı)	63,1	117,8	177,4	214,7	79,9
Geçmiş Yıllar Kârı (Zararı)	304,9	213,3	212,8	211,7	359,0
Toplam	1.344,8	1.391,1	1.462,0	1.503,7	1.564,0

Kaynak: KTCMB

5.2.7: PARA ARZI

En dar tanımlı para arzı M1, Aralık 2014 dönemine göre Mart 2015 sonunda yüzde 4,76 oranında artarak 2.211 milyon TL seviyesinden 2.316,2 milyon TL'ye yükselmiştir. M1 para arzında bir yıllık dönemde yüzde 13 oranında artış olmuştur.

Aralık 2014 sonunda 11.880,2 milyon TL düzeyinde olan M2 tanımlı para arzı, 2015 yılının ilk çeyreğinde yüzde 4,78 oranında artarak 12.448,4 milyon TL'ye yükselmiştir. M2 para arzı bir yıllık dönemde yüzde 15,33 oranında artış göstermiştir.

M2 para arza resmi mevduat ve KKTC Merkez Bankası nezdindeki diğer mevduatın ilave edilmesiyle bulunan en geniş tanımlı para arzı M3, 2015 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, yüzde 4,48 artarak 12.660,2 milyon TL'den 13.226,9 milyon TL seviyesine yükselmiştir. M3'te bir önceki yılın aynı dönemine göre meydana gelen artış oranı yüzde 14,01'dir.

Tablo 5.15: Para Arzı Verileri (Milyon TL)

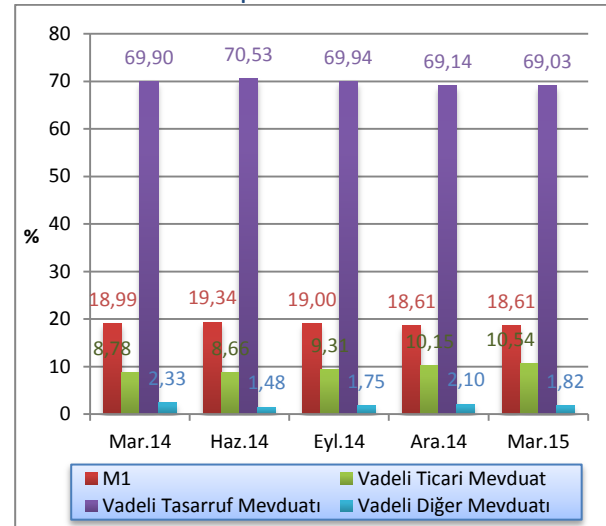
Yıllar	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011		1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.446,0	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,9	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	4,86	9.994,6	5,12	10.787,2	5,99
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.208,5	2,61	11.624,4	4,43	12.479,3	4,36
	IV	2.211,0	2,22	11.880,2	2,60	12.660,2	1,82
2015	I	2.316,2	4,76	12.448,4	4,78	13.226,9	4,48

Kaynak: KKTCCMB

M2 para arzının yapısına ilişkin bilgi verilen Grafik 5.20'ye bakıldığında, önceki dönemlerde olduğu gibi, Mart 2015 itibarıyla en büyük payın yüzde 69,03 oranla vadeli tasarruf mevduatında olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla, yüzde 18,61'lik payla M1, yüzde 10,54 ile vadeli ticari mevduat ve yüzde 1,82'lik oranla vadeli diğer mevduat izlemektedir.

M2'nin yapısı içinde en büyük payı oluşturan vadeli tasarruf mevduatı, Mart 2014 - Mart 2015 döneminde 0,87 puan azalarak yüzde 69,03'e gerilemiştir. Söz konusu dönemde, M2'nin diğer alt bileşenlerinden vadeli ticari mevduat yüzde 8,78'den yüzde 10,54'e yükselmiş, M1 ise yüzde 18,99'dan yüzde 18,61'e, vadeli diğer mevduat ise yüzde 2,33'den yüzde 1,82'ye gerilemiştir.

Grafik 5.20: M2'nin Yapısı

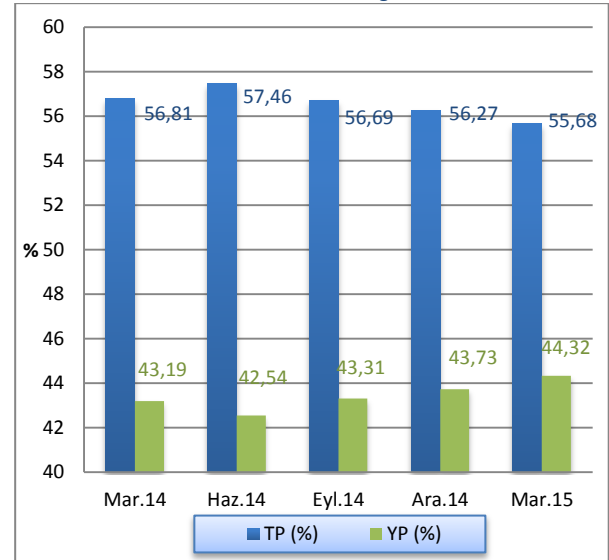
Kaynak: KKTCCMB

M3 tanımlı para arzının TP-YP yüzde dağılımı Mart 2015 itibarıyla incelendiğinde, TP mevduatın M3 içindeki payının yüzde 55,68, YP mevduatın ise yüzde 44,32 oranında olduğu görülmektedir. Bu oranlar Aralık 2014 sonunda TP'de yüzde 56,27, YP'de ise yüzde 43,73 seviyesinde idi.

5.3: BANKALARARASI PARA PİYASASI GENEL GÖRÜNÜM

2014 ve 2015 yılı içerisinde para cinslerine göre gerçekleşen işlemlerin hacmi ve adedi tablo 5.16'da detaylı olarak verilmektedir. 2015 yılı birinci çeyrek itibarıyla TL'de 435, ABD dolarında 190, avroda 173 ve sterlinde 285 adet gerçekleşen işlem bulunmaktadır. Söz konusu dönemde, TP cinsinden 3.160 milyon TL, YP cinsinden ABD dolarında 522,7 milyon \$, avroda 667,5 milyon € ve sterlinde 2.096,5 milyon £ tutarında işlem gerçekleşmiştir.

Grafik 5.21: M3'ün TP - YP Yüzde Dağılımı

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 5.16: Gerçekleşen İşlem Hacmi ve Adedi

Row Labels	TL		\$		€		£	
	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim	Adet	Hacim
2014	1675	4.914.500	457	763.450	728	1.085.000	945	3.985.500
Q1	189	183.000	30	20.650	8	5.500		
Oca	59	57.500	9	6.450	3	2.000		
Şub	62	60.500	12	8.100	3	2.000		
Mar	68	65.000	9	6.100	2	1.500		
Q2	597	843.000	200	135.100	283	220.000	394	512.000
Nis	188	208.000	80	55.600	101	75.500	100	75.500
May	202	232.000	64	44.000	104	83.500	169	161.500
Haz	207	403.000	56	35.500	78	61.000	125	275.000
Q3	453	1.672.000	86	146.200	214	267.000	277	1.452.000
Tem	161	436.500	28	23.000	81	86.500	100	384.500
Ağu	130	479.500	26	52.200	64	77.500	85	485.000
Eyl	162	756.000	32	71.000	69	103.000	92	582.500
Q4	436	2.216.500	141	461.500	223	592.500	274	2.021.500
Eki	137	588.000	40	110.000	72	142.000	93	632.000
Kas	137	682.500	50	181.000	83	231.500	85	631.000
Ara	162	946.000	51	170.500	68	219.000	96	758.500
2015								
Q1	435	3.160.000	190	522.750	173	667.500	285	2.096.500
Oca	134	899.500	66	155.500	71	269.500	102	643.000
Şub	147	1.068.000	67	155.250	54	192.000	92	509.500
Mar	154	1.192.500	57	212.000	48	206.000	91	944.000

Kaynak: KKTCCMB

2015 yılı ilk çeyrekte gerçekleşen işlemlerin hacim dağılımlarına baktığımızda, TL'de yüzde 93,39, ABD dolarında yüzde 97,18, avroda yüzde 97,75 ve sterlinde yüzde 100 oranlarında gecelik vade ilgi görmüştür. Bir haftalık vadede ise TL'de binde 0,9

oranında işlem görülmüştür. Bir ay vadeli işlemlerin hacim dağılımlarına baktığımızda, TL'de yüzde 6,52, ABD dolarında yüzde 2,82 ve avroda yüzde 2,25 oranlarında aylık vade tercih edilmiştir.

Tablo 5.17: Gerçekleşen İşlem Hacmi (x 1.000)

	TL		₺		€		£	
	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)	Hacim	Pay (%)
2014 Q1	183.000	6,78	20.650	6,84	5.500	1,12		
1W	1.000	0,55						
1M	182.000	99,45	20.650	100,00	5.500	100,00		
2014 Q2	843.000	31,25	135.100	44,74	220.000	44,67	512.000	26,07
O/N	628.500	74,56	102.000	75,50	218.000	99,09	512.000	100,00
1W			1.000	0,74				
1M	214.500	25,44	32.100	23,76	2.000	0,91		
2014 Q3	1.672.000	61,97	146.200	48,42	267.000	54,21	1.452.000	73,93
O/N	1.462.000	87,44	139.500	95,42	263.000	98,50	1.451.000	99,93
1W			1.000	0,68				
1M	210.000	12,56	5.700	3,90	4.000	1,50	1.000	0,07
2014 Q4	2.216.500	45,10%	461.500	60,45%	592.500	54,61%	2.021.500	50,72%
O/N	1.958.500	88,36%	456.000	98,81%	587.500	99,16%	2.021.500	100,00%
1W	2.000	0,09%						
2W	12.000	0,54%						
1M	244.000	11,01%	5.500	1,19%	5.000	0,84%		
2015 Q1	3.160.000	75,90%	522.750	65,28%	667.500	78,25%	2.096.500	71,21%
O/N	2.951.000	93,39%	508.000	97,18%	652.500	97,75%	2.096.500	100,00%
1W	3.000	0,09%						
1M	206.000	6,52%	14.750	2,82%	15.000	2,25%		

Kaynak: KKTCCMB

2014 yılı ve 2015 yılı ilk çeyrekte gerçekleşen işlemlerin vadelerine göre ağırlıklı ortalama faiz oranları Tablo 5.18'de yer almaktadır.

2015 ilk çeyreğinde gerçekleşen gecelik vadeli işlemlerde ortalama faiz oranları TL'de yüzde 7,56,

ABD dolarında yüzde 0,5, avroda yüzde 0,85 ve sterlinde yüzde 0,75'tir. 1 hafta vadeli işlemlerde ortalama faiz oranı TL'de yüzde 8,5'tir. 1 ay vadeli işlemlerin ortalama faiz oranları ise TL'de yüzde 8,67, ABD dolarında yüzde 1,72 ve avroda yüzde 1,75'dir.

Tablo 5.18: Ortalama Faiz Oranları (%)

	TL					₺			€			£			
	O/N	1W	1M	2W	Top.	O/N	1W	1M	Top.	O/N	1M	Top.	O/N	1M	Top.
2014 Q1		6,75	7,90		7,89			0,53	0,53		1,86	1,86			
Q2	8,23		9,39		8,53	0,50	0,75	1,38	0,71	1,00	1,75	1,01	0,75		0,75
Q3	7,76		8,74		7,88	0,50	0,75	1,62	0,55	0,98	1,69	0,99	0,75	2,00	0,75
Q4	7,75	8,25	8,75	8,75	7,86	0,50		2,00	0,52	1,00	1,60	1,01	0,75		0,75
2015 Q1	7,56	8,50	8,67		7,63	0,50		1,72	0,53	0,85	1,75	0,87	0,75		0,75

Kaynak: KKTCCMB

5.4: KREDİ KARTLARI AZAMI FAİZ ORANLARI

20 Kasım 2014 tarih, 232 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 58/2014 Sayılı “Banka Kartları ve Kredi Kartları Yasası”, kredi kartları işlemlerinde uygulanacak azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını belirleme görev ve yetkisini KKTC Merkez Bankası’na vermiştir.

Bankamız bu çerçevede kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarını ilk kez 2 Ocak 2015 tarihinde yayımlayarak yürürlüğe koymuştur. KKTC’de faaliyet gösteren ve kredi kartı hizmeti sunan 19 banka, kredi kartı hizmetlerinde KKTCMB tarafından belirlenen azami oranlar doğrultusunda işlem yapmaktadır.

KKTCMB tarafından belirlenerek yayımlanan kredi kartları azami aylık akdi ve gecikme faiz oranlarına ilişkin bilgi aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 5.19: Kredi Kartları Azami Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	TP		YP	
	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme	Azami Aylık Akdi	Azami Aylık Gecikme
2/1/2015 (RG 1)	1.96	2.46	1.34	1.84
3/4//2015 (RG 53)	1.90	2.40	1.33	1.83

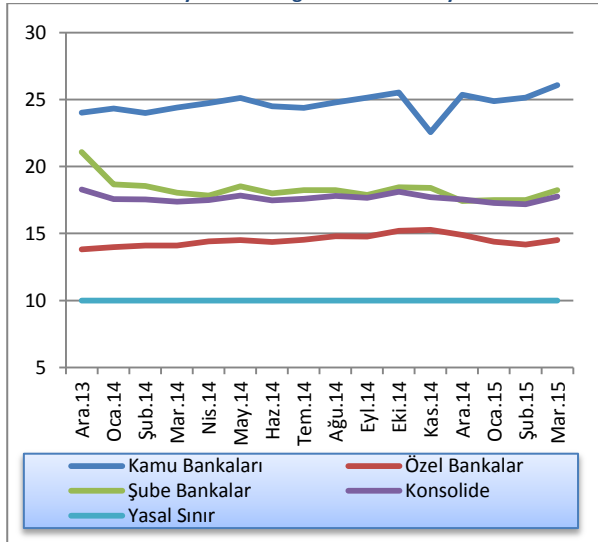
6: FİNANSAL İSTİKRAR ANALİZİ

6.1: SERMAYE YETERLİLİĞİ

2015 yılının birinci çeyreğinde sektörün sermaye yeterliliği standart rasyosu 2014 yılı sonuna göre 0,22 puan artmış ve yüzde 10 olan yasal sınırın oldukça üzerinde, yüzde 17,75 düzeyinde gerçekleşmiştir. 2014 yılı birinci çeyreğinde ise SYSR oranı yüzde 17,38 idi.

Mart 2015 itibarıyla banka grupları bazında SYSR, kamu bankalarında yüzde 26,08, özel bankalarda yüzde 14,51 ve şube bankalarında yüzde 18,23 olarak gerçekleşmiştir. Aralık 2014 itibarıyla bu oranlar sırasıyla, yüzde 25,35, 14,9 ve 17,43 seviyesinde idi. Önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında, SYSR kamu bankalarında 1,69, özel bankalarda 0,42 ve şube bankalarında 0,19 puan artmıştır.

Grafik 6.1: Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

Kaynak: KKTCCMB

Tablo 6.1'den de görüleceği üzere, sektörün risk ağırlıklı varlıkları, Mart 2015 sonunda bir önceki dönemle kıyaslandığında, yüzde 0 risk ağırlığı taşıyan varlıklarda yüzde 2,26, yüzde 20 risk ağırlığı taşıyan varlıklarda yüzde 14,99, yüzde 50 risk ağırlığı taşıyan varlıklarda yüzde 12,79 oranlarında artmıştır. Aynı dönemde yüzde 100 risk ağırlığı taşıyan varlıklar yüzde 1,79 oranında azalmıştır. İlgili dönemde piyasa riski ve operasyonel risk toplamı bir önceki döneme göre 23,7 milyon TL artarak 1.767 milyon TL'ye yükselmiştir.

Tablo 6.1 Risk Ağırlıklı Varlıklar

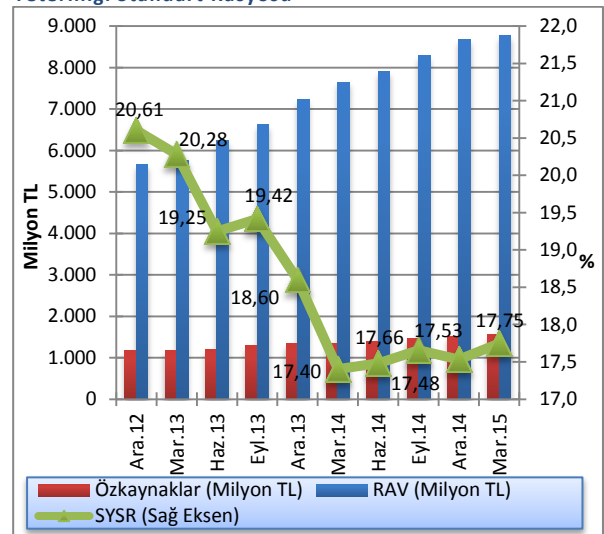
	Mar. 2014	Haz. 2014	Eyl. 2014	Ara. 2014	Mar. 2015	Yüzde Değişim (12/14-3/15)
% 0	6.245,3	6.199,2	6.435,9	6.664,6	6.814,9	2,26
% 20	1.009,6	954,8	1.091,8	1.121,1	1.289,2	14,99
% 50	2.119,3	2.243,7	2.340,5	2.352,0	2.652,9	12,79
% 100	4.814,2	5.031,1	5.249,6	5.522,6	5.423,5	-1,79
Piyasa Riski + Operasyonel Risk	1.573,1	1.551,4	1.643,7	1.743,3	1.767,0	1,36

Kaynak: KKTCCMB

Grafik 6.2'de risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklandırılmış toplamları ile özkaynaklar üzerinden yapılan değerlendirme yer almaktadır. 2015 yılının birinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre, risk ağırlıklı varlıklarda yüzde 1,25, özkaynaklarda ise yüzde 2,5 oranlarında artış olmuştur. Aralık 2014 itibarıyla yüzde 17,53 olan sektörün SYSR'si, Mart 2015 itibarıyla yüzde 17,75 seviyesine yükselmiştir. Bir önceki çeyrek sonunda 8.666,1 milyon TL olan risk ağırlıklı varlıkların ağırlıklandırılmış toplamı, Mart 2015 sonunda 8.774,8 milyon TL olmuş, ilgili dönemde özkaynaklar 1.519,3 milyon TL'den 1.557,4 milyon TL'ye yükselmiştir.

Sektörün özkaynakları ile risk ağırlıklı varlıkları önceki yılın aynı dönemine göre; sırasıyla yüzde 17 ve yüzde 14,7 oranlarında artmıştır.

Grafik 6.2: Özkaynaklar, Risk Ağırlıklı Varlıklar ve Sermaye Yeterliliği Standart Rasyosu

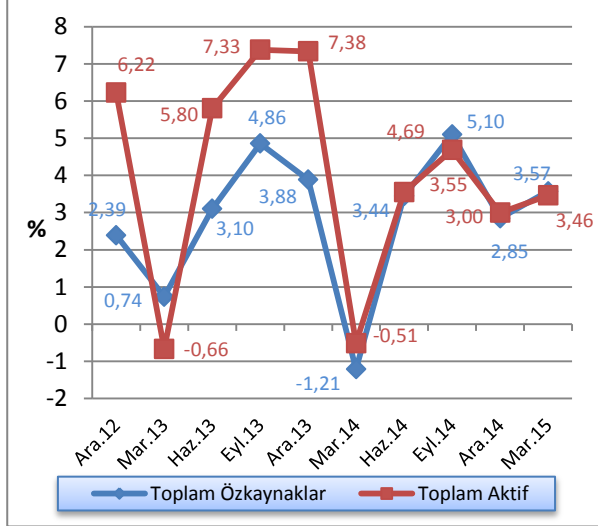

Not: Özkaynaklar, KKTCC Bankalar Yasası, Madde 33 Altındaki Tebliğ'in 3. maddesine göre hesaplanmıştır. Kaynak: KKTCCMB

Toplam özkaynaklar ve aktiflerin bir önceki çeyrek döneme göre yüzdelik değişimlerini gösteren Grafik 6.3'te de görüldüğü üzere, Mart 2015 sonu itibarıyla toplam aktifler yüzde 3,46, toplam özkaynaklar yüzde 3,57 oranlarında artış göstermiştir. Toplam aktifler ve özkaynaklar önceki yılın aynı döneminde sırasıyla, yüzde 0,51 ve yüzde 1,21 oranlarında azalmıştı.

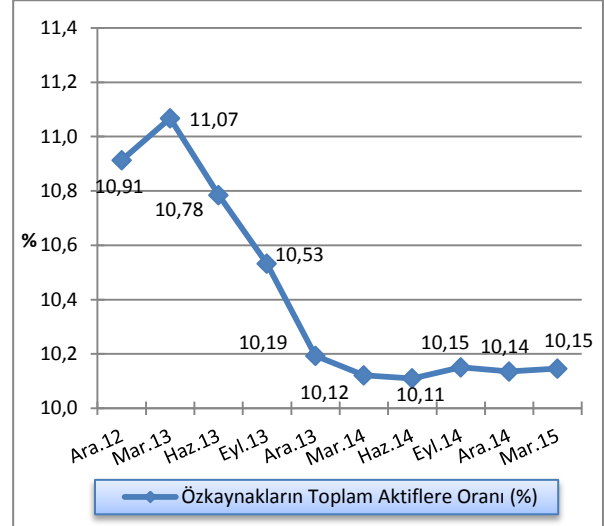
Grafik 6.3: Toplam Özkaynaklar ve Toplam Aktifler

Kaynak: KKTÇMB

Bankacılık sektöründeki toplam özkaynakların toplam aktiflere oranı, Mart 2013'de yüzde 11,07, Aralık 2013'de yüzde 10,19 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılının ilk çeyreği itibarıyla yüzde 10,12'ye gerileyen özkaynakların aktiflere oranı, Aralık 2014'de 10,14'e yükselmiş ve Mart 2015 itibarıyla da yüzde 10,15 seviyesinde gerçekleşmiştir (Grafik 6.4).

Grafik 6.4: Bankacılık Sektörü Özkaynaklarının Toplam Aktiflere Oranı

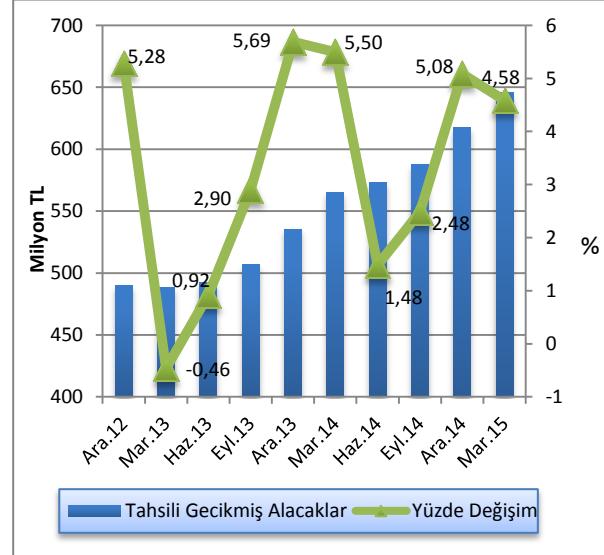

Kaynak: KKTÇMB

6.2: TAHSİLİ GECİKMiŞ ALACAKLAR

Tahsili gecikmiş alacakların çeyrek dönemler bazında gelişimi Grafik 6.5'de gösterilmektedir. Aralık 2014 sonu itibarıyla 617,5 milyon TL olan sektörün toplam tahsili gecikmiş alacakları, Mart 2015 sonunda yüzde 4,58 oranında artarak 645,8 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bir önceki yılın aynı dönemi ile kıyaslandığında 80,8 milyon TL artış gerçekleşmiştir.

Grafik 6.5: Tahsili Gecikmiş Alacakların Gelişimi

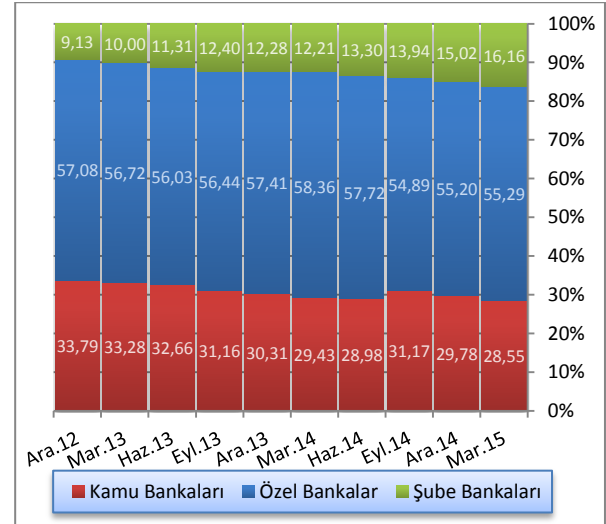

Kaynak: KKTÇMB

TGA'nın banka gruplarına göre dağılımının verildiği Grafik 6.6'ya bakıldığında; 2015 yılı birinci çeyrek sonu itibarıyla özel bankalar ile şube bankalarının toplam TGA içindeki paylarında artış, kamu bankalarının paylarında azalış olduğu görülmektedir. Buna göre, Aralık 2014 - Mart 2015 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 29,78'den yüzde 28,55'e gerilerken, özel bankaların toplam TGA içindeki payı yüzde 55,2'den yüzde 55,29'a, şube bankalarının payı yüzde 15,02'den yüzde 16,16'ya yükselmiştir. Mart 2014 - Mart 2015 döneminde kamu bankalarının toplam TGA içindeki payı yüzde 29,43'den yüzde 28,55'e, özel sermayeli bankaların payı yüzde 58,36'dan yüzde 55,29'a gerilemiş, bu dönemde şube bankalarının payı ise yüzde 12,21'den yüzde 16,16'ya yükselmiştir.

Tablo 6.2'den de görülebileceği üzere, 2015 yılı birinci çeyreğinde, toplam aktifler 15.349,8 milyon TL, toplam brüt krediler 9.969,9 milyon TL seviyesinde gerçekleşmiş, tahsili gecikmiş alacaklar 645,8 milyon TL, özel karşılıklar 381,5 milyon TL olmuştur. Banka grupları bazında incelendiğinde, Mart 2015 itibarıyla kamu bankalarında toplam aktifler 4.350,9 milyon TL, toplam brüt krediler 2.834,6 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 184,4 milyon TL, özel karşılıklar ise 104,5

Grafik 6.6: Banka Gruplarına Göre Takipteki Alacakların Dağılımı

Kaynak: KKTÇMB

milyon TL seviyesindedir. Özel bankalarda toplam aktifler 6.333,4 milyon TL, toplam brüt krediler 4.051,1 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 357 milyon TL, özel karşılıklar 189,6 milyon TL düzeyindedir. Şube bankalarında ise toplam aktifler 4.665,5 milyon TL, toplam brüt krediler 3.084,2 milyon TL, tahsili gecikmiş alacaklar 104,4 milyon TL, özel karşılıklar 87,4 milyon TL seviyesindedir.

Tablo 6.2: Banka Gruplarına Göre TGA'lar, Özel Karşılıklar, Toplam Aktifler ve Brüt Krediler Gelişimi (Milyon TL)

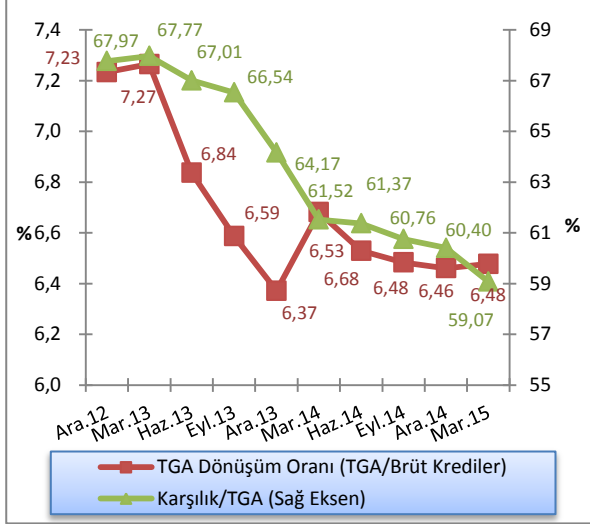
	Toplam Aktifler			Toplam Brüt Krediler			TGA			Özel Karşılıklar		
	Eyl.14	Ara.14	Mar.15	Eyl.14	Ara.14	Mar.15	Eyl.14	Ara.14	Mar.15	Eyl.14	Ara.14	Mar.15
Kamu Bankaları	4.130,6	4.171,1	4.350,9	2.576,1	2.817,1	2.834,6	183,2	183,9	184,4	116,0	117,7	104,5
Özel Sermayeli Bankalar	5.857,0	6.061,6	6.333,4	3.728,2	3.798,7	4.051,1	322,5	340,9	357,0	174,2	180,0	189,6
Şube Bankaları	4.416,7	4.603,4	4.665,5	2.758,8	2.942,1	3.084,2	81,9	92,7	104,4	66,8	75,3	87,4
Toplam	14.404,3	14.836,1	15.349,8	9.063,1	9.557,9	9.969,9	587,6	617,5	645,8	357,0	373,0	381,5

Kaynak: KKTÇMB

Aralık 2014’de yüzde 6,46 olan TGA dönüşüm oranı, Mart 2015 sonunda yüzde 6,48 seviyesine yükselmiştir.

TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA’ya oranı, Aralık 2014 itibarıyla yüzde 60,40 iken, Mart 2015’de 1,33 puan azalmış ve yüzde 59,07’ye gerilemiştir. Mart 2014 - Mart 2015 döneminde TGA için ayrılan karşılıkların toplam TGA’ya oranı 2,45 puan azalmıştır.

Grafik 6.7: TGA Dönüşüm Oranı ve Karşılık/TGA

Kaynak: KKTÇMB

2014 yılı sonunda yüzde 1,55 olan sektör aktif kârlılığı, 2015 yılı birinci çeyrekte yüzde 1,62’ye, yüzde 3,47 olan net faiz marjı yüzde 3,37’ye gerilemiştir. Yüzde 15,14 olan özkaynak kârlılığı ise yüzde 15,84 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 6.3 : Aktif ve Özkaynak Kârlılığı ile Net Faiz Geliri Rasyoları

Açıklama	2014			2015	
	Mar.	Haz.	Eyl.	Ara.	Mar.
Aktif Kârlılığı¹	1,80	1,74	1,68	1,55	1,62
Özkaynak Kârlılığı²	16,99	16,69	16,28	15,14	15,84
Net Faiz Marjı³	3,80	3,75	3,63	3,47	3,37

¹ Aktif Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Aktif

² Özkaynak Kârlılığı: Net Kâr / Toplam Özkaynak

³ (Provizyon Sonrası Net Faiz Marjı+TGA Özel Provizyonu) / Toplam Aktif

Kaynak: KKTÇMB

6.3: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ

Bankacılık sektörünün finansal sağlığını, konsolide riskini ve kırılganlıklarını izlemek amacıyla oluşturulan Finansal Sağlık Endeksi (FSE), bu sektördeki risk ve kırılganlıkları en iyi yansıtacak rasyoların kullanılması sonucunda ayrı ayrı oluşturulan aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği alt endekslerinin ortalamalarının alınmasıyla elde edilmektedir.

KKTC bankacılık sektörünün sağlığını, risklerini ve kırılganlıklarını ortaya koyabilmek amacıyla Bankamızca hazırlanan bu endeksin sonuçları, sektörün gidişatına dair bir yol gösterici olarak algılanmalıdır.

Tablo 6.4: Finansal Sağlık Endeksi Değişkenleri

	Finansal Sağlık Göstergeleri	Endekse Etkinin Yönü	Ağırlık
Aktif Kalitesi	Brüt Takipteki Alacaklar / Brüt Kredi	Negatif	0,33
	Net Takipteki Alacaklar / Özkaynaklar	Negatif	0,33
	Duran Aktifler ¹ / Toplam Aktifler	Negatif	0,33
Likidite	Likit Aktifler ² / Toplam Aktifler	Pozitif	1,00
Kârlılık	Net Kâr / Toplam Aktifler	Pozitif	0,50
	Net Kâr / Özkaynaklar	Pozitif	0,50
Sermaye Yeterliliği	Serbest Sermaye ³ / Toplam Aktifler	Pozitif	0,50
	SYSR	Pozitif	0,50

¹ Duran Aktifler; iştirak, bağlı ortaklık, elden çıkarılacak kıymetler, sabit kıymetler ve net takipteki alacaklar toplamından oluşmaktadır.

² Likit Aktifler; nakit değerler, MB'den alacaklar, BPP işlemlerinden alacaklar, bankalardan alacaklar toplamından oluşmaktadır.

³ Serbest sermaye, özkaynak tutarından duran aktiflerin çıkarılmasıyla hesaplanmaktadır.

Finansal Sağlık Endeksini oluşturan alt endeksler aşağıda sırası ile irdelenmiştir.

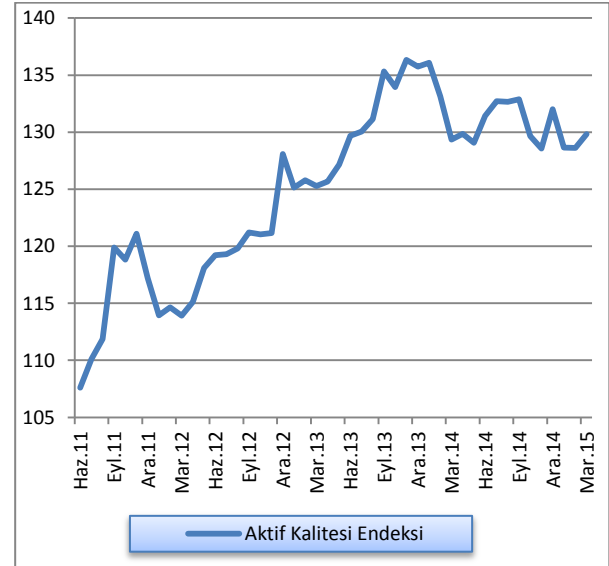
6.3.1: AKTİF KALİTESİ ENDEKSİ

2012 yılsonu itibarıyla 128,07 seviyesinde gerçekleşen aktif kalitesi endeksi, 2013 yılı ilk çeyreğinde 125,28 seviyesine gerilemiş, ancak ikinci çeyrek içinde artışa geçen endeks 129,67'ye, üçüncü çeyrekte 135,33'e yılın son çeyreğinde 135,75'e ulaşmıştır. Aktif kalitesi endeksi, 2014 yılı ilk çeyreğinde 129,35 seviyesine gerilemiş, ikinci çeyreğinde 131,42'ye yükselmiştir. Eylül 2014 itibarıyla 132,89, Aralık 2014 itibarıyla ise 132 seviyesindedir. 2015 yılı birinci çeyreğinde azalışa geçen endeks, Mart sonu itibarıyla 129,82 seviyesine gerilemiştir. Aktif kalitesi endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektöründe gerek duran aktiflerin toplam aktifler içindeki payı, gerekse takibe dönüşüm oranlarına bağlı olarak güçlendiğini/zayıfladığını ifade etmektedir.

FSE, sektör ve KKTC ekonomisi ile ilgili yapılan analiz ve yorumlara ışık tutması amacıyla yayınlanmaktadır. Sadece bu endekse bakılarak sektörle ilgili olumlu ya da olumsuz yargı ve sonuçlara ulaşılması yanıltıcı olabilir.

FSE'nin elde edilmesi için oluşturulan alt endekslere ulaşılırken rasyolar, önceden belirlenen ağırlıklara göre kullanılmaktadır. Bu alt endeksler ve kullanılan rasyoların ağırlıkları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Grafik 6.8: Aktif Kalitesi Endeksi

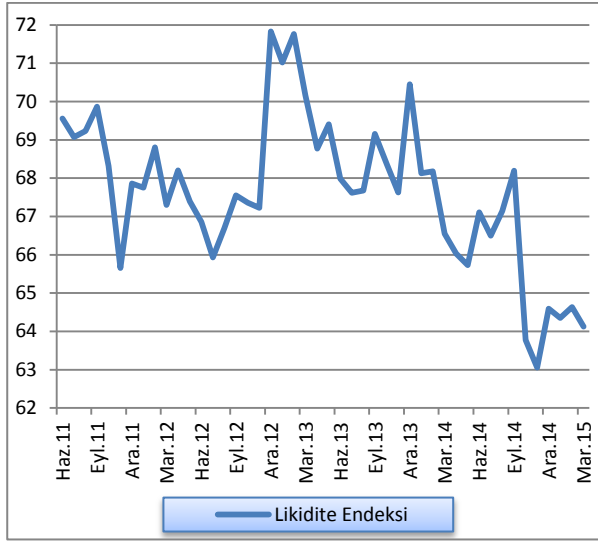

Kaynak: KKTCCMB

6.3.2: LİKİDİTE ENDEKSİ

2012 Aralık sonu itibarıyla 71,83 olan endeks, Aralık 2013 sonu itibarıyla 70,45 seviyesine gerilemiştir. Sektörün likidite endeksi, 2014 Mart sonu itibarıyla 66,54, ikinci çeyrekte 67,11, üçüncü çeyrekte 68,19 seviyesinde gerçekleşmiş, dördüncü çeyrekte 64,59, 2015 yılının birinci çeyreği sonunda 64,12 düzeyine gerilemiştir. Likidite endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün likit aktiflerinin toplam aktifler oranına bağlı olarak güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

Grafik 6.9: Likidite Endeksi

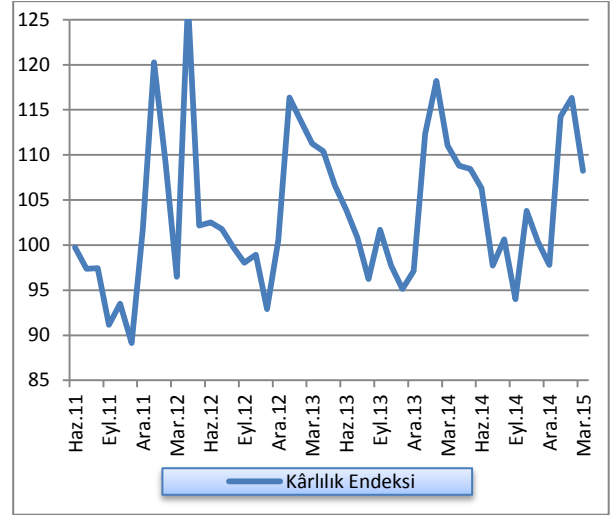

Kaynak: KKTCMB

6.3.3: KÂRLILIK ENDEKSİ

Finansal Sağlık endeksleri arasında en fazla oynaklık göstereni olan kârlılık endeksi; 2012 yılı sonunda 100,48 seviyesinde iken, 2013 yılının ilk yarısını 103,95 seviyesinde kapatmıştır. 2013 yılsonunda 96,14 seviyesine gerileyen endeks, 2014 yılı Mart sonu itibarıyla 111,03, Haziran sonunda 106,33 seviyesinde gerçekleşmiştir. Eylül 2014 sonunda 94,01 ve Aralık 2014 sonunda ise 97,8'e seviyesine gerileyen endeks, 2015 yılının birinci çeyreği sonunda 108,24'e yükselmiştir. Kârlılık endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektöründeki net kârın gerek toplam aktifler, gerekse özkaynaklar içindeki oranlarına bağlı olarak güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

Grafik 6.10: Kârlılık Endeksi

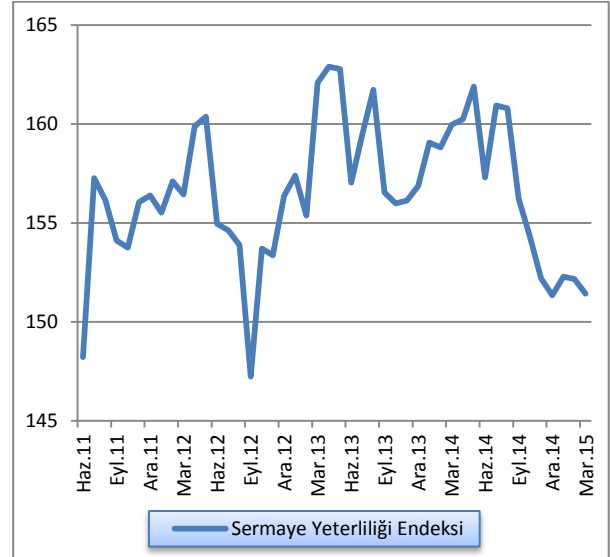

Kaynak: KKTCMB

6.3.4: SERMAYE YETERLİLİĞİ ENDEKSİ

2012 yılının dördüncü çeyreğinde 157,3 seviyesinde olan sermaye yeterliliği endeksi, Aralık 2013 itibarıyla 146,79'a gerilemiştir. 2014 yılı Mart sonu itibarıyla 140,77 olan endeks, Haziran sonunda 141,44, Eylül sonunda 142,88 ve Aralık 2014 sonunda 142,03 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye yeterliliği endeksi Mart 2015 itibarıyla 143 düzeyindedir. Sermaye yeterliliği endeksinde görülen artış/azalış bankacılık sektörünün özkaynaklarının güçlendiğini/zayıfladığını göstermektedir.

Grafik 6.11: Sermaye Yeterliliği Endeksi

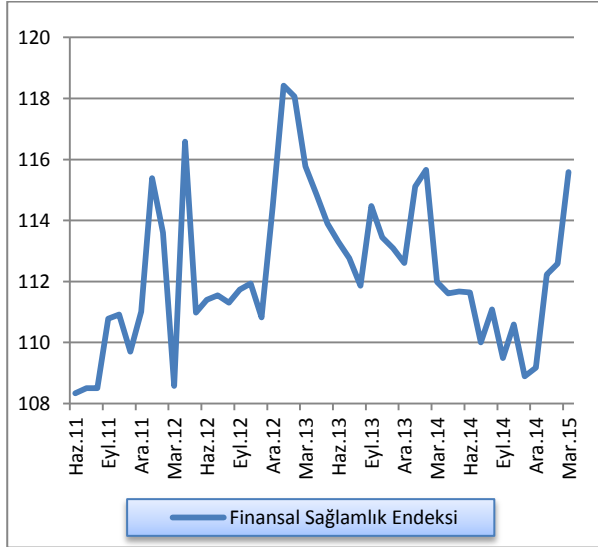

Kaynak: KKTCMB

6.3.5: FİNANSAL SAĞLAMLIK ENDEKSİ

Bankacılık sektörünün finansal sağlamlığının ve kırılmalıklarının genel hatlarıyla tespit edilebilmesi ve tek bir göstergede özet bir şekilde izlenebilmesi amacıyla, seçilmiş rasyolardan yararlanılarak oluşturulan ve Aralık 2012 sonunda 114,47 olan Finansal Sağlamlık Endeksi, 2013 yılsonu itibarıyla 112,61 seviyesine gerilemiştir. Endeks 2014 yılı birinci çeyreğinde 111,98, ikinci çeyrek sonunda 111,64, üçüncü çeyrekte 109,49 ve 2014 yılsonunda ise 109,17 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılı birinci çeyreğinde yükseliş trendine geçen endeks, Mart sonu itibarıyla 115,58 seviyesinde gerçekleşmiştir. Finansal sağlamlık endeksi, bankacılık sektörünün finansal yapısının sağlamlığının ne yönde hareket ettiğine ilişkin bir “bileşik gösterge” oluşturmak amacıyla hesaplanmaktadır. Endeks de görülen artış/azalış aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği endekslerine bağlı olarak sektör genelinin güçlendiğini/zayıfladığını ifade etmektedir.

Grafik 6.12: Finansal Sağlamlık Endeksi

Kaynak: KKTÇMB

EK A. EKONOMİK KARARLAR

Tablo A.1: Ekonomik Kararlar - KKTC Merkez Bankası

Konu	Tebliğ, Genelge ve Resmi Gazete’de Yayımlanan Yönetim Kurulu Kararları		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası’nın 11 (1) ve 23 (3) maddeleri uyarınca, yasal karşılık faiz oranı değişiklik kararı.	10.02.2015	899	17.02.2015	25
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun, 41/2001 Sayılı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası Yasası’nın 11 (1) maddesi uyarınca, KKTC Merkez Bankası nezdindeki özel ve tüzel kişiler ile bankaların faize tabi Türk Parası ve Yabancı Para mevduat hesaplarına, uygulanan faiz oranı değişiklik kararı.	10.02.2015	900	17.02.2015	25
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun, 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası’nın 15. maddesinin 3. fıkrası altında “Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği’nin” 11. maddesinin 3. fıkrası (E) bendi (a) alt bendi uyarınca düzenlenmiş “Sızma Testleri Genelgesi” kararı.	30.03.2015	902	09.04.2015	56
KKTC Merkez Bankası Yönetim Kurulu’nun, 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası’nın 15. maddesinin 3. fıkrası altında “Bankalarda İç Denetim, Risk Yönetimi, İç Kontrol ve Yönetim Sistemleri Tebliği’nin” 11. maddesinin 3. fıkrası (E) bendi (b) alt bendi uyarınca düzenlenmiş “Bilgi Güvenliği Politikası Genelgesi” kararı.	30.03.2015	902	09.04.2015	56
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Merkez Bankası, 39/2001 Sayılı Bankalar Yasası, 40. Maddesi Altında “Bankaların Birleşme ve Devir Tebliği.”	30.03.2015	903	09.04.2015	56

Tablo A.2: Ekonomik Kararlar - KKTC Cumhuriyet Meclisi

Konu	Yasa/Yasa Tasarısı		Resmi Gazete	
	Tarih	Numara	Tarih	Numara
Yasalar				
Yasa Tasarıları				
Cumhurbaşkanlığı'nca Onaylanacak Yasalar				

EK B. İSTATİSTİK TABLOLARI

Tablo B.1: KKTOMB Seçilmiş Bilanço Kalemleri (TL)

Tarih	Likit Varlıklar	Krediler	Diğer Aktifler	Aktif Toplamı	Özkaynaklar	Mevduatlar	Yasal Karşılıklar	Diğer Pasifler	Pasif Toplamı
31 Ara.2010	1.719.425.324	123.724.734	31.091.462	1.874.241.520	194.571.649	994.278.682	557.496.973	127.894.216	1.874.241.520
31 Mar. 2011	1.748.892.393	126.314.616	1.578.560	1.876.785.569	173.458.225	972.150.758	593.676.788	137.499.798	1.876.785.569
30 Haz. 2011	1.713.776.587	128.556.362	1.762.373	1.844.095.322	166.918.505	880.984.358	618.854.443	177.338.016	1.844.095.322
30 Eyl. 2011	1.907.242.898	130.795.555	1.720.340	2.039.758.793	239.855.500	974.059.560	652.645.993	173.197.740	2.039.758.793
31 Ara. 2011	2.048.219.876	105.307.355	34.359.045	2.187.886.276	234.385.757	1.104.172.084	656.680.143	192.648.292	2.187.886.276
31 Mar. 2012	1.910.176.349	107.106.497	1.559.683	2.018.842.529	189.239.560	939.798.281	662.028.513	227.776.175	2.018.842.529
30 Haz. 2012	1.922.297.719	133.825.379	1.645.791	2.057.768.889	190.100.113	930.807.533	671.272.129	265.589.114	2.057.768.889
30 Eyl. 2012	2.024.266.363	153.308.695	1.725.758	2.179.300.816	191.283.228	982.830.467	691.217.788	313.969.333	2.179.300.816
31 Ara. 2012	2.454.557.334	91.651.874	40.831.510	2.587.040.718	260.911.511	1.357.819.974	700.000.506	268.308.727	2.587.040.718
31 Mar. 2013	2.529.386.602	99.080.149	2.320.907	2.630.787.658	217.047.397	1.366.592.597	746.030.636	301.117.028	2.630.787.658
30 Haz. 2013	2.622.682,346	105.015.585	1.830.484	2.729.528.415	217.783.359	1.352.697.549	805.019.967	354.027.540	2.729.528.415
30 Eyl. 2013	3.052.496.431	139.133.835	1.799.949	3.193.430.215	218.683.984	1.724.387.219	828.836.908	421.522.104	3.193.430.215
31 Ara. 2013	3.213.649.639	78.854.104	63.070.913	3.355.574.656	291.100.579	1.818.251.291	870.763.371	436.559.672	3.355.574.656
31 Mar. 2014	3.079.515.185	147.484.184	1.728.249	3.228.727.618	245.971.070	1.675.102.982	876.948.620	430.704.946	3.228.727.618
30 Haz. 2014	3.270.433.195	121.218.064	1.804.149	3.393.455.408	247.254.958	1.792.772.785	890.156.351	463.271.314	3.393.455.408
30 Eyl. 2014	3.511.228.059	119.312.114	1.752.480	3.632.292.653	248.132.449	1.917.060.863	938.524.944	528.574.397	3.632.292.653
31 Ara. 2014	3.645.697.257	171.220.524	25.331.106	3.842.248.887	258.929.182	1.493.119.701	954.982.558	1.135.217.446	3.842.248.887
31 Mar. 2015	3.739.517.315	115.254.133	2.248.301	3.857.019.749	276.152.356	1.408.442.288	1.006.554.132	1.165.870.973	3.857.019.749

Not: Mevduat toplamına bankalara borçlar kalemi dahildir.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.2: KKTTCMB Likit Varlıklar (TL)

Tarih	Nakit Değerler	Altın Deposu	Bankalar Nezdindeki Mevduat (TP)	Bankalar Nezdindeki Mevduat (YP)	Yurt Dışı Bankalar	MDC	Toplam
31 Ara. 2010	52.567.022	1.842.719	960.029.810	678.713.328	20.897.345	5.375.100	1.719.425.324
31 Mar. 2011	41.962.279	1.842.719	991.175.321	689.296.008	24.616.066	-	1.748.892.393
30 Haz. 2011	28.611.782	1.842.719	970.094.347	688.233.683	24.994.056	-	1.713.776.587
30 Eyl. 2011	64.835.489	1.842.719	1.044.627.429	771.463.393	24.473.868	-	1.907.242.898
31 Ara. 2011	52.452.796	2.510.610	1.104.161.634	802.876.430	62.943.406	23.275.000	2.048.219.876
31 Mar. 2012	51.628.782	2.510.610	931.735.115	845.174.892	46.371.650	32.755.300	1.910.176.349
30 Haz. 2012	32.888.691	2.510.610	897.704.643	915.582.330	27.756.201	45.855.244	1.922.297.719
30 Eyl. 2012	37.746.858	2.510.610	937.959.685	991.822.178	17.852.088	36.374.944	2.024.266.363
31 Ara. 2012	41.824.170	2.506.876	1.224.645.577	1.016.589.138	126.405.173	42.586.400	2.454.557.334
31 Mar. 2013	48.582.643	2.506.876	1.248.835.118	1.153.243.815	23.927.150	52.291.000	2.529.386.602
30 Haz. 2013	61.108.724	2.506.876	1.274.274.978	1.206.215.874	36.180.430	42.395.464	2.622.682.346
30 Eyl. 2013	88.890.514	2.506.876	1.359.032.554	1.456.467.434	26.347.485	119.251.568	3.052.496.431
31 Ara. 2013	62.270.427	2.146.362	1.403.280.967	1.522.482.954	78.923.761	144.545.168	3.213.649.639
31 Mar. 2014	57.681.769	2.146.362	1.068.596.270	1.717.402.462	35.043.690	198.644.632	3.079.515.185
30 Haz. 2014	37.813.934	2.146.362	1.173.711.609	1.837.164.805	51.540.117	168.056.368	3.270.433.195
30 Eyl. 2014	63.855.297	2.146.362	1.167.075.364	1.915.670.506	63.391.520	299.089.010	3.511.228.059
31 Ara. 2014	59.575.201	2.341.331	1.307.875.937	1.925.886.634	60.933.484	289.084.670	3.645.697.257
31 Mar. 2015	93.270.862	2.341.331	1.456.217.149	1.979.335.666	48.438.307	159.914.000	3.739.517.315

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.3: KKTTCMB Tarafından Bankacılık Sektörüne Kullandırılan Krediler (TL)

Tarih	Tarım	Ticari	Sanayi	İhracat	Küçük Esnaf	Turizm	Eğitim	Toplam
31 Ara. 2010		1.139.470	1.730.873				3.970.466	6.840.809
31 Mar. 2011		607.245	1.305.250				3.883.051	5.795.546
30 Haz. 2011			2.871.605				4.129.096	7.000.701
30 Eyl. 2011		693.532	2.908.030				4.720.429	8.321.991
31 Ara. 2011			1.944.518					1.944.518
31 Mar. 2012		649.673	1.294.691				4.461.879	6.406.243
30 Haz. 2012		630.574	1.262.944				4.591.479	6.484.997
30 Eyl. 2012			1.629.494				4.581.056	6.210.550
31 Ara. 2012			453.024					453.024
31 Mar. 2013			464.117				2.369.863	2.833.980
30 Haz. 2013							2.546.937	2.546.937
30 Eyl. 2013							2.718.359	2.718.359
31 Ara. 2013								-
31 Mar. 2014							2.431.745	2.431.745
30 Haz. 2014							2.381.303	2.381.303
30 Eyl. 2014							2.580.963	2.580.963
31 Ara. 2014								-
31 Mar. 2015							4.466.517	4.466.517

Not: Rakamlara faiz gelir reeskontları dâhil edilmiştir.

Kaynak: KKTTCMB

Tablo B.4: KKTOMB Nezdindeki Mevduat (TL)

Tarih	Kamu Mevduatı		Bankalar				Diğer		Toplam
			A-Serbest		B-Zorunlu Karşılıklar				
	TP	YP	TP	YP	TP	YP	TP	YP	
31 Ara. 2010	39.262.620	5.426.546	490.577.798	457.890.552	340.851.345	216.645.628	616.120	505.045	1.551.595.655
31 Mar. 2011	27.518.933	10.726.226	493.038.906	436.700.665	374.071.687	219.605.101	2.622.860	1.543.168	1.565.827.546
30 Haz. 2011	39.155.386	9.938.706	439.150.886	386.531.843	387.113.721	231.740.722	4.766.666	1.440.871	1.499.838.801
30 Eyl. 2011	58.693.790	11.223.063	413.007.975	489.658.420	403.547.033	249.098.960	353.745	1.122.567	1.626.705.553
31 Ara. 2011	27.731.396	10.675.726	536.918.341	527.722.327	402.779.176	253.900.967	630.168	494.126	1.760.852.227
31 Mar. 2012	31.379.984	20.450.950	346.170.321	540.025.452	411.506.192	250.522.321	422.942	1.348.632	1.601.826.794
30 Haz. 2012	30.289.431	7.340.149	316.499.424	555.341.233	417.689.731	253.582.398	444.930	20.892.366	1.602.079.662
30 Eyl. 2012	14.402.529	6.604.084	346.198.534	580.702.034	417.571.483	273.646.305	448.719	34.474.567	1.674.048.255
31 Ara. 2012	29.068.032	12.594.336	569.036.541	705.950.851	427.106.666	272.893.840	6.803.900	34.366.314	2.057.820.480
31 Mar. 2013	48.816.728	11.822.337	613.253.255	654.092.851	453.851.811	292.178.825	6.076.543	32.530.883	2.112.623.233
30 Haz. 2013	55.172.326	12.858.690	491.417.120	772.260.838	486.606.486	318.413.481	396.500	20.592.075	1.157.717.516
30 Eyl. 2013	86.265.299	18.449.179	620.407.179	975.835.456	482.994.224	345.842.684	426.258	23.003.848	2.553.224.127
31 Ara. 2013	18.846.398	20.578.975	735.826.294	1.013.142.338	487.900.228	382.863.143	609.831	29.247.455	2.689.014.662
31 Mar. 2014	38.950.361	43.565.188	472.182.955	1.094.180.494	491.575.544	385.373.076	438.945	25.785.039	2.552.051.602
30 Haz. 2014	53.919.830	11.982.605	466.591.523	1.122.184.360	499.327.153	390.829.198	17.474.716	120.619.751	2.682.929.136
30 Eyl. 2014	69.233.058	18.698.887	502.033.797	1.136.473.300	526.918.645	411.606.299	27.425.327	163.196.494	2.855.585.807
31 Ara. 2014	17.094.271	9.256.228	567.445.436	868.076.651	532.525.648	422.456.910	629.724	30.617.391	2.448.102.259
31.Mar. 2015	10.753.910	21.354.653	497.415.629	849.731.141	555.437.616	451.116.516	441.602	28.745.353	2.414.996.420

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.5: KKTOMB D6vız Kurları

Yıllar	Aylar	USD		EURO		GBP	
		Alış	Satış	Alış	Satış	Alış	Satış
2010		1,5460	1,5535	2,0491	2,0590	2,3886	2,4011
2011		1,8889	1,8980	2,4438	2,4556	2,9170	2,9322
2012		1,7826	1,7912	2,3517	2,3630	2,8708	2,8858
2013		2,1343	2,1381	2,9365	2,9418	3,5114	3,5297
2014		2,3189	2,3230	2,8207	2,8258	3,5961	3,6149
2015	1	2,4176	2,4219	2,7397	2,7446	3,6374	3,6564
	2	2,5077	2,5123	2,8148	2,8198	3,8596	3,8797
	3	2,6102	2,6149	2,8309	2,836	3,8611	3,8812
	4	2,6644	2,6692	2,9302	2,9355	4,0895	4,1108
	5						
	6						
	7						
	8						
	9						
	10						
	11						
	12						

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.6: Çapraz Kurlar

Yıllar	Aylar	Yabancı Para / ABD doları	
		£	€
2010		1,5456	1,3254
2011		1,5449	1,2938
2012		1,6111	1,3192
2013		1,6480	1,3759
2014		1,5535	1,2164
2015	1	1,5072	1,1332
	2	1,5417	1,1224
	3	1,4817	1,0846
	4	1,4821	1,0822
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.7: KKTCMB Tarafından Türk Lirası ve Döviz Mevduatına Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz	Vadesiz				
05.02.2008	15,00	3,00	2,25	4,25	05.02.2008	635	19.02.2008	32
29.02.2008	14,75	2,10	2,25	4,00	29.02.2008	640	13.03.2008	50
25.03.2008	14,75	1,50	2,25	4,00	25.03.2008	646	03.04.2008	59
22.05.2008	15,25	1,25	2,25	3,75	22.05.2008	652	16.06.2008	113
26.06.2008	15,75	1,25	2,25	3,75	26.06.2008	662	02.07.2008	124
30.07.2008	16,25	1,25	2,25	3,75	30.07.2008	666	15.08.2008	153
17.10.2008	16,25	0,75	2,00	3,25	16.10.2008	673	22.10.2008	187
14.11.2008	16,25	0,25	1,75	2,25	13.11.2008	676	26.11.2008	207
28.11.2008	15,75	0,25	1,75	2,25	27.11.2008	679	16.12.2008	217
22.12.2008	14,50	0,05	1,25	1,00	19.12.2008	682	25.12.2008	223
19.01.2009	12,60	0,05	1,25	0,75	16.01.2009	691	23.01.2009	18
20.02.2009	11,25	0,05	1,25	0,50	20.02.2009	698	04.03.2009	47
20.03.2009	10,25	0,05	1,25	0,50	20.03.2009	708	27.03.2009	58
17.04.2009	9,50	0,05	1,00	0,50	17.04.2009	712	27.04.2009	78
08.05.2009	9,50	0,05	0,75	0,50	08.05.2009	718	18.05.2009	85
15.05.2009	9,00	0,05	0,75	0,50	15.05.2009	720	28.05.2009	92
17.06.2009	8,50	0,05	0,75	0,50	17.06.2009	725	22.06.2009	107
17.07.2009	8,00	0,05	0,75	0,50	17.07.2009	729	03.08.2009	133
19.08.2009	7,50	0,05	0,75	0,50	19.08.2009	734	03.09.2009	152
18.09.2009	7,00	0,05	0,75	0,50	18.09.2009	738	06.10.2009	170
16.10.2009	6,50	0,05	0,75	0,50	16.10.2009	741	22.10.2009	182
07.12.2009	6,25	0,05	0,75	0,50	04.12.2009	749	15.12.2009	211
17.09.2010	6,00	0,05	0,75	0,50	17.09.2010	786	29.09.2010	167
15.10.2010	5,50	0,05	0,75	0,50	15.10.2010	788	25.10.2010	183
27.12.2010	5,00	0,05	0,75	0,50	24.12.2010	796	31.12.2010	220
01.01.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	20.12.2012	835	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,05	0,75	0,50	09.05.2013	847	16.05.2013	85
01.09.2013	4,00	0,05	0,75	0,50	22.08.2013	853	29.08.2013	138
03.02.2014	5,00	0,25	0,75	0,50	30.01.2014	869	04.02.2014	26
01.04.2014	7,00	0,25	0,75	0,50	20.03.2014	876	27.03.2014	70
01.03.2015	6,50	0,25	0,25	0,50	10.02.2015	900	17.02.2015	25

Not: Vadesiz Türk Lirası ve döviz mevduatına uygulanan faiz oranları, vadeli mevduat için de geçerlidir.

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.8: KKTOMB Tarafından Yasal Karşılıklara Uygulanan Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi				Yönetim Kurulu Kararı		Resmi Gazete	
	₺	\$	€	£	Tarih	Sayı	Tarih	Sayı
07.05.2002	12,00	0,50	0,50	1,50	30.04.2002	474	07.05.2002	50
12.12.2002	12,00	0,35	0,50	1,25	29.11.2002	483	12.12.2002	121
09.07.2003	12,00	0,25	0,50	1,25	02.07.2003	498	09.07.2003	79
01.09.2004	12,00	0,50	0,50	1,75	25.08.2004	531	01.09.2004	127
01.04.2005	10,00	0,75	0,50	1,75	29.03.2005	549	31.03.2005	47
01.11.2005	10,00	1,25	0,75	2,00	27.10.2005	567	08.11.2005	197
01.02.2006	10,00	2,00	1,00	2,00	31.01.2006	577	10.02.2006	27
03.07.2006	12,00	2,00	1,00	2,00	29.06.2006	587	14.07.2006	119
26.10.2007	11,75	2,00	1,00	2,00	26.10.2007	620	06.11.2007	197
22.11.2007	11,25	2,00	1,00	2,00	22.11.2007	622	04.12.2007	214
14.12.2007	10,75	2,00	1,00	2,00	14.12.2007	627	19.12.2007	224
18.01.2008	10,50	1,50	1,00	2,00	18.01.2008	632	24.01.2008	17
05.02.2008	10,50	1,00	1,00	2,00	05.02.2008	636	19.02.2008	32
29.02.2008	10,25	1,00	1,00	2,00	29.02.2008	638	13.03.2008	50
25.03.2008	10,25	0,50	1,00	2,00	25.03.2008	647	03.04.2008	59
22.05.2008	10,75	0,50	1,00	2,00	22.05.2008	653	16.06.2008	113
30.07.2008	11,00	0,50	1,00	2,00	30.07.2008	665	15.08.2008	153
17.10.2008	11,00	0,25	1,00	1,75	16.10.2008	674	22.10.2008	187
14.11.2008	11,00	0,10	1,00	1,25	13.11.2008	675	26.11.2008	207
28.11.2008	10,75	0,10	1,00	1,25	27.11.2008	680	16.12.2008	217
22.12.2008	9,75	0,00	0,75	0,50	19.12.2008	683	25.12.2008	223
19.01.2009	8,00	0,00	0,75	0,25	16.01.2009	692	23.01.2009	18
20.02.2009	6,50	0,00	0,75	0,25	20.02.2009	699	04.03.2009	47
08.05.2009	6,50	0,00	0,50	0,25	08.05.2009	719	18.05.2009	85
17.07.2009	6,00	0,00	0,50	0,25	17.07.2009	730	03.08.2009	133
19.08.2009	5,50	0,00	0,50	0,25	19.08.2009	735	15.09.2009	157
16.10.2009	5,25	0,00	0,50	0,25	16.10.2009	742	22.10.2009	182
07.12.2009	5,00	0,00	0,50	0,25	04.12.2009	750	15.12.2009	211
01.01.2013	4,00	0,00	0,50	0,25	20.12.2012	836	21.12.2012	212
01.06.2013	3,50	0,00	0,50	0,25	09.05.2013	849	16.05.2013	85
01.03.2015	3,50	0,00	0,00	0,00	10.02.2015	899	17.02.2015	25

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.9: Reeskont Faiz Oranları (%)

Yürürlük Tarihi	Para Cinsi																
	TL					₺				€			£				
	Tic.	San. Tur. Tar. Eğt.	İhr.	Esn.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs	Tic.	San. Tur. Eğt.	İhr.	Döv. Muk. Avs
06.02.04	55	42	40	35	35	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
10.12.04	42	32	30	28	28	10	6	6	8	10	6	6	8	11	7	7	9
04.02.05	35	30	28	26	26	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.04.05	33	28	26	24	24	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
03.06.05	30	26	24	22	22	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.11.05	26	24	22	20	20	10	6	6	6	10	6	6	6	11	7	7	7
01.06.06	26	24	22	20	20	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
03.07.06	33	28	26	24	24	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
21.09.07	30	26	24	22	22	12	8	8	8	10	6	6	6	11	7	7	7
26.10.07	30	26	24	22	22	10,5	6,5	6,5	6,5	10	6	6	6	11	7	7	7
29.02.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
25.03.08	28	24	22	20	20	9	6	6	6	9	6	6	6	11	7	7	7
29.12.08	22	19	19	18	19	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
02.03.09	20	17	17	16	16	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
25.06.09	17	15	15	14	14	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
27.12.10	14	12	12	11	11	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.01.13	11	8	8	8	8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
01.06.13	11	7	7	7	7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.10: Yasal Karşılık Oranları (%)

Yürürlüğe Giriş Tarihi	Açıklama	Türk Parası Yükümlülüklerde	Yabancı Para Yükümlülüklerde
30.06.2002		15	16
30.11.2002		14	15
30.04.2003		13	14
30.10.2003		12	13
31.01.2004		11	12
31.07.2004		10	11
31.12.2005		10	11
30.06.2006		9	10
30.09.2007		9	9
31.12.2008		8	8
31.07.2012	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	8
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	8
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	8
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	0	0
28.02.2014	Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (üç ay dâhil)	8	8
	Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	7	7
	Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	6	6
	Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	5	5
	Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	8	8
	Kıymetli Maden Yükümlülüklerde	0	0

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.11: Karşılıksız Çekler

Yıllar	Aylar	Çek Kullanmaktan Men Edilenler (Şahıs Adedi)	
		Aylık Toplam	Kümülatif Toplam
2010			3.329
2011			3.244
2012			3.842
2013			2.910
2014	1	208	208
	2	216	424
	3	257	681
	4	249	930
	5	225	1.155
	6	254	1.409
	7	260	1.669
	8	287	1.956
	9	309	2.265
	10	318	2.583
	11	385	2.968
	12	398	3.366
2015	1	454	454
	2	275	729
	3	325	1.054
	4	346	1.400
	5		
	6		
	7		
	8		
	9		
	10		
	11		
	12		

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.12: Bankacılık Sektörü Aktif / Pasif Özetleri (Milyon TL)

Tarih	Likit Aktifler	Menkul Değerler Cüzdanı	Mevduat Munzam Karşılıkları	Brüt Krediler	Ayrılan Karşılıklar	Diğer	Aktif Toplam	Mevduat	Diğer	Özkaynak	Pasif Toplam
31 Ara. 2011	2.415,1	965,5	653,5	5.868,5	-299,3	314,5	9.917,8	8.402,9	417,9	1.097,0	9.917,8
31 Mar. 2012	2.355,7	853,4	663,4	5.842,6	-307,2	407,5	9.815,4	8.274,4	448,7	1.092,3	9.815,4
30 Haz. 2012	2.387,0	830,0	670,9	5.523,1	-302,5	953,6	10.062,1	8.450,4	488,3	1.123,4	10.062,1
30 Eyl. 2012	2.507,5	723,4	691,5	6.168,8	-301,7	589,9	10.379,4	8.696,2	508,1	1.175,1	10.379,4
31 Ara. 2012	2.957,3	560,1	700,0	6.778,1	-332,5	362,5	11.025,5	9.284,1	538,2	1.203,2	11.025,5
31 Mar. 2013	2.823,5	528,9	744,8	6.716,9	-331,7	469,9	10.952,3	9.201,6	538,6	1.212,1	10.952,3
30 Haz. 2013	2.830,6	423,5	802,7	7.203,6	-330,0	657,3	11.587,7	9.821,1	516,9	1.249,7	11.587,7
30 Eyl. 2013	3.130,5	381,8	826,8	7.693,6	-337,2	747,3	12.442,8	10.517,1	615,3	1.310,4	12.442,8
31 Ara. 2013	3.463,2	416,6	869,3	8.405,8	-343,6	544,0	13.355,3	11.323,6	670,4	1.361,3	13.355,3
31 Mar. 2014	3.126,5	525,7	868,5	8.456,2	-347,5	657,9	13.287,3	10.708,9	1.233,6	1.344,8	13.287,3
30 Haz. 2014	3.285,9	424,9	888,4	8.782,3	-352,2	730,2	13.759,5	11.037,3	1.331,1	1.391,1	13.759,5
30 Eyl. 2014	3.537,4	411,9	935,7	9.063,1	-357,0	813,2	14.404,3	11.510,8	1.431,4	1.462,1	14.404,3
31 Ara. 2014	3.310,5	890,9	958,4	9.557,8	-373,0	491,5	14.836,1	11.773,8	1.558,7	1.503,6	14.836,1
31 Mar. 2015	3.380,1	768,2	1.002,9	9.969,9	-381,5	610,2	15.349,8	12.258,1	1.527,7	1.564,0	15.349,8

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.13: Krediler (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2011	62,6	15,3	18,1	0,0	32,2	2.865,9	16,9	13,4	1.686,5	168,0	0,1	0,7	1,2	521,4	5.402,3
31 Mar. 2012	61,0	16,2	23,9	0,0	32,6	2.857,6	18,0	12,7	1.739,9	172,0	0,1	5,3	1,2	420,9	5.361,4
30 Haz. 2012	68,8	14,7	30,1	0,0	31,8	2.956,0	12,1	12,0	1.836,7	184,0	0,5	5,2	1,1	369,9	5.523,1
30 Eyl. 2012	70,9	13,8	16,9	0,0	31,2	2.945,5	7,8	11,0	1.998,8	188,2	0,3	4,9	1,2	412,6	5.703,1
31 Ara. 2012	71,2	9,9	18,2	0,0	40,6	3.465,3	13,6	10,5	2.020,7	199,8	0,3	0,4	0,0	437,3	6.287,8
31 Mar. 2013	68,6	9,3	16,9	0,0	48,3	3.229,6	18,1	10,1	2.085,7	184,3	0,5	2,8	0,0	554,7	6.228,9
30 Haz. 2013	70,1	9,8	43,5	0,0	55,2	3.290,8	11,7	10,5	2.254,8	208,1	1,8	2,5	0,0	752,3	6.711,1
30 Eyl. 2013	81,4	8,6	32,4	0,0	61,2	3.501,6	8,0	10,8	2.436,4	210,2	2,9	2,6	0,0	830,8	7.186,9
31 Ara. 2013	90,4	8,2	15,0	0,0	77,2	3.964,7	16,7	11,2	2.563,3	217,1	4,0	0,0	0,0	902,4	7.870,2
31 Mar. 2014	99,6	6,8	6,6	0,0	65,4	4.192,7	20,2	12,2	2.601,0	208,3	2,1	2,4	0,0	673,9	7.891,2
30 Haz. 2014	110,3	2,6	16,0	0,0	59,8	4.317,3	18,5	13,1	2.686,1	219,1	0,6	2,3	0,0	763,2	8.208,9
30 Eyl. 2014	102,8	12,8	3,3	0,0	64,0	4.425,5	11,5	13,5	2.780,3	225,8	2,3	2,5	0,0	831,1	8.475,4
31 Ara. 2014	95,9	9,3	3,2	0,0	77,0	4.802,6	27,0	13,7	2.869,0	229,1	0,1	0,0	0,0	813,5	8.940,4
31 Mar. 2015	98,5	7,4	3,1	0,0	83,1	4.990,4	30,5	14,7	2.936,2	251,4	0,1	4,4	0,0	904,3	9.324,1

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.14: Krediler (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2011	46,1	0,3	1,0	0	25,9	1.946,4	16,9	5,5	1.104,9	165,9	0,1	0	0	355,6	3.668,6
31 Mar.2012	48,3	0,3	8,3	0	27,0	1.977,1	18,0	5,1	1.161,4	166,8	0,5	0	0	257,1	3.669,9
30 Haz. 2012	53,8	0,4	14,0	0	26,7	2.022,2	12,1	4,3	1.221,4	181,7	0,5	0	0	222,2	3.759,6
30 Eyl. 2012	55,5	0,5	0,5	0	26,8	2.045,9	7,8	3,6	1.293,9	185,7	0,3	0	0	255,7	3.877,2
31 Ara. 2012	54,7	0,0	0,5	0	31,6	2.288,1	13,6	3,5	1.309,7	198,2	0,3	0	0	253,3	4.153,5
31 Mar. 2013	52,9	0,3	0,7	0	40,0	2.246,0	18,1	3,0	1.414,4	183,6	0,4	0	0	339,2	4.298,6
30 Haz. 2013	50,2	0,5	26,6	0	51,1	2.242,0	11,7	3,2	1.544,4	207,3	1,8	0	0	400,4	4.539,2
30 Eyl. 2013	61,5	0,3	18,8	0	58,1	2.276,1	8,0	3,4	1.670,8	209,3	2,9	0	0	444,1	4.753,3
31 Ara. 2013	69,1	0,3	0,4	0	58,0	2.550,4	16,7	3,6	1.762,5	216,3	3,9	0	0	482,0	5.163,2
31 Mar. 2014	74,6	0,2	0,1	0	55,9	2.537,7	20,2	4,6	1.823,3	207,6	2,1	0	0	456,9	5.183,2
30 Haz. 2014	82,9	0,2	9,7	0	52,6	2.616,4	18,5	5,6	1.883,5	218,1	0,6	0	0	516,3	5.404,4
30 Eyl. 2014	75,4	0	0,1	0	56,8	2.679,4	11,5	5,4	1.958,4	224,7	2,3	0	0	564,2	5.578,2
31 Ara. 2014	66,3	0	0,1	0	60,9	2.898,0	27,0	5,8	2.038,4	228,2	0,1	0	0	566,7	5.891,5
31 Mar. 2015	72,0	0	0,1	0	63,7	2.898,1	30,5	5,8	2.036,9	250,6	0,1	0	0	592,5	5.950,3

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.15: Krediler (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	İskonto ve İştirak Senetleri	İhracat Kredileri	İthalat Kredileri	İhracat Garantili Yatırım Kredileri	Diğer Yatırım Kredileri	İşletme Kredileri	İhtisas Kredileri	Fon Kaynaklı Krediler	Tüketici Kredileri	Kredi Kartları	Müşteri Adına Menkul Değer Alım Kredileri	KKTCMB Kaynaklı Krediler	KKTCMB Aracılığıyla Kullanılan Krediler	Diğer Krediler	Toplam
31 Ara. 2011	16,4	15,0	17,1	0	6,3	919,5	0	7,9	581,7	2,2	0	0,7	1,2	165,7	1.733,7
31 Mar. 2012	12,7	15,9	15,6	0	5,4	880,5	0	7,6	578,5	5,2	0	5,2	1,2	163,7	1.691,5
30 Haz. 2012	14,9	14,3	16,1	0	5,1	933,7	0	7,6	651,2	2,3	0	5,2	1,1	147,7	1.763,5
30 Eyl. 2012	15,4	13,3	16,4	0	4,4	898,6	0	7,4	705,0	2,5	0	4,9	1,1	156,9	1.825,9
31 Ara. 2012	16,5	9,9	17,7	0	9,0	1.177,2	0	7,0	711,0	1,6	0	0,4	0	184,0	2.134,3
31 Mar. 2013	15,7	9,0	16,2	0	8,3	983,5	0	7,1	671,3	0,8	0	2,8	0	215,6	1.930,3
30 Haz. 2013	19,9	9,3	16,8	0	4,0	1.048,8	0	7,3	710,4	0,8	0	2,5	0	352,1	2.171,9
30 Eyl. 2013	19,8	8,2	13,6	0	3,0	1.225,6	0	7,5	765,7	0,9	0	2,6	0	386,7	2.433,6
31 Ara. 2013	21,3	7,9	14,7	0	19,2	1.414,4	0	7,6	800,8	0,8	0	0	0	420,3	2.707,0
31 Mar. 2014	24,9	6,6	6,5	0	9,5	1.655,1	0	7,6	777,7	0,7	0	2,4	0	217,0	2.708,0
30 Haz. 2014	27,5	2,4	6,3	0	7,2	1.700,9	0	7,6	802,4	1,0	0	2,4	0	246,9	2.804,6
30 Eyl. 2014	27,4	12,7	3,2	0	7,1	1.746,2	0	8,1	821,9	1,1	0	2,5	0	267,0	2.897,2
31 Ara. 2014	29,6	9,3	3,1	0	16,0	1.904,6	0	7,8	830,6	1,0	0	0	0	246,9	3.048,9
31 Mar. 2015	26,6	7,5	3,1	0	19,4	2.092,3	0	9,0	899,5	0,1	0	4,5	0	311,8	3.373,8

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.16: Krediler - Vadelere Göre (Milyon TL)

Tarih	Kısa Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Orta ve Uzun Vadeli Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2011	2.888,4	13,33	2.513,9	4,55	5.402,3	9,07
31 Mar.2012	2.803,1	-2,95	2.558,4	1,77	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	2.833,0	1,07	2.690,1	5,15	5.523,1	3,02
30 Eyl. 2012	2.823,1	-0,35	2.880,0	7,04	5.703,1	3,26
31 Ara. 2012	3.255,7	15,32	3.032,1	5,28	6.287,8	10,25
31 Mar. 2013	3.027,2	-7,02	3.201,7	5,59	6.228,9	-0,94
30 Haz. 2013	3.150,7	4,08	3.560,4	11,20	6.711,1	7,74
30 Eyl. 2013	3.309,4	5,04	3.877,4	8,90	7.186,9	7,09
31 Ara. 2013	3.709,6	12,10	4.160,6	7,31	7.870,2	9,51
31 Mar. 2014	3.624,4	-2,30	4.266,8	2,56	7.891,2	0,27
30 Haz. 2014	3.726,4	2,81	4.482,5	5,01	8.208,9	4,03
30 Eyl. 2014	3.795,6	1,86	4.679,8	4,40	8.475,4	3,25
31 Ara. 2014	4.076,9	7,41	4.863,5	3,92	8.940,4	5,49
31 Mar. 2015	4.163,4	2,12	5.160,7	6,11	9.324,1	4,29

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.17: Krediler - Kamu Özel Ayırımı (Milyon TL)

Tarih	Kamu Kredileri	Yüzde Değişim	Özel Krediler	Yüzde Değişim	Toplam	Yüzde Değişim
31 Ara. 2011	1.752,2	17,96	3.650,1	5,26	5.402,3	9,07
31 Mar. 2012	1.664,0	-5,03	3.697,4	1,30	5.361,4	-0,76
30 Haz. 2012	1.662,4	-0,10	3.860,7	4,42	5.523,1	3,02
30 Eyl. 2012	1.721,7	3,57	3.981,4	3,13	5.703,1	3,26
31 Ara. 2012	2.003,1	16,34	4.284,7	7,61	6.287,8	10,25
31 Mar. 2013	1.811,1	-9,58	4.417,8	3,11	6.228,9	-9,94
30 Haz. 2013	1.855,2	2,43	4.855,9	9,92	6.711,1	7,74
30 Eyl. 2013	1.898,5	2,33	5.288,4	8,91	7.186,9	7,09
31 Ara. 2013	2.115,0	11,41	5.755,3	8,83	7.870,2	9,51
31 Mar. 2014	2.093,7	-1,01	5.797,5	0,74	7.891,2	0,27
30 Haz. 2014	2.177,8	4,02	6.031,1	4,03	8.208,9	4,03
30 Eyl. 2014	2.174,9	-0,13	6.300,5	4,47	8.475,4	3,25
31 Ara. 2014	2.416,9	11,13	6.523,5	3,54	8.940,4	5,49
31 Mar. 2015	2.442,9	1,07	6.881,2	5,48	9.324,1	4,29

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.18: Kredi Büyüklükleri (Milyon TL)

Tarih	100 Bin TL'den Büyük Krediler	51-100 Bin TL Arasındaki Krediler	11-50 Bin TL Arasındaki Krediler	1 - 10 Bin TL Arasındaki Krediler	Bin TL'den Küçük Krediler	Genel Toplam
31 Ara.2011	3.698,5	505,3	765,0	287,6	145,5	5.402,3
31 Mar.2012	3.617,2	521,8	782,3	300,9	139,2	5.361,4
30 Haz. 2012	3.716,3	514,6	824,3	318,0	149,9	5.523,1
30 Eyl. 2012	3.834,6	524,9	852,3	333,4	157,9	5.703,1
31 Ara. 2012	4.340,4	587,7	865,7	332,7	161,3	6.287,8
31 Mar. 2013	4.197,4	636,3	872,5	365,9	156,8	6.228,9
30 Haz. 2013	4.737,3	713,5	891,0	348,3	21,0	6.711,1
30 Eyl. 2013	5.136,7	712,9	943,3	352,6	41,4	7.186,9
31 Ara. 2013	5.801,7	712,8	960,8	358,1	36,8	7.870,2
31 Mar. 2014	5.771,9	707,7	984,9	396,9	29,8	7.891,2
30 Haz. 2014	6.063,1	729,1	988,8	399,1	28,8	8.208,9
30 Eyl. 2014	6.278,3	759,4	991,4	419,3	27,0	8.475,4
31 Ara. 2014	6.706,8	784,8	1.008,3	424,9	15,6	8.940,4
31 Mar. 2015	7.074,3	787,4	1.017,0	429,6	15,8	9.324,1

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.19: Özkaynakların Gelişimi (Milyon TL)

Tarih	Ödenmiş Sermaye	Yedek Akçeler	Sabit Kıymet Yeniden Değ. Fonu	Menkul Değerler Değer Artış Fonu	Dönem Kârı (Zarar)	Geçmiş yıl Kârı (Zararı)	Toplam
31 Ara. 2011	641,3	143,2	3,5	5,0	181,5	122,5	1.097,0
31 Mar. 2012	653,5	150,6	3,5	6,3	44,5	233,9	1.092,3
30 Haz. 2012	667,3	162,5	3,5	6,3	103,7	180,1	1.123,4
30 Eyl. 2012	680,5	168,5	3,5	6,4	148,6	167,6	1.175,1
31 Ara. 2012	683,0	166,8	3,5	6,3	178,0	165,6	1.203,2
31 Mar. 2013	684,4	180,8	3,5	10,5	55,6	277,3	1.212,1
30 Haz. 2013	731,4	210,2	3,5	9,6	108,2	186,9	1.249,7
30 Eyl. 2013	735,0	210,2	3,5	9,6	167,6	184,5	1.310,4
31 Ara. 2013	738,1	210,8	3,6	9,6	215,3	183,9	1.361,3
31 Mar. 2014	741,1	222,5	1,4	11,8	63,1	304,9	1.344,8
30 Haz. 2014	785,1	260,0	1,4	13,5	117,8	213,3	1.391,1
30 Eyl. 2014	796,6	260,4	1,4	13,5	177,4	212,8	1.462,1
31 Ara. 2014	800,8	261,6	1,4	13,5	214,7	211,6	1.503,6
31 Mar. 2015	802,4	307,6	1,6	13,5	79,9	359,1	1.564,1

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.20: Sermaye Yeterliliği Rasyosu (%)

Tarih	Kamu Bankaları	Özel Sermayeli Bankalar	Şube Bankaları	Bankacılık Sektörü	Yasal Sınır
31 Ara. 2011	19,50	15,82	27,30	20,63	10,00
31 Mar. 2012	20,23	16,14	26,79	20,60	10,00
30 Haz. 2012	22,57	15,74	25,44	20,49	10,00
30 Eyl. 2012	23,76	15,98	26,35	21,11	10,00
31 Ara. 2012	23,02	15,26	26,29	20,61	10,00
31 Mar. 2013	24,76	15,41	24,26	20,28	10,00
30 Haz. 2013	25,07	14,82	21,94	19,25	10,00
30 Eyl. 2013	26,11	14,53	22,28	19,42	10,00
31 Ara. 2013	24,02	13,81	21,07	18,28	10,00
31 Mar. 2014	24,39	14,09	18,04	17,38	10,00
30 Haz. 2014	24,49	14,36	18,00	17,47	10,00
30 Eyl. 2014	25,15	14,77	17,87	17,66	10,00
31 Ara. 2014	25,35	14,90	17,43	17,53	10,00
31 Mar. 2015	26,08	14,51	18,23	17,75	10,00

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.21: Kâr / Zarar Tablosu (Milyon TL)

Tarih	Faiz Gelirleri	Faiz Giderleri	Faiz Dışı Gelirler	Faiz Dışı Giderler	Dönem Net Kâr / Zararı
31 Ara. 2011	897,3	316,8	158,9	289,2	181,5
31 Mar. 2012	250,9	94,9	44,8	79,1	44,5
30 Haz. 2012	504,7	184,3	99,9	160,9	103,7
30 Eyl. 2012	761,0	274,8	145,3	242,9	148,6
31 Ara. 2012	1.027,0	347,6	187,7	327,6	178,0
31 Mar. 2013	253,2	94,7	54,4	89,296	55,6
30 Haz. 2013	504,4	187,1	106,3	178,4	108,2
30 Eyl. 2013	771,1	285,9	163,8	275,8	167,6
31 Ara. 2013	1.054,2	382,4	227,7	390,5	215,3
31 Mar. 2014	300,8	114,0	60,0	106,6	63,0
30 Haz. 2014	603,5	214,2	125,2	210,1	117,8
30 Eyl. 2014	914,7	315,9	184,8	320,0	177,4
31 Ara. 2014	1.230,1	409,3	246,6	438,5	214,7
31 Mar. 2015	330,9	109,3	68,5	110,6	79,9

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.22: Mevduat (Toplam) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2011	1.448,5	5.013,3	986,7	272,5	681,9	8.402,9
31 Mar. 2012	1.254,3	5.013,7	1.061,7	298,3	646,4	8.274,4
30 Haz. 2012	1.300,5	5.095,5	1.109,7	290,4	654,4	8.450,5
30 Eyl. 2012	1.297,6	5.236,5	1.194,9	266,3	700,9	8.696,2
31 Ara. 2012	1.466,7	5.599,1	1.187,8	304,3	726,2	9.284,1
31 Mar. 2013	1.438,0	5.495,9	1.204,2	287,7	775,8	9.201,6
30 Haz. 2013	1.572,0	5.605,9	1.370,2	263,2	1.009,8	9.821,1
30 Eyl. 2013	1.704,1	5.793,6	1.589,9	317,4	1.112,0	10.517,0
31 Ara. 2013	1.996,7	6.136,3	1.629,7	360,6	1.200,3	11.323,6
31 Mar. 2014	1.901,6	6.162,5	1.701,8	391,4	1.156,3	11.313,6
30 Haz. 2014	1.386,0	6.392,3	1.719,3	386,0	1.153,7	11.037,3
30 Eyl. 2014	1.440,2	6.573,9	1.847,5	463,2	1.186,0	11.510,8
31 Ara. 2014	1.469,5	6.744,4	1.910,0	493,0	1.156,9	11.773,8
31 Mar. 2015	1.480,3	7.034,4	2.043,0	466,5	1.233,8	12.258,0

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.23: Mevduat (TP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2011	795,6	3.443,0	682,0	151,0	157,3	5.228,9
31 Mar. 2012	645,4	3.437,4	706,4	175,7	131,7	5.096,6
30 Haz. 2012	652,6	3.476,0	718,4	168,4	132,7	5.148,3
30 Eyl. 2012	668,4	3.563,4	777,9	134,4	163,1	5.307,2
31 Ara. 2012	774,2	3.667,8	752,7	151,9	175,9	5.522,5
31 Mar. 2012	747,5	3.778,6	764,5	139,9	225,4	5.656,0
30 Haz. 2013	783,6	3.826,2	870,2	142,6	335,2	5.957,8
30 Eyl. 2013	808,1	3.822,4	952,8	159,8	344,6	6.087,7
31 Ara. 2013	1.008,5	3.901,3	927,3	174,2	348,1	6.359,4
31 Mar. 2014	955,5	3.811,3	938,5	169,6	316,3	6.191,2
30 Haz. 2014	749,7	3.968,1	968,8	178,9	296,7	6.162,2
30 Eyl. 2014	749,1	4.052,1	1.005,7	221,2	311,0	6.339,1
31 Ara. 2014	798,0	4.122,7	1.013,8	234,3	299,1	6.467,9
31 Mar. 2015	769,5	4.328,5	1.068,6	213,9	285,6	6.666,1

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.24: Mevduat (YP) - Vade Gruplarına Göre (Milyon TL)

Tarih	Vadesiz	1 Ay Vadeli	3 Ay Vadeli	6 Ay Vadeli	1 Yıl Vadeli	Toplam
31 Ara. 2011	652,9	1.570,4	304,6	121,4	524,7	3.174,0
31 Mar. 2012	608,9	1.576,2	355,4	122,6	514,7	3.177,8
30 Haz. 2012	647,8	1.619,5	391,3	122,0	521,6	3.302,2
30 Eyl. 2012	629,2	1.673,1	416,9	131,9	537,9	3.389,0
31 Ara. 2012	692,5	1.931,4	435,1	152,3	550,3	3.761,6
31 Mar. 2013	690,4	1.717,3	439,7	147,7	550,5	3.545,6
30 Haz. 2013	788,4	1.779,7	500,0	120,6	674,6	3.863,3
30 Eyl. 2013	896,0	1.971,2	637,1	157,5	767,5	4.429,3
31 Ara. 2013	988,1	2.235,1	702,4	186,4	852,2	4.964,2
31 Mar. 2014	600,0	2.351,2	763,3	221,8	840,0	4.776,4
30 Haz. 2014	636,2	2.424,3	750,5	207,1	857,0	4.875,1
30 Eyl. 2014	691,0	2.521,8	841,8	242,1	875,0	5.171,7
31 Ara. 2014	671,5	2.621,7	896,3	258,7	857,7	5.305,9
31 Mar. 2015	710,8	2.705,9	974,5	252,5	948,2	5.591,9

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.25: Mevduat (Toplam) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2011	569,1	899,2	6.334,3	285,3	315,0	8.402,9
31 Mar. 2012	568,5	850,6	6.324,6	272,1	258,6	8.274,4
30 Haz. 2012	598,2	871,4	6.432,8	294,6	253,5	8.450,5
30 Eyl. 2012	600,8	905,0	6.652,3	292,3	245,8	8.696,2
31 Ara. 2012	782,9	976,8	6.952,3	261,8	310,3	9.284,1
31 Mar. 2013	590,2	1.015,7	7.022,6	274,8	298,3	9.201,6
30 Haz. 2013	602,0	1.258,1	7.304,9	271,5	384,6	9.821,1
30 Eyl. 2013	688,0	1.358,6	7.633,3	387,1	450,1	10.517,1
31 Ara. 2013	749,1	1.457,6	8.056,6	421,7	638,5	11.323,6
31 Mar. 2014	750,0	1.399,4	8.225,9	333,7	604,6	11.313,6
30 Haz. 2014	760,6	1.461,2	8.544,2	271,3	596,5	11.633,8
30 Eyl. 2014	767,0	1.610,1	8.850,1	283,6	705,2	12.216,0
31 Ara. 2014	760,4	1.696,1	9.016,1	301,2	799,4	12.573,2
31 Mar. 2015	746,3	1.854,6	9.366,2	291,0	750,8	13.008,9

Kaynak: KKTCCMB

Tablo B.26: Mevduat (TP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2011	495,4	586,4	3.832,9	202,4	111,8	5.228,9
31 Mar. 2012	491,5	507,8	3.812,9	189,5	94,9	5.096,6
30 Haz. 2012	515,1	501,9	3.847,6	211,9	71,8	5.148,3
30 Eyl. 2012	520,0	522,3	3.976,3	203,7	84,9	5.307,2
31 Ara. 2012	455,7	609,6	4.215,1	174,8	67,3	5.522,5
31 Mar. 2013	500,8	615,8	4.262,7	189,3	87,4	5.656,0
30 Haz. 2013	502,5	769,7	4.407,5	174,8	103,3	5.957,8
30 Eyl. 2013	524,1	815,8	4.450,5	172,2	125,1	6.087,7
31 Ara. 2013	559,5	862,2	4.567,2	163,7	206,7	6.359,4
31 Mar. 2014	569,2	785,9	4.471,4	106,1	258,6	6.191,2
30 Haz. 2014	612,0	791,2	4.632,2	126,8	266,6	6.428,8
30 Eyl. 2014	594,3	868,7	4.737,8	138,3	357,8	6.696,9
31 Ara. 2014	577,2	879,8	4.875,8	135,1	399,0	6.866,9
31 Mar. 2015	552,5	965,0	5.006,1	142,5	331,0	6.997,1

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.27: Mevduat (YP) - Türlerine Göre (Milyon TL)

Tarih	Resmi	Ticari	Tasarruf	Diğer	Bankalar	Toplam
31 Ara. 2011	73,7	312,8	2.501,3	82,9	203,3	3.174,0
31 Mar. 2012	76,9	342,9	2.511,6	82,6	163,8	3.177,8
30 Haz. 2012	83,1	369,5	2.585,3	82,7	181,6	3.302,2
30 Eyl. 2012	80,8	382,7	2.676,0	88,6	160,9	3.389,0
31 Ara. 2012	327,2	367,1	2.737,2	87,0	243,1	3.761,6
31 Mar. 2013	89,4	399,9	2.759,9	85,5	210,9	3.545,6
30 Haz. 2013	99,5	488,5	2.897,4	96,7	281,2	3.863,3
30 Eyl. 2013	163,8	542,8	3.182,8	214,9	325,1	4.429,4
31 Ara. 2013	189,7	595,4	3.489,4	257,9	431,8	4.964,2
31 Mar. 2014	180,8	613,4	3.754,6	227,6	346,0	5.122,4
30 Haz. 2014	148,5	670,0	3.912,1	144,5	329,8	5.204,9
30 Eyl. 2014	172,6	741,5	4.112,3	145,3	347,4	5.519,1
31 Ara. 2014	183,2	816,3	4.140,3	166,1	400,4	5.706,3
31 Mar. 2015	193,8	889,5	4.360,2	148,5	419,8	6.011,8

Kaynak: KKTCMB

Tablo B.28: Para Arzı (Milyon TL)

Yıl	Devre	M1	Yüzde Değişim	M2	Yüzde Değişim	M3	Yüzde Değişim
2007		859,5	3,73	4.620,4	5,79	5.138,7	4,70
2008		898,4	4,53	5.294,0	14,58	5.901,7	14,85
2009		1.152,2	28,25	6.193,4	16,99	6.842,3	15,94
2010		1.174,0	1,89	6.592,6	6,45	7.292,8	6,58
2011		1.560,7	10,06	8.021,7	3,13	8.623,7	2,93
2012	I	1.445,9	-7,35	7.967,1	-0,68	8.587,4	-0,42
	II	1.490,4	3,07	8.133,7	2,09	8.769,5	2,12
	III	1.535,6	3,03	8.402,6	3,31	9.024,4	2,91
	IV	1.661,2	8,18	8.765,9	4,32	9.585,4	6,22
2013	I	1.690,9	1,79	8.958,1	2,19	9.608,9	0,25
	II	1.767,3	4,52	9.507,6	6,13	10.177,6	5,92
	III	1.853,2	7,90	9.994,6	5,67	10.787,2	6,51
	IV	1.963,4	5,95	10.562,0	5,68	11.345,1	5,17
2014	I	2.049,8	4,40	10.794,4	2,20	11.601,9	2,26
	II	2.152,4	5,01	11.130,9	3,12	11.957,3	3,06
	III	2.208,5	2,61	11.624,4	4,43	12.479,3	4,37
	IV	2.210,9	0,11	11.880,2	2,20	12.660,2	1,45
2015	I	2.316,1	4,76	12.448,4	4,78	13.226,8	4,47
	II						
	III						
	IV						

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.29: Bankalar Yasası Altında Faaliyet Gösteren Lisanslı Bankalar

1	KIBRIS VAKIFLAR BANKASI LTD.
2	AKFİNANS BANK LTD.
3	CREDİTWEST BANK LTD.
4	NOVA BANK LTD.
5	ASBANK LTD.
6	KIBRIS İKTİSAT BANKASI LTD.
7	KIBRIS TÜRK KOOPERATİF MERKEZ BANKASI LTD.
8	LİMASOL TÜRK KOOPERATİF BANKASI LTD.
9	ŞEKERBANK (KIBRIS) LTD.
10	TÜRK BANKASI LTD.
11	UNİVERSAL BANK LTD.
12	VİYA BANK LTD.
13	YAKINDOĞU BANK LTD.
14	KIBRIS KAPİTAL BANK LTD.
15	KIBRIS FAİSAL İSLAM BANKASI LTD.
16	HSBC BANK A.Ş.
17	T. GARANTİ BANKASI A.Ş.
18	T. HALK BANKASI A.Ş.
19	T. İŞ BANKASI A.Ş.
20	TC ZİRAAT BANKASI A.Ş.
21	ING BANK A.Ş.
22	TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş.

Kaynak: KKTOMB

Tablo B.30: Temel Ekonomik ve Sosyal Göstergeler

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
GSMH (Cari Fiyatlarla Milyon ₺)	2.520,8	3.143,7	4.101,4	4.671,3	5.128,3	5.415,3	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.621,3 ^(T)	9.238,9 ^(T)
GSMH (Milyon ABD doları)	1.765,2	2.327,8	2.845,2	3.598,8	3.995,6	3.502,5	3.750,6	3.908,5	3.840,8	3.969,5	3.932,0 ^(T)	3.598,8 ^(T)
Fert Başına GSMH (Cari Fiyatlarla TL)	11.560	14.271	17.063	19.165	20.739	21.538	22.147	25.850	27.077	29.217	n.a	n.a
Fert Başına GSMH (ABD)	8.095	10.567	11.837	14.765	16.158	13.930	14.703	15.404	15.038	15.302	n.a	n.a
Enflasyon Oranı (%)	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,3	14,7	3,6	10,2	6,5	n.a
Bütçe Açığı (Milyon ABD doları) (1)	104,2	185,3	287,3	221,2	369,6	491,0	375,8	299,1	128,2	285,0	n.a	n.a
Mevduatlar. (Milyon ABD doları) (2)	2.372,1	2.659,3	3.294,9	4.166,1	3.645,7	4.277,0	4.426,1	4.281,8	5.034,1	5.006,4	5.077,3	4.696,2
Döviz Rezervi (Milyon ABD doları)	1.544,6	1.597,6	2.030,9	2.072,1	1.802,6	1.974,7	2.069,1	2.116,4	1.775,6	1.556,6	n.a	n.a
İhracat (Milyon ABD doları) (3)	61,5	66,6	64,9	79,0	74,5	71,1	96,4	152,9	122,4	120,7	134,0 ^(T)	1.41,5 ^(T)
İthalat (Milyon ABD) (4)	853,1	1.186,3	1.376,2	1.539,2	1.680,7	1.326,2	1.604,2	1.699,9	1.705,3	1.699,4	1.784,3	1.861,0 ^(T)
Dış Ticaret Dengesi (Milyon ABD doları)	-791,6	-1.119,7	-1.311,3	-1.460,2	-1.606,2	-1.255,1	-1.507,8	-1.547,0	-1.582,9	-1.578,7	-1.650,3 ^(T)	1.719,5 ^(T)
İhracat / İthalat (%)	7,2	5,6	4,7	5,1	4,4	5,4	6,0	9,0	7,2	7,1	7,5 ^(T)	7,6 ^(T)
Gelen Turist Sayısı	599.012	652.779	715.749	791.036	808.682	800.376	902.390	1.022.089	1.166.186	1.232.753	n.a	n.a
a) Türkiye	434.744	488.023	572.633	634.580	650.405	638.700	741.925	801.326	904.505	923.308	n.a	n.a
b) Diğer	164.268	164.756	143.116	156.456	158.277	161.676	160.465	220.763	261.681	309.445	n.a	n.a
Net Turizm Geliri (Milyon ABD doları)	288,3	328,8	303,2	381,0	383,7	390,7	405,8	459,4	571,9	613,4	691,6	746,7 ^(T)
İstihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	93.470	96.539	97.867	99.876 ^(T)	101.936 ^(T)
İşsiz Sayısı	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	9.864	9.174	8.929	n.a	n.a
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,5	8,7	8,4	8,3 ^(T)	8,2 ^(T)
Nüfus (5)	218.066	220.289	257.513	268.011	274.436	283.736	277.680	283.281	292.129	301.988	n.a	n.a
Yıllık Nüfus Artışı (%)	1,1	1,0	16,9	4,1	2,4	3,4	1,1	1,7	1,5	1,5	n.a	n.a
Nüfus Yoğunluğu	67,3	68,0	79,4	82,7	84,7	87,5	87,4	90,1	93,1	93,1	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / GSMH (%)	3,0	2,0	3,4	3,9	3,5	3,5	3,4	3,1	3,1	3,2	n.a	n.a
Sağlık Giderleri / Bütçe (%)	6,0	6,0	7,2	8,6	7,6	7,4	7,3	7,2	7,3	7,4	n.a	n.a
Yıllık Ortalama 1 ABD=₺	1.428.058	1.3505	1.4415	1.2980	1.2835	1.5461	1.5063	1.6782	1.8006	1.9094	2.1926 ^(T)	2.5672 ^(T)

1) Dış yardımlar dâhil değildir.

2) Türk Lirası mevduatlar ile döviz mevduatları içermektedir.

3) Güney Kıbrıs'a yapılan ihracat dâhil değildir.

4) Hidrokarbon İthalatı dâhil değildir.

5) De-jure

(T) Tahmin

(n.a.) Not available (Bilgi mevcut değildir.)

Kaynak: DPÖ, KKTOMB, Ticaret Dairesi, Turizm Planlama Dairesi.

Tablo B.31: Gayri Safi Milli Hasıladaki Sektörel Gelişmeler (Cari Fiyatlarla TL)

Sektörler	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ^(T)
1. Tarım	222.993.161	214.199.034	249.446.249	288.151.830	259.154.101	300.616.431	330.292.725	366.385.942	386.521.999	404.964.639	362.300.000
2. Sanayi	231.046.611	281.023.837	377.504.439	430.808.660	542.766.477	516.727.436	552.836.167	558.480.244	587.060.603	636.625.616	636.000.000
3. İnşaat	106.808.649	164.910.648	314.785.286	364.429.418	362.216.035	346.383.112	312.118.707	408.495.971	335.779.569	370.660.075	433.900.000
4. Ticaret - Turizm	391.227.279	541.407.692	617.508.618	630.286.930	721.709.047	766.293.098	900.033.652	1.216.786.131	1.385.288.667	1.527.899.266	1.674.800.000
5. Ulaştırma - Haberleşme	257.580.209	328.773.502	437.242.766	533.409.559	614.527.377	597.262.859	525.213.182	553.109.189	642.862.533	711.369.494	776.600.000
6. Mali Müesseseler	187.245.582	195.523.141	259.316.016	309.354.672	357.835.273	388.421.732	404.370.969	472.603.396	506.016.654	579.666.453	589.100.000
7. Konut Gelirleri	61.591.937	70.261.205	117.722.526	144.191.223	175.938.465	202.491.464	220.581.154	274.371.577	305.768.610	358.244.276	368.300.000
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	225.376.845	307.873.501	441.919.623	493.519.363	525.208.661	609.293.196	652.317.269	727.498.986	801.773.079	891.643.479	1.040.400.000
9. Kamu Hizmetleri	510.392.550	628.119.922	808.000.153	1.003.489.893	1.103.967.143	1.201.228.086	1.180.064.552	1.294.282.252	1.294.895.633	1.349.944.886	1.495.900.000
10. İthalat Vergileri	262.481.261	338.288.483	364.654.029	406.650.517	416.585.101	447.601.464	536.308.506	636.982.662	709.117.363	775.880.451	905.600.000
11. GSYH (Milyon TL)	2.456,7	3.070,4	3.988,1	4.604,3	5.079,9	5.376,3	5.614,1	6.509,0	6.955,1	7.606,9	8.651,3
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri (Milyon TL)	64,1	73,3	113,3	66,9	48,4	38,9	35,4	50,2	-39,3	-27,5	-13,1
GSMH (Milyon TL)	2.520,8	3.143,7	4.101,4	4.671,2	5.128,3	5.415,3	5.649,5	6.559,2	6.915,8	7.579,4	8.621,3

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.32: Gayri Safi Yurt İçi Hasılanın Yüzde Dağılımı

Sektörler	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014 ^(T)
1. Tarım	7,0	6,3	6,3	5,1	5,6	5,9	5,6	5,6	5,3	4,4
2. Sanayi	9,2	9,5	9,4	10,7	9,6	9,8	8,6	8,4	8,4	7,8
2.1. Taşocakçılığı	0,6	1,0	1,1	0,8	0,7	0,6	0,7	0,6	0,6	0,7
2.2. İmalat Sanayi	4,8	4,5	4,4	4,0	3,2	2,3	2,5	2,8	2,9	2,7
2.3. Elektrik-Su	3,8	3,9	3,9	5,9	5,8	6,9	5,3	5,1	4,8	4,4
3. İnşaat	5,4	7,9	7,9	7,1	6,5	5,6	6,3	4,8	4,9	5,3
4. Ticaret - Turizm	17,6	15,5	13,7	14,2	14,3	16,0	18,7	19,9	20,1	20,5
4.1. Toptan ve Perakende Ticaret	12,1	12,1	9,5	9,7	9,0	10,7	11,1	11,4	11,2	11,6
4.2. Otelcilik ve Lokantacılık	5,6	5,6	4,2	4,5	5,2	5,4	7,6	8,5	8,9	8,8
5. Ulaştırma - Haberleşme	10,7	10,7	11,6	12,1	11,1	9,4	8,5	9,3	9,4	9,2
6. Mali Müesseseler	6,4	6,5	6,7	7,1	7,2	7,2	7,2	7,3	7,6	7,2
7. Konut Sahipliği	2,3	3,0	3,1	3,5	3,8	3,9	4,2	4,4	4,7	4,5
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	10,0	11,1	10,7	10,3	11,3	11,6	11,2	11,5	11,7	11,7
9. Kamu Hizmetleri	20,4	20,3	21,8	21,7	22,3	21,0	19,9	18,6	17,7	18,3
10. İthalat Vergileri	11,0	9,2	8,8	8,2	8,3	9,6	9,8	10,2	10,2	11,1
GSYH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(T) Tahmin
Kaynak: DPÖ

Tablo B.33: Ekonominin Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Toplam Kaynaklar	2.540.942.363	3.516.842.761	4.394.876.590	4.996.275.085	5.629.284.184	5.516.650.698	6.064.972.476	6.849.670.949	7.141.086.689	7.664.753.456
2. Toplam Yatırımlar	509.834.737	686.011.306	1.018.044.241	1.089.189.810	1.049.142.187	946.606.139	1.049.584.498	1.266.526.161	1.175.511.687	147.835.548
3. Toplam Tüketim	2.031.107.625	2.830.831.454	3.376.832.349	3.907.085.275	4.580.141.996	4.570.044.559	5.015.387.977	5.583.108.788	5.965.575.003	6.516.917.908
4. Kamu Harcanabilir Geliri	428.522.480	561.687.554	755.998.286	904.709.892	1.105.639.508	751.938.260	962.203.917	1.059.244.716	1.491.823.326	1.341.301.972
5. Özel Harcanabilir Gelir	2.092.284.267	2.582.012.057	3.345.388.904	3.766.545.993	4.022.694.626	4.663.342.438	4.687.331.019	5.449.926.813	5.424.008.303	6.238.101.305
6. Özel Tasarruf Oranı (%)	31,5	19,4	28,6	29,0	20,1	33,9	26,0	28,0	20,8	25,0
7. Toplam Yurt İçi Tasarruflar	489.699.121	312.868.156	724.554.841	764.170.610	548.192.137	845.236.139	634.146.958	976.065.741	950.256.627	1.062.485.368

(T) Tahmin

Kaynak: DPÖ

Tablo B.34: Sektörel Katma Değerlerin Reel Büyüme Hızları (%)

Sektörler	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Tarım	8,5	2,8	-3,2	0,4	-18,2	8,2	10,0	10,8	3,7	-1,6
2. Sanayi	10,6	6,4	20,0	-0,9	-10,3	-9,1	-0,2	3,4	-0,7	1,7
3. İnşaat	5,3	18,9	68,1	4,2	-8,0	-18,5	3,8	3,3	-16,0	-0,3
4. Ticaret-Turizm	25,5	20,8	9,5	-2,7	-2,1	-8,7	18,3	6,0	6,1	1,4
5. Ulaştırma-Haberleşme	8,8	14,2	-0,7	-3,6	2,2	-2,8	-20,0	-4,3	5,7	2,0
6. Mali Müesseseler	-0,3	4,2	8,9	6,3	9,6	1,7	0,3	1,4	8,1	7,5
7. Konut Gelirleri	2,4	3,4	20,1	4,6	2,7	3,8	4,0	3,9	3,7	3,2
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	26,0	19,1	12,5	6,6	4,3	3,4	-5,3	4,3	1,5	2,3
9. Kamu Hizmetleri	5,2	6,8	2,4	8,2	1,2	-5,0	0,4	2,8	1,9	1,4
10. İthalat Vergileri	46,8	29,7	-0,6	12,3	-0,8	-7,1	18,6	3,9	8,9	-2,1
11. GSYH	14,2	13,8	12,7	2,8	-2,9	-5,5	3,7	3,9	1,8	1,1
12. Net Dış Alem Faktör Gelirleri	88,5	7,4	34,1	-47,3	-36,4	-28,2	-9,8	27,1	-174,5	35,3
GSMH	15,4	13,5	13,2	1,5	-3,4	-5,7	3,6	4,0	0,5	1,3

Kaynak: DPÖ

Tablo B.35: Sabit Sermaye Yatırımlarının Sektörel Dağılımı (Cari Fiyatlarla TL)

Sektörler	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Tarım	25.067.329,5	30.288.995,7	37.031.696,5	25.096.397,8	33.118.594,9	27.058.393,7	49.136.362,5	51.058.138,0	54.190.288,2	71.537.594,6
2. Sanayi	70.693.090,7	84.573.998,0	154.480.514,6	188.370.607,1	199.708.263,8	103.835.938,2	142.669.112,1	196.282.358,0	182.282.511,4	134.113.143,5
3. İnşaat	21.259.857	43.258.675,4	34.687.310,1	20.913.624,0	14.016.685,2	14.168.717,1	18.049.456,8	23.777.795,6	20.184.643,4	18.218.607,7
4. Ticaret-Turizm	55.650.643,9	68.847.433,3	90.649.789,0	101.226.532,6	82.215.951,7	55.600.413,0	71.044.040,8	204.894.425,1	99.378.955,6	97.417.516,7
5. Ulaştırma-Haberleşme	63.636.784,3	86.087.316,9	125.687.146,5	71.995.694,2	97.322.396,4	92.568.156,3	143.832.803,7	94.706.890,3	125.649.623,3	124.633.379,9
6. Mali Müesseseler	7.523.937	9.103.826,6	10.069.587,4	11.418.664,9	14.893.304,4	24.946.590,4	12.573.295,1	10.385.135,1	14.068.264,1	12.817.823,9
7. Konut Sahipliği	121.390.563,7	204.215.564,9	353.405.768,1	466.969.956,7	480.192.774,8	427.358.059,0	403.403.564,2	506.363.162,1	450.364.349,3	543.245.804,8
8. Serbest Meslek ve Hizmetler	22.014.944,9	25.959.956,5	49.092.282,6	88.371.762,0	78.727.130,8	122.716.573,1	143.639.163,1	68.177.274,4	71.148.838,9	57.283.971,0
9. Kamu Hizmetleri	79.363.510,0	93.124.289,1	37.031.696,5	89.918.968,8	62.507.292,3	62.094.630,6	32.150.546,4	54.257.302,8	77.170.851,6	88.418.427,5
Toplam	466.600.661,0	645.460.056,4	966.659.314,9	1.064.282.208,1	1.062.702.394,2	930.347.471,4	1.016.498.344,7	1.209.955.946,4	1.094.397.325,7	1.147.686.269,5

Kaynak: DPÖ

Tablo B.36: Kamu Kesimi Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Kamu Gelirleri	1.023.173.117,8	1.253.787.499,2	1.524.019.743,1	1.739.498.572,7	1.986.206.692,7	1.862.053.831,4	2.089.052.564,2	2.303.325.976,6	2.773.761.861,1	2.796.812.940,2
2. Transferler	594.650.637,6	692.099.945,0	768.021.456,6	834.788.680,2	944.710.702,4	1.110.115.570,6	1.126.848.647,3	1.244.081.261,1	1.281.938.535,1	1.455.510.968,5
3. Kamu Harcanabilir Geliri	428.522.480,2	561.687.554,2	755.998.286,5	904.709.892,4	1.041.495.990,3	751.938.260,8	962.203.916,8	1.059.244.715,5	1.491.823.326,0	1.341.301.971,7
4. Kamu Cari Giderleri	597.959.676,7	749.134.768,6	988.884.634,8	1.231.306.843,6	1.366.456.132,8	1.487.589.785,8	1.547.895.080,9	1.621.100.773,5	1.667.829.509,0	1.836.123.617,8
5. Kamu Tasarrufu	-169.437.196,5	-187.447.214,4	-232.886.348,3	-326.596.951,2	-324.960.142,5	-735.651.525,0	-585.691.164,1	-561.856.058,0	-176.006.183,0	-494.821.646,1
6. Kamu Yatırımı	147.760.223,3	181.099.777,0	315.787.586,7	255.504.843,5	281.025.335,4	185.112.669,3	181.161.264,3	196.745.696,8	237.422.206,9	183.704.785,6
7. Kamu Finansman Gereği	317.197.419,8	368.546.991,4	548.673.935,0	582.101.794,7	605.985.477,9	920.764.194,3	766.852.428,4	758.601.754,8	413.428.389,9	678.526.431,7

Kaynak: DPÖ

Tablo B.37: Özel Kesim Genel Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Özel Harcanabilir Gelir	2.092.284.267,2	2.582.012.057,4	3.345.388.904,0	3.766.545.993,5	4.086.838.144,1	4.663.342.438,0	4.687.331.019,2	5.499.929.813,2	5.424.008.303,3	6.238.101.304,5
2. Özel Tüketim	1.433.147.949,1	2.081.696.686,2	2.387.947.714,7	2.675.778.431,4	3.213.685.863,7	3.082.454.773,9	3.467.492.896,7	3.962.008.014,7	4.297.745.493,7	4.680.794.290,1
3. Özel Tasarruf	659.136.318,1	500.315.371,2	957.441.189,3	1.090.767.562,1	873.152.280,4	1.580.887.664,1	1.219.838.122,5	1.537.921.798,5	1.126.262.809,6	1.557.307.014,4
4. Özel Yatırım	362.074.514,0	504.911.529,8	702.256.654,3	833.684.967,4	768.116.852,5	761.493.469,8	868.423.234,0	1.069.816.463,7	938.089.479,7	964.130.762,7
5. Kamu Kesimine İkras	297.061.804,1	-4.596.158,6	255.184.535,0	257.082.594,7	105.035.427,9	819.394.194,3	351.414.888,5	468.105.334,8	188.173.329,9	593.176.251,7

Kaynak: DPÖ

Tablo B.38: Devlet Bütçe Dengesi (Cari Fiyatlarla TL)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I. Bütçe Gelirleri	1.113.058.470,5	1.249.910.179,1	1.509.540.794,2	1.912.021.359,7	1.928.800.834,9	1.850.579.976,4	2.094.884.139,9	2.342.746.054,0	2.733.508.126,6	2.717.380.643,9
1. Yerel Gelirler	937.103.669,8	1.042.305.418,6	1.215.615.338,9	1.628.462.492,5	1.634.990.825,2	1.577.760.033,6	1.791.246.833,6	1.952.147.952,7	2.338.729.397,3	2.286.524.201,4
2. Dış Yardımlar	175.954.800,7	207.604.760,5	293.925.455,2	283.558.867,2	293.810.009,7	272.819.942,9	303.637.306,3	390.598.101,3	394.778.729,3	430.856.442,4
II. Bütçe Giderleri	1.261.834.304,7	1.500.220.978,1	1.923.710.074,6	2.125.063.562,9	2.364.729.328,4	2.575.108.349,3	2.660.956.990,0	2.844.717.192,2	2.964.278.216,8	3.261.442.097,7
1. Cari Giderler	436.157.692,2	571.203.866,0	742.526.703,9	932.560.258,6	1.024.958.715,7	1.103.415.414,9	1.140.049.984,5	1.159.028.230,4	1.199.857.540,4	1.295.770.450,0
2. Transferler	617.197.819,0	700.234.763,2	784.546.989,9	844.881.606,6	974.597.265,7	1.154.300.902,4	1.169.441.199,0	1.254.351.944,3	1.319.785.540,6	1.458.418.886,8
3. Savunma	78.000.000,0	80.145.649,0	118.843.456,0	120.047.875,5	146.813.407,4	167.395.579,2	163.327.202,5	199.979.873,2	194.687.299,6	201.795.988,0
4. Yatırımlar	130.478.793,4	148.636.700,0	277.792.924,8	227.573.822,2	218.359.939,6	149.996.452,8	188.138.604,0	231.357.144,3	249.947.836,2	305.456.773,0
III. Finansman Dengesi	-148.775.834,2	-250.310.799,0	-414.169.280,4	-287.087.316,2	-474.386.821,0	-759.185.805,2	-566.072.850,1	-501.971.138,2	-230.770.090,2	-544.061.453,9
GSMH	2.520.806.747,4	3.143.699.611,6	4.101.387.190,5	4.671.255.885,9	5.128.334.134,4	5.415.280.698,8	5.649.534.936,0	6.559.174.528,7	6.915.831.629,3	7.579.403.276,2

Kaynak: DPÖ

Tablo B.39: Devlet Bütçe Dengesi (GSMH Yüzdesi)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
I. Bütçe Gelirleri	40,1	44,7	39,8	36,8	40,9	37,6	34,2	37,1	35,7	39,5	35,9
1. Yerel Gelirleri	31,5	37,7	33,2	29,6	34,9	31,9	29,1	31,7	29,8	33,8	30,2
2. Dış Yardımlar ve Krediler	8,6	7,1	6,6	7,2	6,1	5,7	5,0	5,4	6,0	5,7	5,7
II. Bütçe Giderleri	53,9	50,7	47,7	46,9	45,5	46,1	47,6	47,1	43,4	42,9	43,0
1. Cari Giderler	17,5	17,5	18,2	18,1	20,0	20,0	20,4	20,2	17,7	17,3	17,1
2. Transferler	26,6	24,8	22,3	19,1	18,1	19,0	21,3	20,7	19,1	19,1	19,2
3. Savunma	3,6	3,1	2,5	2,9	2,6	2,9	3,1	2,9	3,0	2,8	2,7
4. Yatırımlar	6,1	5,2	4,7	6,8	4,9	4,3	2,8	3,3	3,5	3,6	4,0
III. Bütçe Dengesi	-13,7	-6,0	-7,9	-10,1	-4,6	-8,5	-13,4	-10,0	-7,7	-3,3	-7,2

Kaynak: DPÖ

Tablo B.40: Ödemeler Dengesi (Milyon ABD doları)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Cari İşlemler Dengesi	19,4	-14,1	-276,3	-203,6	-250,4	-390,3	-65,4	-275,8	-173,1	-125,1	-44,7
2. Sermaye Hareketleri Dengesi	225,5	254,7	283,2	390,9	335,0	410,5	495,0	438,5	326,5	346,2	259,7
3. Rezerv Hareketleri (- Artış, + Azalış)	-281	-322	-53	-433,3	-41,2	269,5	-172,1	-94,4	-47,3	-340,8	-219,9
4. Net Hata ve Noksan	36,1	81,4	46,1	246,0	-43,4	-289,7	-257,5	-68,3	-106,1	119,7	4,9

Kaynak: DPÖ

Tablo B.41: Bir Önceki Yılın Aralık Ayına Göre Tüketici Fiyatları Endeksi Yüzde Değişim Oranları

Aylar	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ocak	4,6	4,9	4,3	2,6	1,8	3,4	0,7	-0,9	1,0	1,3	1,6	-0,1	-0,27	1,39	-0,70	1,00	2,09	-0,88
Şubat	13,1	9,5	10,7	5,9	3,9	6,0	0,3	-0,9	0,7	2,0	2,2	0,1	-0,31	2,10	-0,95	0,46	4,43	-2,14
Mart	19,0	15,5	16,6	13,3	6,2	7,9	1,8	-0,9	2,5	3,5	3,8	1,1	0,00	3,88	-0,03	0,66	5,02	-0,41
Nisan	24,4	18,9	19,8	30,7	7,3	9,8	2,4	0,5	4,2	4,2	6,3	1,2	0,71	4,85	1,83	1,51	5,38	1,09
Mayıs	29,2	21,0	21,0	34,5	7,3	12,9	4,6	-0,2	6,4	4,3	7,9	2,5	0,29	6,46	1,69	1,80	4,56	
Haziran	32,8	23,8	25,3	39,2	8,2	9,0	4,2	-0,4	8,5	3,4	9,8	3,2	0,31	5,95	0,73	3,30	4,89	
Temmuz	36,7	26,3	32,2	43,3	11,4	6,9	4,2	-0,2	10,2	3,6	11,5	0,8	0,92	7,02	-0,28	3,21	5,15	
Ağustos	43,9	34,1	38,9	50,8	15,2	7,1	6,5	0,5	12,6	5,9	11,3	2,6	1,92	9,49	0,84	4,17	5,77	
Eylül	53,0	42,9	42,9	59,7	16,9	9,1	8,4	2,0	15,9	7,7	14,3	3,3	2,58	10,39	2,57	6,30	5,84	
Ekim	56,1	47,5	46,4	69,1	20,7	10,9	10,3	2,5	18,6	9,3	15,6	4,9	3,61	11,90	3,52	7,89	7,69	
Kasım	61,1	50,2	49,2	71,9	21,9	11,7	10,9	2,3	19,0	9,0	16,4	6,0	3,54	13,91	3,61	8,29	6,97	
Aralık	66,5	55,3	53,2	76,8	24,5	12,6	11,6	2,7	19,2	9,4	14,5	5,7	3,27	14,72	3,60	10,22	6,49	

Kaynak: DPÖ

Tablo B.42: KKTC ve T.C. Enflasyon Oranları

Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC	Yıllar	KKTC	TC
1984	70,7	49,7	1998	66,5	69,7	2012	3,60	6,16
1985	43,0	44,2	1999	55,3	68,8	2013	10,22	7,40
1986	48,1	30,7	2000	53,2	39,0	2014	8,17	6,49
1987	43,0	55,1	2001	76,8	68,5			
1988	62,6	77,1	2002	24,5	29,8			
1989	51,8	64,3	2003	12,6	18,4			
1990	69,4	60,4	2004	11,6	9,3			
1991	46,3	71,1	2005	2,7	7,7			
1992	63,4	66,0	2006	19,2	9,7			
1993	61,2	71,1	2007	9,4	8,4			
1994	215,0	125,5	2008	14,5	10,1			
1995	72,2	76,1	2009	5,7	6,5			
1996	87,5	79,8	2010	3,2	6,4			
1997	81,7	99,1	2011	14,7	10,4			

Kaynak: DPÖ, TCMB

Tablo B.43: Tüketici Fiyatları Endeksi (2008 = 100 Temel Yılı)

Ana Gruplar	Ana Harcama Gruplarının Bir Önceki Aya Göre Değişime Etkileri											
	2015											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Gıda ve Alkolsüz İçecekler	0,35	0,22	0,49	0,33								
2. Alkollü İçecekler ve Tütün	0,00	0,03	0,17	-0,01								
3. Giyim ve Ayakkabı	-0,17	-0,47	0,18	0,57								
4. Konut, Su, Elek., Gaz ve Diğer Yakıtlar	-0,09	-1,03	0,12	0,05								
5. Mobilya, Ev Aletleri ve Ev Bakım Hizmetleri	0,01	0,06	0,08	0,02								
6. Sağlık	0,04	0,04	0,00	0,00								
7. Ulaştırma	-0,88	-0,28	0,56	0,36								
8. Haberleşme	0,00	0,00	0,01	0,02								
9. Eğlence ve Kültür	-0,09	0,04	0,04	0,03								
10. Eğitim	-0,06	0,05	0,04	0,02								
11. Lokanta ve Oteller	-0,05	0,01	0,02	0,09								
12. Çeşitli Mal ve Hizmetler	0,06	0,05	0,06	0,03								
Genel	-0,88	-1,28	1,77	1,51								

Kaynak: DPÖ

Tablo B.44: Asgari Ücret Gelişmeleri

Yıllar	Asgari Ücret (TL / YTL)	Uygulama Tarihi
1981	13.000	19.06.1981
1982	22.000	10.06.1982
1983	24.270	08.07.1983
1984	30.300	21.02.1984
1985	46.000	01.01.1985
1986	75.000	01.01.1986
1987	90.000	01.01.1987
1988	121.000	01.01.1988
1989	205.001	01.01.1989
1990	340.500	01.01.1990
1991	520.000	01.01.1991
1992	806.000	01.01.1992
1993	1.373.000	01.01.1993
1994	3.000.000	01.01.1994
1995	5.000.000	01.08.1994
	9.420.000	01.01.1995
1996	11.590.000	01.09.1995
	14.800.000	01.01.1996
1997	23.000.000	01.01.1997
1998	33.800.000	01.09.1997
	50.250.000	01.01.1998
1999	67.000.000	01.09.1998
	85.000.000	01.01.1999
2000	103.000.000	01.01.1999
	137.000.000	01.01.2000
2001	160.000.000	01.07.2000
	200.000.000	01.01.2001
2002	240.000.000	01.08.2001
	320.000.000	01.01.2002
2003	380.000.000	01.10.2002
	440.000.000	01.01.2003
2004	500.000.000	01.08.2003
	550.000.000	01.03.2004
2005	627.000.000	01.07.2004
	720 (YTL)	01.06.2005
2006	780 (YTL)	01.01.2006
2007	860 (YTL)	01.08.2006
	950 (YTL)	01.02.2007
2008	1.060 (YTL)	01.01.2008
2009	1.190 (YTL)	01.09.2008
	1.237	01.10.2009
2011	1.300	01.01.2011
2013	1.415	01.01.2013
2014	1.560	01.01.2014
	1.675	01.11.2014

Kaynak: DPÖ

Tablo B.45: Akaryakıt Satışı (Ton)

Ürünler	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
1. Benzin (Süper + Kurşunsuz)	42.122	43.490	44.499	49.338	51.742	51.995	48.492	45.385	44.214	46.537	51.187	55.714	59.877	67.049	71.538	75.920	107.542	106.348
2. Gazyağı	1.541	1.372	1.153	1.166	1.162	1.136	1.600	778	789	861	946	814	1.025	1.717	1.093	882	909	1.096
3. Motorin (Euro dizel dâhil)	50.792	54.737	55.642	62.392	75.868	92.478	81.460	78.536	84.247	94.032	118.224	155.573	148.023	130.225	125.921	119.426	233.912	148.704
4. Jet A -1	12.131	13.658	15.749	12.995	7.958	13.445	16.788	13.266	11.598	11.291	12.371	15.196	21.409	23.923	22.656	22.172	27.863	30.235
5. LPG	8.913	10.553	11.293	13.060	13.618	14.405	15.196	12.989	12.843	13.716	16.475	16.541	17.784	19.064	18.607	20.219	19.606	23.267
6. Madeni Yağ	440	204	271	324	488	476	286	370	562	693	916	1.068	1.269	895	599	466	-	-
Toplam	119.004	126.668	130.607	140.668	152.638	174.001	163.822	151.324	154.253	167.130	200.119	244.906	249.387	242.873	240.414	239.085	389.832	309.650

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.46: Akaryakıt Perakende Satış Fiyatları

Tarih	Kurşunsuz Benzin		Euro Dizel	Motorin	Gazyağı
	95 Oktan	97 Oktan			
09.08.2012	2,97	3,02	2,79	3,02	2,79
23.08.2012	3,10	3,14	3,09	2,84	2,84
07.09.2012	3,16	3,20	3,17	2,92	2,92
21.09.2012	3,14	3,18	3,17	2,92	2,92
05.10.2012	3,11	3,15	3,14	2,89	2,89
02.11.2012	3,05	3,14	3,13	2,88	2,88
17.11.2012	2,90	3,02	3,10	2,85	2,85
03.01.2013	2,98	3,10	3,16	2,90	2,90
17.01.2013	3,03	3,15	3,18	2,93	2,93
31.01.2013	3,10	3,22	3,22	2,97	2,97
14.02.2013	3,16	3,28	3,26	3,01	3,01
28.02.2013	3,20	3,32	3,27	3,01	3,01
14.03.2013	3,15	3,27	3,24	2,98	2,98
27.04.2013	3,11	3,23	3,19	2,93	2,93
14.05.2013	3,13	3,25	3,22	2,96	2,96
26.06.2013	3,15	3,27	3,27	3,00	3,00
10.07.2013	3,17	3,29	3,32	3,07	3,07
24.07.2013	3,29	3,45	3,44	3,07	3,07
07.08.2013	3,26	3,43	3,43	3,06	3,06
05.09.2013	3,42	3,59	3,58	3,21	3,21
19.09.2013	3,39	3,56	3,58	3,21	3,21
03.10.2013	3,34	3,51	3,51	3,15	3,15
22.10.2013	3,35	3,52	3,52	3,16	3,16
05.11.2013	3,31	3,48	3,50	3,14	3,14
17.12.2013	3,41	3,58	3,59	3,22	3,22
10.01.2014	3,50	3,67	3,66	3,29	3,29
31.01.2014	3,58	3,75	3,73	3,36	3,36
21.02.2014	3,62	3,79	3,73	3,36	3,36
14.03.2014	3,67	3,85	3,77	3,37	3,37
04.04.2014	3,67	3,85	3,72	3,32	3,32
29.04.2014	3,67	3,85	3,68	3,28	3,28
21.05.2014	3,63	3,81	3,66	3,26	3,26
12.06.2014	3,63	3,81	3,64	3,25	3,25
03.07.2014	3,76	3,94	3,75	3,35	3,35
24.07.2014	3,74	3,92	3,71	3,31	3,31
14.08.2014	3,70	3,89	3,71	3,31	3,31
26.09.2014	3,69	3,88	3,70	3,29	3,29
17.10.2014	3,64	3,83	3,65	3,24	3,24
07.11.2014	3,49	3,68	3,53	3,12	3,12
28.11.2014	3,42	3,61	3,48	3,07	3,07
19.12.2014	3,18	3,37	3,26	2,86	2,86
14.01.2015	2,99	3,18	3,06	2,67	2,67
04.02.2015	2,95	3,14	2,97	2,58	2,58
25.02.2015	3,04	3,23	3,06	2,67	2,67
18.03.2015	3,13	3,32	3,15	2,76	2,76
01.05.2015	3,31	3,50	3,32	2,93	2,93

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.47: İstihdam Edilen Nüfusun Sektörel Dağılımı (Hanehalkı İşgücü Anketlerine göre)

Sektörler	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013	
	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%	Nüfus	%
1. Tarım, Ormançılık, Avcılık ve Balıkçılık	4.681	5,5	4.378	4,8	3.170	3,5	3.171	3,5	4.432	4,8	5.300	5,7	3.377	3,61	3.892	4,03	4.901	5,01
2. Madencilik ve Taşocakçılığı	144	0,2	113	0,1	115	0,1	113	0,1	106	0,1	73	0,1	39	0,04	179	0,19	157	0,16
3. İmalat Sanayi	8.440	9,9	8.006	8,7	7.679	8,5	7.171	7,9	7.312	8,0	8.393	9,0	6.636	7,1	6.632	6,87	5.961	6,09
4. Elektrik, Gaz, Su	641	0,7	644	0,7	1.103	1,2	860	0,9	952	1,0	1.051	1,1	1.286	1,38	1.356	1,4	1.421	1,45
5. İnşaat ve Bayındırlık İşleri	8.375	9,8	9.590	10,4	9.664	10,8	10.491	11,5	9.204	10,1	7.746	8,3	6.496	6,95	7.224	7,48	7.139	7,29
6. Toptan ve Perakende Ticaret	14.563	17,0	16.757	18,3	17.340	19,3	16.123	17,7	15.609	17,0	16.547	17,7	17.256	18,46	16.141	16,72	16.689	17,05
7. Lokanta ve Oteller	4.942	5,8	5.755	6,3	5.493	6,1	5.941	6,5	7.316	8,0	7.470	8,0	7.553	8,08	9.518	9,86	8.007	8,18
8. Ulaştırma, Haberleşme ve Depolama	5.378	6,3	5.250	5,7	5.017	5,6	6.082	6,7	4.872	5,3	5.026	5,4	5.282	5,65	5.156	5,34	6.133	6,27
9. Mali Aracı Kuruluşlar	3.044	3,5	3.541	3,9	3.142	3,5	3.638	4,0	3.777	4,1	3.498	3,7	3.560	3,81	3.312	4,43	3.404	3,48
10. Gayrimenkul Kiralama	4.261	5,0	3.319	3,6	4.120	4,6	3.004	3,3	4.180	4,6	4.686	5,0	5.481	5,86	6.714	6,95	5.931	6,06
11. Kamu Yönetimi	14.346	16,8	14.969	16,3	14.344	16,0	14.854	16,3	15.417	16,8	15.669	16,8	17.428	18,65	15.775	16,34	18.559	18,96
12. Eğitim Hizmetleri	9.120	10,6	9.743	10,6	9.479	10,6	9.715	10,6	10.182	11,1	9.149	9,8	9.967	10,66	10.028	10,39	10.040	10,26
13. Sağlık İşleri	2.470	2,9	2.931	3,2	3.013	3,4	2.907	3,2	2.533	2,8	2.481	2,7	3.020	3,23	3.487	3,61	2.838	2,9
14. Diğer Toplumsal Hizmetler	5.178	6,0	6.821	7,4	6.108	6,8	7.151	7,8	5.658	6,2	6.408	6,9	6.086	6,51	7.125	7,38	6.688	6,83
Toplam	85.583	100	91.815	100	89.787	100	91.223	100	91.550	100	93.498	100	93.470	100	96.539	100	97.868	100

Kaynak: DPÖ

Tablo B.48: Hane halkı İşgücü Anketi Temel Göstergeleri

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
15 ve Daha Yukarı Yaştaki Kurumsal Olmayan Sivil Nüfus	178.117	185.455	190.423	197.660	201.796	209.310	213.795	215.721
İşgücü	96.592	93.248	101.366	99.149	101.104	104.490	106.117	107.514
İstihdam	86.914	85.583	91.815	89.787	91.223	91.550	93.498	97.103
İşsiz	9.678	7.665	9.552	9.361	9.881	12.941	12.619	10.411
İşgücüne Katılma Oranı (%)	54,2	50,3	53,2	50,2	50,1	49,9	49,6	49,8
İstihdam Oranı (%)	48,8	46,1	48,2	45,4	45,2	43,7	43,7	45,0
İşsizlik Oranı (%)	10,0	8,2	9,4	9,4	9,8	12,4	11,9	9,7
Genç Nüfusta İşsizlik Oranı (%)⁽¹⁾	22,3	20,3	23,8	22,8	24,7	31,4	24,8	23,1

Not: (1) 15-24 yaş grubunda olanlar.

Kaynak: DPÖ

Tablo B.49: 2011 Genel Nüfus ve Konut Sayımı, De-Facto Nüfus Sonuçlarının 2006 Genel Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları İle Karşılaştırılması

İlçeler	1996 Nüfus Sayımı Kesin Sonuçları		2006 Nüfus ve Konut Sayımı Kesin Sonuçları		2011 Nüfus ve Konut Sayımı İlk Kesin Sonuçları		2006-2011 Yüzde Değişim
	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	Kişi Sayısı	İlçelere Göre Yüzde Dağılım	
Lefkoşa	62.295	31,1	85.579	32,3	97.293	33,1	13,69
Gazimağusa	52.875	26,4	64.269	24,2	69.838	23,7	8,7
Girne	38.715	19,3	62.158	23,5	73.577	25,0	18,4
Güzelyurt	27.523	13,7	31.116	11,7	30.590	10,4	-1,7
İskele	19.179	9,6	21.978	8,3	23.098	7,8	5,1
KKTC Toplam	200.587	100	265.100	100	294.396	100	11,1

Kaynak: DPÖ

Tablo B.50: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İhracatı (\$)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İhracat
2005	34.144.209	17.126.856	6.917.539	6.852.957	1.574.261	66.615.822
2006	30.875.362	9.708.799	9.805.754	11.543.938	2.933.694	64.867.547
2007	48.907.443	13.225.555	7.369.006	9.702.231	4.480.578	83.684.813
2008	41.770.636	17.147.124	4.953.414	14.220.270	5.572.694	83.664.138
2009	38.482.808	13.156.210	1.206.347	13.833.521	4.384.880	71.063.766
2010	44.741.216	11.816.654	3.475.821	31.104.188	5.282.030	96.419.909
2011	61.333.755	9.515.772	1.514.866	36.886.525	10.645.168	119.896.086
2012	58.878.076	8.678.585	1.014.857	39.821.898	9.873.712	116.267.128
2013	62.969.817	9.145.514	2.733.484	38.472.891	7.359.533	120.681.239
2014	78.446.382	8.304.840	835.323	40.583.800	5.814.745	133.985.090
2015 (Ocak – Mart)	23.067.461	937.295	3.349.286	12.013.815	893.653	40.261.510

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.51: KKTC'nin Ülke Gruplarına Göre İthalatı (\$)

Yıllar	Türkiye	Avrupa Birliği Ülkeleri	Uzak Doğu Ülkeleri	Diğer Avrupa Ülkeleri	Orta Doğu ve Arap Ülkeleri	Diğer Ülkeler	Toplam İthalat
2005	817.348.068	264.336.128	85.160.122	23.586.046	50.148.935	14.900.227	1.255.479.526
2006	946.978.969	247.072.030	82.977.243	16.460.425	65.267.005	17.464.606	1.376.220.278
2007	1.044.965.855	248.220.981	111.304.222	40.423.905	66.253.726	28.022.604	1.539.191.293
2008	1.172.502.792	236.344.802	109.156.742	78.503.072	56.482.297	27.673.475	1.680.657.180
2009	923.438.219	205.604.209	87.720.997	30.311.431	52.507.371	26.582.965	1.326.165.192
2010	1.137.378.970	251.285.189	90.266.660	29.873.873	69.000.395	26.375.578	1.604.180.665
2011	1.165.712.306	286.204.302	82.493.886	42.982.735	87.880.256	34.654.478	1.699.927.963
2012	1.234.214.030	247.749.409	81.109.808	28.245.460	81.484.144	31.111.112	1.703.913.963
2013	1.155.334.547	257.018.820	113.400.316	59.110.065	86.239.017	28.323.666	1.699.426.431
2014	1.185.695.338	270.241.575	137.593.091	72.493.794	82.212.592	36.031.853	1.784.268.243

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.52: KKTC'nin Önemli İhraç Malları (\$)

Sıra No	Mal Adı	2011	2012	2013	2014	2013 – 2014 Değişim
1	Süt Ürünleri	26.915.239	29.723.244	40.895.163	49.695.473	21,52%
2	Narenciye	31.422.038	26.291.067	23.944.775	15.337.865	-35,94%
3	Rakı	10.404.480	10.564.444	13.320.769	12.822.572	-3,74%
4	Hurdalar	14.303.827	9.599.719	6.858.919	9.056.653	32,04%
5	Narenciye Kons.	2.906.639	4.438.135	4.334.761	6.795.409	56,77%
6	Piliç Eti	5.019.970	5.961.989	6.306.817	6.181.610	-1,99%
7	Patates	3.238.776	1.983.851	1.266.030	5.154.262	307,12%
8	Alçı Taşı	2.803.425	2.993.207	2.965.467	3.505.422	18,21%
9	Konfeksiyon	3.724.569	3.234.043	3.590.022	3.409.529	-5,03%
10	Deriler	1.022.688	1.173.687	1.092.319	1.364.382	24,91%
	Mal Ara Toplamı	101.761.651	95.963.386	104.575.042	113.323.177	8,37%
11	Diğerleri	13.375.029	15.399.968	11.913.677	22.386.027	87,90%
12	Güney Kıbrıs'a Yapılan İhracat	4.759.406	4.903.774	4.192.520	3.377.275	-19,45%
	Toplam İhracat	119.896.086	116.267.128	120.681.239	133.985.090	11,02%

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.53: KKTC'nin Önemli İthal Malları (\$)

	Mal Adı	2011	2012	2013	2014	2013 - 2014 Değişim
1	Yakıt	190.017.965	192.702.470	182.670.783	177.421.179	-2,87%
2	Taşıt Araçları	100.290.457	107.170.485	106.844.350	111.499.803	4,36%
3	Arpa	9.754.086	6.987.910	23.307.865	56.823.882	143,80%
4	Konfeksiyon	40.279.751	40.398.103	43.440.191	45.039.835	3,68%
5	Hayvan Yemleri	28.554.864	30.212.372	33.384.975	39.780.269	19,16%
6	Boru ve Aks	11.225.554	9.466.776	29.187.992	38.851.577	33,11%
7	İnşaat Demiri	34.758.721	29.702.345	32.004.102	35.678.741	11,48%
8	İlaçlar	30.447.919	32.251.121	33.344.313	31.476.119	-5,60%
9	Alkollü İçkiler	21.580.201	20.314.403	25.054.220	27.953.891	11,57%
10	Sanayi Makineleri	28.151.083	22.396.377	18.682.109	26.957.839	44,30%
11	Mobilya ve Aks	29.569.763	23.010.755	28.380.336	25.356.854	-10,65%
12	LPG Gazı	23.643.394	25.927.134	22.927.872	22.521.278	-1,77%
13	Süt Ürünleri	19.057.792	18.964.250	20.887.808	20.356.682	-2,54%
14	Mısır	14.996.377	18.718.969	18.039.764	20.179.706	11,86%
15	Oto Aksamaları	21.182.494	18.983.920	19.895.504	19.458.859	-2,19%
16	Sigara	19.792.213	17.119.512	17.206.942	19.434.037	12,94%
17	Bilgi İşl. Mak. ve Aks.	21.643.203	18.213.214	18.968.209	17.962.304	-5,30%
18	Plastik Mamülleri	16.137.540	15.078.784	16.764.101	16.702.108	-0,37%
19	Meşrubat+Mey Su	16.159.621	16.735.085	17.726.544	16.104.413	-9,15%
20	Elektrik Malzemeleri	21.237.367	16.209.467	16.315.208	14.054.154	-13,86%
21	Temizlik Müsthz	13.711.144	12.154.392	13.294.591	13.330.168	0,27%
22	Kozmetik Ürünleri	11.864.391	11.667.310	13.441.090	12.853.039	-4,38%
23	Aleminyum Profil	13.764.595	10.880.544	11.897.829	12.666.795	6,46%
24	Buğday	10.750.626	11.422.010	9.875.758	11.472.316	16,17%
25	Elektrikli Ev Eşyaları	10.621.002	9.951.656	10.513.273	10.651.361	1,31%
	Mal Ara Toplamı	759.192.123	736.639.364	784.055.729	844.587.209	7,72%
26	Diğerleri	940.735.840	968.621.100	915.370.702	946.781.033	3,43%
	Toplam İthalat	1.699.927.963	1.705.260.464	1.699.426.431	1.791.368.242	5,41%

Kaynak: Ekonomi ve Enerji Bakanlığı

Tablo B.54: Turizmin KKTC Ekonomisindeki Yeri

Yıllar	Net Turizm Geliri (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığı (Milyon \$)	Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı (%)
2001	93,7	-237,4	39,47
2002	114,1	-264,2	43,19
2003	178,8	-427,0	41,87
2004	288,3	-791,6	36,42
2005	328,8	-1.119,7	29,37
2006	303,2	-1.311,3	23,12
2007	381,0	-1.460,1	26,09
2008	383,7	-1.606,2	23,89
2009	390,7	-1.261,6	30,97
2010	405,8	-1.513,5	26,81
2011	459,4	-1.481,5	31,01
2012	571,9	-1.454,5	39,32
2013	616,1	-1.578,7	39,03
2014	691,6	-1.650,3	41,91

Kaynak: DPÖ

Tablo B.55: KKTC'ye Hava ve Deniz Limanlarından Gelen Yolcuların Ulaşım Tercihlerine Göre Dağılımı

Yıllar	T.C. Vatandaşı			Yabancı			KKTC Vatandaşı			Toplam		
	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam	Hava	Deniz	Toplam
2003	195.009	145.074	340.083	122.505	7.279	129.784	92.628	27.054	119.682	410.142	179.407	589.549
2004	242.778	191.966	434.744	157.097	7.171	164.268	109.626	25.260	134.886	509.501	224.397	733.898
2005	295.632	192.391	488.023	158.411	6.345	164.756	131.604	21.200	152.804	585.647	219.936	805.583
2006	414.247	158.386	572.633	137.497	5.619	143.116	161.392	16.843	178.235	713.136	180.848	893.984
2007	508.598	125.982	634.580	149.733	6.723	156.456	182.931	13.886	196.717	841.162	146.591	987.753
2008	543.370	107.035	650.405	149.265	9.012	158.277	186.862	13.212	200.074	879.497	129.259	1.008.756
2009	558.046	80.654	638.700	153.290	8.386	161.676	193.481	11.738	205.219	904.817	100.778	1.005.595
2010	664.257	77.668	741.925	152.290	8.175	160.465	203.835	13.015	216.850	1.020.382	98.858	1.119.240
2011	739.337	61.989	801.326	212.590	8.173	220.763	219.272	10.903	230.175	1.171.199	81.065	1.252.264
2012	848.622	55.883	904.505	254.696	6.985	261.681	237.052	9.783	246.835	1.340.370	72.651	1.413.021
2013	865.896	15.412	923.308	303.946	5.499	309.445	247.741	10.160	257.901	1.417.583	73.071	1.490.654
2014	966.749	53.828	1.020.577	339.387	6.113	345.500	271.211	8.925	280.136	1.577.347	68.866	1.646.213

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi.

Tablo B.56: Turistik Konaklama Tesis Sayısı ve Yatak Kapasitesinin Yıllara ve Sınıflara Göre Dağılımı

Yıllar	Otel																II. Sınıf Tatil Köyü	Turistik Bangalov	Yöresel Ev	Turistik Pansiyon	Sınıf Belirlenmeyen/ Kapalı		Toplam					
	5 Yıldızlı		4 Yıldızlı		3 Yıldızlı		2 Yıldızlı		1 Yıldızlı		Özel Belgeli		Butik		Apart						Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı	Tesis Sayısı	Yatak Sayısı
2004	5	2.212	9	2.272	28	3.782	32	2.084	42	1.576	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	116	11.926
2005	7	3.644	7	1.850	28	3.162	31	1.986	44	1.747	1	34	-	-	1	162	1	198	1	56	-	-	-	-	-	-	121	12.839
2006	7	3.644	6	1.584	18	2.227	10	538	24	866	1	34	1	42	9	548	6	1.005	33	1.868	1	24	-	-	11	1.073	127	13.453
2007	11	6.274	6	1.536	17	2.183	15	979	23	785	1	34	1	42	7	416	6	1.005	31	1.706	1	24	-	-	11	848	130	15.832
2008	12	6.530	6	1.536	17	2.225	17	1.183	19	573	1	34	1	42	6	396	6	1.005	33	1.892	1	24	-	-	-	-	119	15.440
2009	12	6.712	6	1.644	16	2.045	19	1.361	19	581	1	34	1	42	6	396	6	1.005	32	1.851	1	34	-	-	-	-	119	15.705
2010	13	7.712	6	1.644	15	1.959	20	1.435	19	581	1	34	2	138	6	396	6	1.045	32	1.885	1	34	6	84	-	-	127	16.947
2011	14	9.302	6	1.704	15	2.211	22	1.588	19	583	1	34	2	214	7	456	6	1.045	32	1.881	1	34	9	110	-	-	134	19.162
2012	15	9.580	6	1.704	15	2.211	22	1.588	22	718	1	34	3	418	7	456	6	1.045	32	1.891	1	34	15	188	-	-	145	19.867
2013	15	9.580	4	1.346	10	1.893	14	992	16	636	1	34	4	450	1	60	5	928	26	1.461	3	96	16	196	2	168	130	18.766
2014	17	10.318	4	1.346	10	1.798	18	1.368	18	663	1	34	5	486	2	96	5	862	30	1.661	3	96	17	218	2	228	133	19.276

Kaynak: Turizm Planlama Dairesi

Tablo B.57: Turistik Konaklama Tesislerinde Konaklayan Kişi Sayısı

Ülkeler	Kişi Sayısı					
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Yabancı	114.218	108.343	156.381	183.651	209.379	224.426
KKTC	55.440	52.653	45.243	45.175	40.125	49.598
Türkiye	304.942	336.240	393.238	459.529	464.397	529.909
Genel Toplam	474.600	497.236	594.862	688.355	713.901	803.933

Kaynak: DPÖ

EK C. NOTLAR

Para Arzı

En geniş anlamıyla 'Para Arzı'; bir ekonomide belirli bir anda dolanımda bulunan ve para olarak kullanılan araçların toplamını ifade etmektedir. Ülkeden ülkeye

veya zaman içerisinde farklılık gösterse de 'para arzı' likidite derecelerine göre; M1 (Dar Para Arzı), M2 (Ara Para Arzı) ve M3 (Geniş Para Arzı) şeklinde tanımlanmakta ve aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır.

M1= Dolaşımdaki Para + Bankalardaki Vadesiz Mevduat + KKTCCMB'deki Mevduat

M2= M1 + Bankalardaki Vadeli Mevduat

M3= M2 + Bankalardaki Resmi Mevduat + KKTCCMB'deki Diğer Mevduat

Mevduat ve Kredi

Bülten'de yer alan mevduat ve kredi kalemi toplamları 'KKTCC Bankalar Tek Düzen Hesap Planı'ndaki tanımlara göre hazırlanmıştır.

Banka

Şirketler Yasası ve 39/2001 sayılı 'KKTCC Bankalar Yasası' altında kurulan bankalar ile yabancı bankaların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde açılan şubelerini anlatır. Halen KKTCC'de faaliyet gösteren toplam 22 mevduat bankası bulunmaktadır.

Bankacılık Sektörü

Yukarıda tanımlanan bankalardan oluşan sektörü ifade etmektedir. Tanıma uygun 22 bankanın haricindeki her türlü finansal kuruluş sektörün dışında tutulmuştur.

Bankacılık Sektörü Parasal Verileri

Sektöre ait parasal büyüklükler, bankaların KKTCC Merkez Bankası'na göndermiş oldukları geçici bilançolardan derlenmiştir. Söz konusu bilançolar her takvim ayının son günü itibarıyla hazırlanmakta ve bankaların o gün itibarıyla bilanço durumlarını göstermektedir. Ancak, Merkez Bankası yapacağı incelemeler neticesinde, bu bilançoların bazı kalemlerinde düzeltmeler talep edebileceğinden dolayı bu bilançolar 'Geçici' olarak kabul edilmektedir.

Dönüşüm Metodu

Bülten'de yabancı para miktarının Türk Lirası karşılıkları hesaplanırken Bankamızın gösterge niteliğinde belirlediği günlük döviz kurları kullanılmaktadır. Söz konusu dönüştürme, ilgili yabancı para birimine ait 'Döviz Alış Kuru' kullanılmak suretiyle yapılmaktadır.

Bültenle İlgili Diğer Hususlar

Bülten'de bankacılıkla ilgili veriler, genellikle aylık, üç aylık ve yıllık bazda düzenlenmiştir. Bankacılık sektörü ile ilgili söz konusu aylık veriler, aynı zamanda Bankamızın resmi internet sitesinde (www.mb.gov.ct.tr) yayınlanmaktadır.

Bankacılık verileri geçici bilançolardan derlendiğinden dolayı, Bankamız söz konusu mali verilerin doğruluğunu garanti etmemekte ve tamamen bilgi amaçlı yayınlanan bu verilerle ilgili hiçbir sorumluluk üstlenmemektedir. Ayrıca Bankamız, söz konusu verilerde önceden haber vermeden kısmen veya tamamen değişiklik/düzeltilme yapma hakkını saklı tutmaktadır. Bu nedenle, Bülten'de yer alan dönemsel bir bilgi, önceki veya sonraki bültenlerde çeşitli sebeplerle meydana gelecek güncellemeler sonucunda değişikliğe uğrayabilir.

